

**MGA PILING SALIK SA PAGSULAT NG KOMPOSISYON
NG UNANG TAON SA KOLEHIYO NG SAMAR
STATE UNIVERSITY**

Isang Tesis
Iniharap sa
Kaguruan ng Kolehiyo ng Pag-aaral
Samar State University
Lungsod ng Catbalogan

Bilang Bahagi
ng mga Gawaing Itinakda para sa Degring
Master sa Sining ng Pagtuturo
Medyor sa Filipino

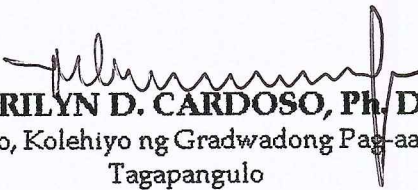
VERONICA A. GABON
Mayo, 2009

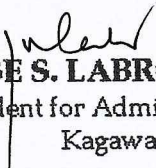
DAHONG PAGPAPATIBAY

Itong tesis na pinamagatang, "MGA PILING SALIK SA PAGSULAT NG KOMPOSISYON NG MGA ESTUDYANTE SA UNANG TAON SA KOLEHIYO NG SAMAR STATE UNIVERSITY," inihanda at iniharap ni VERONICA A. GABON, pagkatapos makapasa sa komprehensibong pagsusulit, ay itinagubilin para sa isang pasalitang pagsusulit.

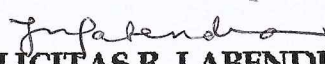

ANITA P. LEGATUB
Tagapayo

Pinagtibay ng Lupon sa isang Pasalitang Pagsusulit noong Hunyo 12, 2009 na may gradong PASADO.

MARILYN D. CARDOSO, Ph. D.
Dekano, Kolehiyo ng Gradwadong Pag-aaral
Tagapangulo

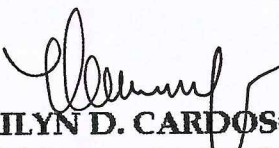

JOSE S. LABRO, Ph. D.
Vice President for Administrative Affairs
Kagawad

SUZETTE L. CORDUWA
Kawaksing Dekano, Kolehiyo ng Edukasyon
Kagawad

FELICITAS R. LABENDIA
Propesor, Kolehiyo ng Arte at Siyensya
Kagawad

Tinanggap at pinagtibay bilang bahagi ng mga gawaing itinakda para sa pagtatamo ng Degring, Master sa Sining, medyor sa Filipino.

Hunyo 12, 2009
Petsa ng Pasalitang Pagsusulit

MARILYN D. CARDOSO, Ph. D.
Dekano, Kolehiyo ng Gradwadong Pag-aaral

PAGKILALA

Ang mananaliksik ay taos-pusong nagpapasalamat sa mga taong tumulong at sumuporta sa kanyang pag-aaral.

Kay **Dr. Marilyn D. Cardoso**, Dekano, Kolehiyo ng Gradwadong Pag-aaral, Samar State University, Catbalogan sa pagtulong at paghihikayat na tapusin ang pag-aaral.

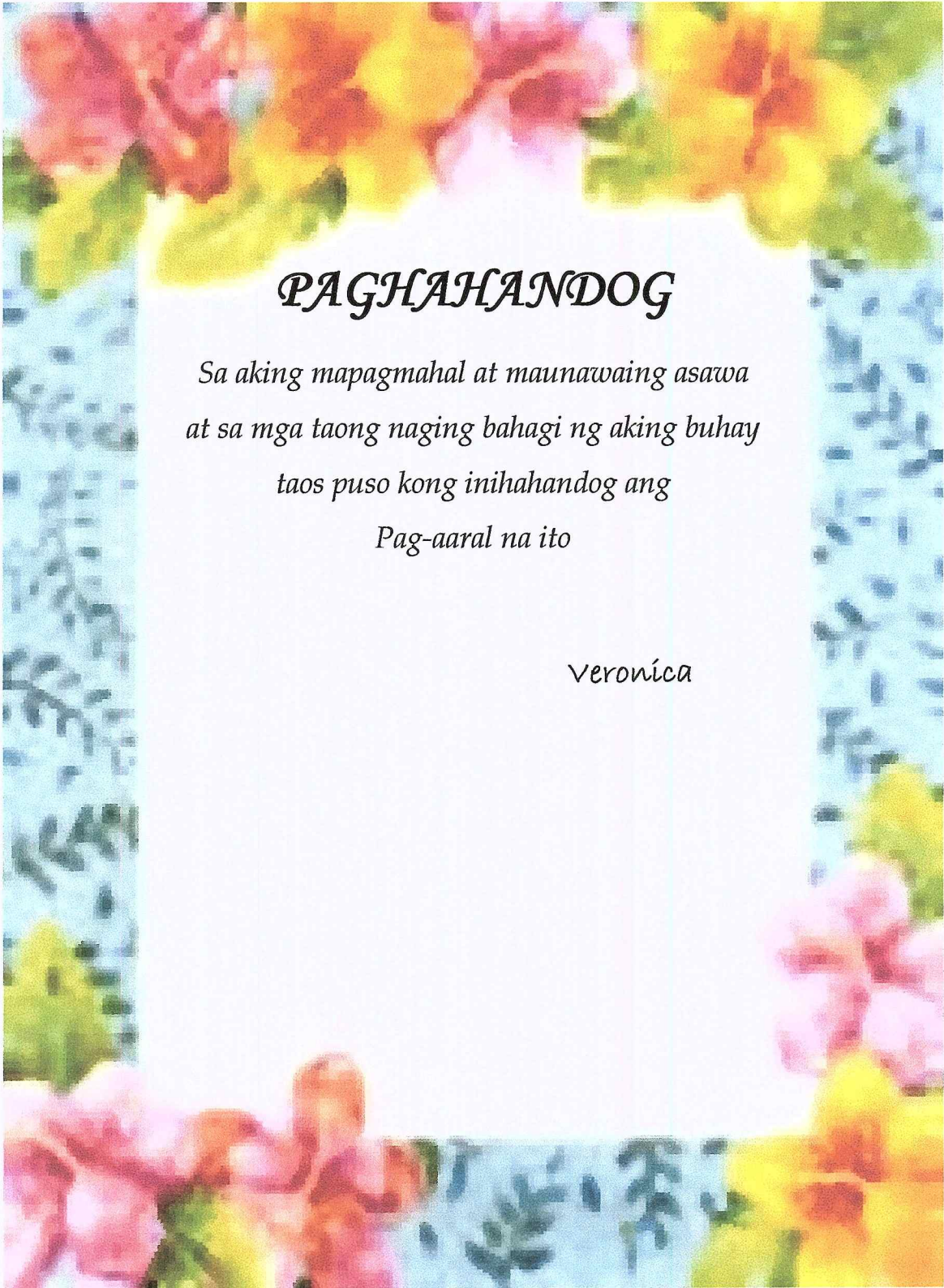
Kay **Anita P. Legatub**, Professor sa MA - Filipino at kasalukuyang tagapayo ng mananaliksik sa kanyang pagtulong na tapusin ang pag-aaral.

Kay **Ginang Felicitas R. Labendia**, Professor sa MA - Filipino dalubhasa sa larangan ng linggwistika Samar State University, bilang konsultant na siyang nagbigay linaw at nagwakas sa aking pag-aaral upang makapagtapos.

Sa lupon ng pagsusulit na sina: **Dr. Marilyn D. Cardoso**, Tagapangulo, Kawaksing Dekano - **Suzette L. Corduwa**, Kawaksing Dekano - **Dr. Jose S. Labro**, Kawaksing Dekano - **Felicitas R. Labendia** na nagbigay ng mga mapagbuong puna at suhestiyon upang mapabuti ang pag-aaral na ito.

At higit sa lahat ang **Poong Maykapal** na siyang laging gumagabay at nagbigay biyaya sa mananaliksik sa anumang pagsubok na dumaraan.

Veronica A. Gabon

PAGHAHANDOG

*Sa aking mapagmahal at maunawaing asawa
at sa mga taong naging bahagi ng aking buhay
taos puso kong inihahandog ang
Pag-aaral na ito*

Verónica

ABSTRAK

Ang pag-aaral na ito ay nagtangkang sumuri ng mga piling salik sa pagsusulat ng komposisyon sa Filipino ng mga estudyante sa unang taon antas tersarya sa kurisng Bachelor of Science in Industrial Technology ng Samar State University, Siyudad ng Catbalogan, taong panuruan 2008-2009. Ginagamit sa pag-aaral na ito ang deskriptiv korelesyunal na uri ng pananaliksik. Ang paraang ginawa ay sinuri ang mga materyal at talatanungan bilang pangunahing instrumento sa paglikom ng mga datos. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at katamtamang buwanang kita ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot ay may kompyuted r-valyu 0.08, kompyuted t-valyu 0.80 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df=99$. ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon 9pagkakasulat) at katamtamang buwanang kita ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot” ay tinanggap. Walang pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga ama’t mga ina. Ayon sa nilalaman o kontent at katamtamang buwanang kita ng mga ama ay may pagkakaiba ngunit may pagkakaiba sa buwanang kita ng mga ina. Ayon sa pagkakabuo at katamtamang buwanang kita ng mga ama ay may pagkakaiba ngunit sa mga ina ay walang pagkakaiba; may pagkakaiba sa buwanang kita ng mga ayon sa kaanyuan at walang

pagkakaiba sa mga ina. Ang mga guro ay dapat himuking makadalo sa mga seminar na makakatulong sa pagpapataas ng antas ng pagtuturo.

TALAAN NG NILALAMAN

	Pahina
DAHONG PAMAGAT	i
DAHONG PAGPAPATIBAY	ii
PAGKILALA	iii
PAGHAHANDOG	iv
ABSTRAK	v
TALAAN NG NILALAMAN	vii

Kabanata

1	ANG SULIRANIN AT ANG SANLIGAN NITO	1
	Panimula	1
	Paglalahad ng Suliranin	4
	Ipotesis	6
	Batayang Teyoretikal	7
	Batayang Konseptwal	8
	Kahalagahan ng Pag-aaral	9
	Saklaw at Delimitasyon	12
	Katuturan ng mga Talakay	13
2	REVYU NG KAUGNAY NA MGA LITERATURA AT PAG-AARAL	17
	Kaugnay na mga Literatura	17
	Kaugnay na mga Pag-aaral	22
3	METODOLOHIYA	33
	Disenyo ng Pananaliksik	33
	Instrumentasyon	34
	Validasyon ng Instrumento	35
	Paraang Sampling	37
	Paglikom ng mga Datos	38
	Paglalapad Istadistika ng mga Datos	39

4	PRESENTASYON, ANALISIS AT INTERPRETASYON	
	NG MGA DATOS	43
	Profayl ng mga Estudyanteng Tagasagot	43
	Profayl ng mga Guro sa Filipino	48
	Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon sa Asignaturang Filipino	50
	Saloobin ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon sa Filipino	57
	Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Profayl ng mga Estudyante	59
	Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontento) at Profayl ng mga Estudyante	64
	Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkabuo) at Profayl ng mga Estudyante	68
	Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) at Profayl ng mga Estudyante	72
	Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon at Kanilang Saloobin	76
	Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) at Profayl ng mga Guro	79
	Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontento) at Profayl ng mga Guro	83
	Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) at Profayl ng mga Guro	88

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) at Profayl ng mga Guro	93
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Gulang	99
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontento) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Gulang	101
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Gulang	103
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Gulang	105
Pagkakaiba sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon ayon sa Kanilang Kasarian	107
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagsusulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)	111
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagsusulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)	115
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontento) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)	117
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontento) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)	120

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)	122
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)	124
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)	126
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)	128
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Tamtamang Buwanang Kita ng mga Magulang (Ama)	130
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Tamtamang Buwanang Kita ng mga Magulang (Ina)	132
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontento) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Tamtamang Buwanang Kita ng mga Magulang (Ama)	134
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontento) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Tamtamang Buwanang Kita ng mga Magulang (Ina)	137
Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Tamtamang Buwanang Kita ng mga Magulang (Ama)	144

	Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Tamtamang Buwanang Kita ng mga Magulang (Ina)	152
	Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Tamtamang Buwanang Kita ng mga Magulang (Ama)	154
	Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Tamtamang Buwanang Kita ng mga Magulang (Ina)	162
	Suliraning Kinakaharap ng mga Guro at mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagtuturo at Pagsulat ng Komposisyon sa Filipino	164
	Implikasyon	168
5	LAGOM NG MGA KINALABASAN, KONKLUSYON AT MGA REKOMENDASYON	172
	Lagom ng mga kinalabasan	172
	Mga konklusyon	202
	Mga Rekomendasyon	205
	TALASANGUNIAN	206
	APPENDISES	212
	KURIKULUM VITA	236
	TALAAAN NG TALAHAANAYAN	239
	TALAAAN NG FIGURA	245

Kabanata 1

ANG SULIRANIN AT ANG SANLIGAN NITO

Panimula

Maraming dalubhasa sa wika ang nagsasabing ang pag-iisip ng tao at ang wika ay magkalapit ang ugnayan at ang development ay magkasabay din. Ang mga estudyanteng matagumpay na nakasusunod o di kaya ay nakagagawa ng mga gawain kaugnay ng pag-iisip ay karaniwan na iyong may kahusayan sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa at pagsulat. Ayon kay (Tompkins, 1990:2) ang pagsulong at pag-unlad sa pagsulat ng mga estudyante ay maoobserbahan habang unti-unti nilang naipahahayag ang mga kompleks na ideya sa mga sulatin.

Saan ba dapat magsisimula kung magpaplano ng mga gawain para sa pagtuturong pagsulat? Ang kasagutan dito ang titiyak kung paano dapat na ihanda ang kaligiran para sa pagtuturo at pagkatuto at ito na rin ang magtatakda kung anong uri ng mga gawain ang dapat na ilalaan sa mga estudyante. Ang pagkatuto sa pagsulat ay napakalawak na proseso sa kakayahang makapag-isip ng malinaw. Sa pagkilala sa lohikal na pag-iisip sa binabasa, ang mga estudyante ay nagkakaroon ng pagkakataong gamitin ang kaalaman sa pagbuo at pagdebelop ng ideya sa sariling pagsulat. Samakatwid, upang maiangat ang kabatiran sa wika at matulungan ang mga estudyante sa pagsulat, kinakailangan nilang sumailalim sa komprehensibong pag-aaral sa kaalaman sa pagsulat at

hikayating sumunod sa tamang pamantayang sentaktikal at retorikal sa kanilang pagsulat.

Batay sa karanasan ng pagtuturo at sa impormal na pakikipagtalastasan sa kapwa-guro sa asignaturang Filipino, napag-alaman na ang pagsulat ang isa sa mga kahinaan ng mga estudyante. Tunay ngang malaki ang problemang kinakaharap ng mga estudyante kundi pati na rin ng paaralan at pamahalaan sa kabuuan. Sa ginawang ulat ng (EDCOM: 1991) tungkol sa kalidad ng elementarya at sekundarya na napatunayan na patuloy na itong bumabagsak.

Ang pagsulat ay nangangailangan ng isang payak at di kumplikadong proseso na paglalapat ng balarila, retorika, at iba pa, upang maging mahusay ang wika. Ang kaalaman sa mga bahagi ng pananalita at iba pang elemento at istruktura ng pangungusap ang batayan ng masining na pagsulat (Aggabao, 1999:18). Ginagamit ang wika hindi lamang sa pagbubuo ng pangungusap kundi ginagamit din ito sa ibang paraan tulad ng pakikipagtalastasang pasalita o pasulat.

Samakatwid, ginagamit ang asignaturang Filipino bilang instrumento ng pagkatuto ng mga kasanayang lubhang mahalaga sa mga akademikong layunin at higit na magbibigay-diin sa pagpapahusay ng mga kasanayan sa pagbasa at pagsulat. Ang pinakamalaking problema sa kasalukuyan ay kung papaano mapagyayaman ang Filipino upang maging isang wika na may sapat na kakayahang magpahayag ng mga reyalidad ng modernong panahon at ng mga sulok ng kaalaman.

Binigyang tuon ni (Garcia, 1997:8) na ang kahalagahan ng pasulat na pakikipagtalastasan ay patuloy na pinauunlad at pinasusulong dahil mahalagang bahagi ito sa pang-araw-araw na buhay at malaking ambag din sa ikauunlad ng lipunan ng ating bansa at maging sa pandaigdig man. Ang mga komposisyong isinulat ng karamihan ng mga estudyante ay mayroong maraming kamalian. Karamihan sa mga kamalian sa pagsulat ng komposisyon ay nasa apat na kategorya: pagbaybay, pagkakasulat, bantas at gramatika. Ang mga sitwasyong nabanggit sa itaas ay hindi lingid sa mga gurong nagtuturo sa Samar State University sa pagsusulat ng komposisyon ng mga estudyante sa kursong BSIT – I. Kapansin-pansin sa mga estudyante ang kakulangan sa kasanayan sa pagsusulat ng komposisyon sa iba't ibang larangan.

Upang mabigyang tugon ang alinlangang ito, ang mananaliksik ay humingi ng pahintulot sa Dekano ng kolehiyo ng Arte at Siyensya na makakuha ng kopya ng mga grado sa Filipino 101 (Sining ng Pakikipagtalastasan) ng BSIT sa taong panuruan 2006-2007 at 2007-2008 para sa gawaing batayan sa pag-aaral na ito. Batay sa nakuhang datos ng mga BSIT sa taong panuruan 2006-2007 sa kabuuang bilang 301 ang nabigyan ng pasadong marka ng mga guro sa Filipino ay 114 o 37.87 persentahe may 2.5 – 2.1 na grado; ang 73 o 24.25 may 2.0 – 1.6 na grado; dalawa o 0.66 persentahe may 1.5 – 1.1 na grado. Mapapansin na may sampu o 3.12 persentahe ang di-pumasa at may iilan ding “INC.”

Sa taong panuruan 2007 – 2008 sa kabuuang bilang 312 na mga estudyante ang nabigyan ng pasadong marka ay 119 o 38.14 persentahe ay may 3.0 – 2.6 na

grado; 160 o 51.28 may 2.5 – 2.1 na grado; 29 o 9.29 persentahe may 2.0 – 1.6 na grado; apat o 1.28 persentahe may 1.5 – 1.1 na grado. Hindi rin naikubli na may walo o 2.68 persentahe ang di-pumasa ay mayroon ding naitala na iilang “INC.” Batay sa kinalabasan ng mga nakuhang datos sa kanilang naging marka sa Filipino ang reyalidad na ito, ang nag-udyok sa mananaliksik na isagawa ang pag-aaral ukol sa mga piling salik sa pagsulat ng komposisyon upang malaman ang kahirapan o kamalian sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyante sa unang taon ng kursong Bachelor of Science in Industrial Technology sa kolehiyo ng Samar State University.

Paglalahad ng Suliranin

Ang pag-aaral na ito ay nagtangkang sumuri ng mga piling salik sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ng mga estudyante sa unang taon antas tersarya sa kursong Bachelor of Science in Industrial Technology ng Samar State University, Siyudad ng Catbalogan, taong panuruan 2008 – 2009. Sa katiyakan, ang sumusunod na mga katanungan ay binigyan ng kasagutan:

1. Anu-ano ang profayl ng mga estudyanteng tagasagot sa unang taon ng BSIT ayon sa:
 - 1.1 gulang;
 - 1.2 kasarian;
 - 1.3 sanligang edukasyon ng mga magulang, at
 - 1.4 tamtamang buwanang kita ng pamilya?

2. Anu-ano ang profayl ng mga guro sa Filipino ng Samar State University ayon sa:

- 2.1 edad;
- 2.2 kasarian;
- 2.3 sanligang edukasyon;
- 2.4 dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan;
- 2.5 bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino, at
- 2.6 tamtamang kita ng pamilya bawat buwan?

3. Batay sa Achievement Test anu-ano ang kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon sa asignaturang Filipino ayon sa sumusunod:

- 3.1 pagkakasulat;
- 3.2 nilalaman o kontent;
- 3.3 pagkakabuo, at
- 3.4 kaanyuan?

4. Ano ang saloobin ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino?

5. Mayroon bang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot at ang sumusunod:

- 5.1 profayl varyets ng mga estudyante;
- 5.2 saloobin, at
- 5.3 profayl varyets ng mga guro?

6. Mayroon bang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa:

- 6.1 gulang;
- 6.2 kasarian;
- 6.3 sanligang edukasyon ng mga magulang, at
- 6.4 tamtamang buwanang kita ng pamilya?

7. Anu-ano ang mga suliraning kinakaharap ng mga guro at estudyante sa pagtuturo at pagkatuto sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino?

8. Anu-anong implikasyon ang maibibigay sa larangan ng pagtuturo at pagkatuto sa Filipino batay sa kinalabasan ng pag-aaral na ito?

Ipotesis

Batay sa mga tiyak na katanungan, ang sumusunod na ipotesis ay sinubok:

1. Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng mga kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot at ang sumusunod:

- 1.1 profayl varyets ng mga estudyante;
- 1.2 saloobin, at
- 1.3 profayl varyets ng mga guro.

2. Walang mahalagang pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa:

- 2.1 gulang;

2.2 kasarian;

2.3 sanligang edukasyon ng mga magulang, at

2.4 tamtamang buwanang kita ng pamilya.

Batayang Teyoretikal

Ang pag-aaral na ito ay ibinatay sa teoryang behaviorist. Ipinahahayag ng teoryang ito na ang mga bata ay ipinanganak na may kakayahan sa pagkakatuto at ang kanilang kilos, gawi at asal ay maaaring hubugin sa pamamagitan ng pagkokontrol ng kanilang kapaligiran. Ang kakayahang intelektwal ng mga bata ay mapapayaman at mapapaunlad ng mga angkop na pagpapatibay dito. Binigyan-diin ni Skinner (Lucas at Corpuz, 2007:193) na kailangang alagaan ang pag-unlad na intelektwal sa pamamagitan ng pagganyak, pagbibigay-sigla at pagpapatibay sa mabuting kilos, gawi at asal.

May paniniwala rin si Skinner na maaaring maisagawa ng bata ang anumang gawain kung tuturuan at bibigyan ng tamang direksyon. Halimbawa, posibleng pagkaanak pa lamang ay maaaring hubugin na ng mga magulang ang mga anak para maging isang doktor o isang abogado. Unti-unting ihahantad ang bata sa mga bagay at gawain kaugnay nito at palagi nang may angkop na pagpapatibay. Ang mga gurong umaayon sa paniniwalang ito ay palaging karirringan ng mga papuring: magaling; tama ang sagot mo; kahanga-hanga ka; sige, ipagpatuloy mo ito.

Pinanindigan ni (Greene, 1993: 5-11) na sa pag-aaral at pagkatuto ang mag-aaral na may mabuting saloobin ay humihingi ng mas sensitibong pakikialam ng gumagamit sa wika. Ang paborableng saloobin ay nagpapatibay ng lawak ng pagkilala ng mag-aaral sa pangangailangang kasanayang komunikatibo; kung negatibo naman ang saloobin ay maaaring may malakas na panloob na suliranin laban sa pagkatuto. Kung ang pagkatuto ay isinagawa dahil sa panlabas na pagpipilit ito ay mapupunta sa mababang antas na pagkatuto na kinakailangan pa ng panlabas na modelo.

Ang mababang resulta ng achievement test ng mga estudyante sa unang taon ng kolehiyo ng kursong BSIT ay nagbigay hudyat sa mga guro na ang mga estudyante ay kinakailangan na makakuha ng minimum ng mga kakayahang pagkatuto upang ang mga ito ay magkaroon ng kakayahang intelektwal sa pamamagitan ng tamang pangganyak, pampasigla at pagpapatibay sa mabuting ginagawa ng mga estudyante lalo na kung maipadarama ang ibinibigay na tamang direksyon sa kanilang pag-aaral upang makamit ang tagumpay sa ginawang pag-aaral.

Batayang Konseptwal

Nagpapakita ang Figura 1 ng batayang konseptwal ng pag-aaral. Sa paanan nito ay ipinapakita ang mga guro at estudyante sa unang taon ng BSIT bilang mga tagasagot sa pag-aaral mula sa kolehiyo ng Samar State University na nagsisilbing kaligiran ng pananaliksik. Ang profayl varyets na nasa loob ng

kanang kahon ay nagtataglay ng edad, kasarian, sanligang edukasyong natamo, dami ng salinkurang pagsasanay na nadaluhan, bilang ng taong karanasan sa pagtuturo at katamtamang buwanang kita ng mga guro na iniuugnay sa gitnang kahon ng kakayahan sa pagsulat sa Filipino na may pagsusulit tungkol sa pagkakasulat, nilalaman o kontent, pagkakabuo at kaanyuan at iniugnay din ito sa kanang kahon ng profayl ng mga estudyante tulad ng gulang, kasarian, sanligang edukasyong natamo ng magulang, katamtamang buwanang kita ng pamilya at kasalukuyang guro sa Filipino at sa ibaba nito ay kahon ng saloobin upang makumpleto ang proseso ng pag-aaral na ito.

Ang mga nabanggit dito ay nagkaroon ng resulta at implikasyon at nagkaroon ng mekanismong fidbak sa mga guro at estudyante sa unang taon ng kursong BSIT ng kolehiyo ng Samar State University. Inaasahang kinahinatnan ay ang pangkalahatang tunguhin: ang makamit ang mataas na level sa pagsusulat ng komposisyon sa Filipino na ipinapakita sa pinakamataas na dulo ng kahon.

Kahalagahan ng Pag-aaral

Ang pag-aaral sa mga piling salik sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ng mga estudyante sa unang taon sa kolehiyo ng Samar State University ay makatutulong sa sumusunod: estudyante, magulang, guro, administrador ng paaralan, tagapag-ugnay/tserman sa Filipino at hinaharap na mga mananaliksik.

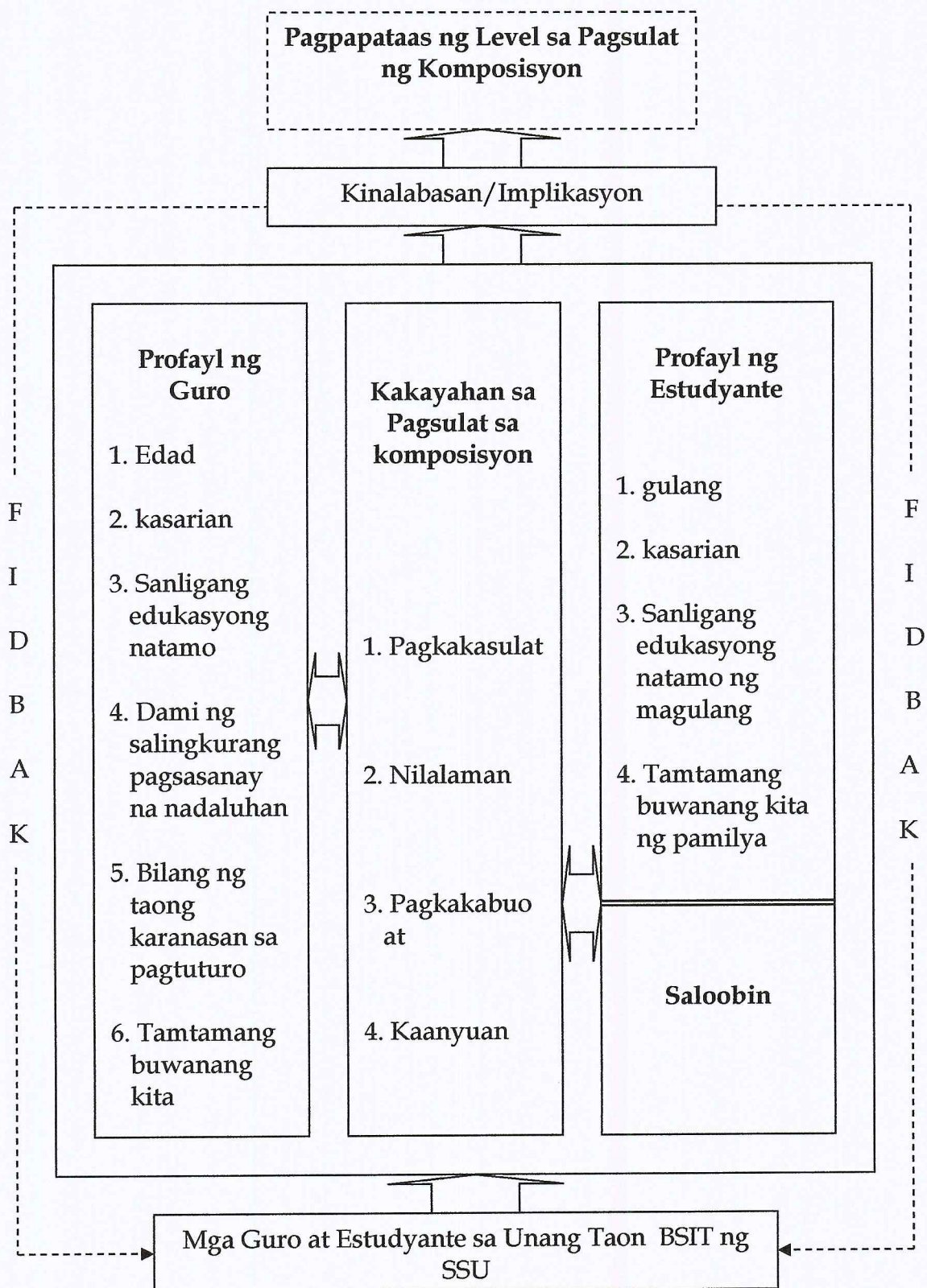

Figura 1 Ang Batayang Konseptwal ng Pag-aaral

Sa mga estudyante. Ang kinalabasan ng pag-aaral ay makatutulong sa mga estudyante na mapabuti ang pagtatamo nila sa Filipino hindi lamang sa pagsusulit ngunit kasama ang kahusayan sa mga makrong kasanayang pangwika. Inaasahan din dito na matamo ang kakayahang komunikatibo ng bawat estudyante sa nabanggit na kurso.

Sa mga magulang. Ang mga magulang ng mga estudyante ay magkakaroon ng pagkakataon na malaman kung natuto ang mga ito sa kanilang aralin sa kolehiyo. Bukod pa rito, sila ay makapagbibigay ng inspirasyon upang maigapang ang kanilang pag-aaral sa kasunod na antas ng edukasyon, ang matapos ang pag-aaral.

Sa mga guro. Ang kinalabasan ng pag-aaral ay makapagbibigay babala sa kanilang aktwal na pagtatamo ng pagtuturo sa kanilang mga estudyante at makapaghanap ng iba-ibang makabagong istratehiyang nauugnay sa pagpapataas ng antas ng pagtatamo ng mga estudyante na mas epektibo sa pagtuturo sa unang taon ng kolehiyo. Bukod pa nito, nadaragdagan din ang kanilang kabatiran sa nilalaman ng mga bagong aralin sa Filipino.

Sa mga administrador ng paaralan. Ang kinalabasan ng pag-aaral ay makapagbibigay daan sa tagapamahala ng paaralan, tagapag-ugnay at tserman na makapagdisenyo ng iba-ibang panukala o mga gawaing nauugnay sa pagpapataas ng kalidad sa pagtuturo at pagkatuto ng mga kinauukulan. Sa paraang ito mapapataas ang kalidad ng pagtatamo ng kani-kanilang mga estudyante.

Sa mga tagapag-ugnay at tserman ng Filipino. Ang kinalabasan ng pag-aaral ay makatutulong sa mga tagapag-ugnay at tserman sa pagpapalano at pagsasakatuparan ng mga kasiya-siyang gawain at pagbibigay konsiderasyon sa mga natamo sa pagsusulit. Bukod pa nito, masusuri nila ang bawat kaalaman o gawain upang mapaglaanan ng mga angkop na istrategiya at mga kagamitan sa pagtuturo.

Sa mga hinaharap na mga mananaliksik. Sa huli, ang pag-aaral na ito ay makapaglalaan para sa mga hinaharap na mananaliksik ng mga batayang datos at nauugnay na pag-aaral o anumang pagsusuring isinasagawa.

Saklaw at Delimitasyon ng Pag-aaral

Ang kasalukuyang pag-aaral ay nakatuon sa mga piling salik sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyante sa unang taon sa kolehiyo ng Samar State University. Sumasaklaw ito sa 1) profayl ng mga guro tulad ng edad, kasarian, sanligang edukasyon, dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan, bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino at katamtamang buwanang kita ng pamilya; 2) profayl ng mga estudyanteng tagasagot: gulang, kasarian, sanligang edukasyon ng mga magulang, katamtamang buwanang kita ng pamilya at kasalukuyang guro sa Filipino; 3) saloobin ng mga estudyante sa pagsulat ng komposisyon at 4) kakayahan ng mga estudyante sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino na nakatuon sa erya ng pagkakasulat, nilalaman o kontent, kabuuan at kaanyuan. Dagdag pa, layunin ng mananaliksik na mabatid ang mga suliraning

kinakaharap ng mga estudyante at guro sa larangan ng pagtuturo at pagkatuto. Ang dalawang gurong nagtuturo sa Filipino ng BSIT ay itinuring na kalahok. Ang mga kalahok sa unang taon ng kolehiyo ay may kabuuang bilang na 101 na nagsisilbing tagasagot sa pag-aaral. Ginamit ang random na pagpili sa formula ni Sloven sa mga estudyanteng tagasagot.

Ang pag-aaral ay isinagawa sa Taong Panuruan 2008 – 2009.

Katuturan ng mga Talakay

Ang mga sumusunod na mga katawagan ay binibigyan ng katuturang konsptwal at operasyunal upang madaling maunawaan ang mga tekstwal na paglalahad sa manuskritong ito.

Antas ng kaalaman. Ito ay tumutukoy sa kakayahan ng mga estudyante sa pagsulat. Sa pag-aaral, ito ay ang tinutuklas na mga kagalingan at kahandaan ng mga estudyante sa pagkatuto sa komposisyon.

Katamtamang buwanang kita ng pamilya. Ang buwanang kita ay tumutukoy sa katayuang panlipunan ng isang tao. Nasusukat ito sa pamamagitan ng buwanang kita tulad ng sahod at iba pang pinagkakakitaan na idineklara sa taunang Income Tax Return. Sa pag-aaral tumutukoy ito sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang ng mga kalahok na BSIT.

BSIT. Ang BSIT ay tumutugon sa kursong Bachelor of Science in Industrial Technology na nasa kolehiyo ng Teknolohiyang Pang-industriya sa Samar State University bilang isang kurso.

Gulang. Ang gulang o edad ay tungkol sa haba ng panahon ng isang tao o bagay ng pananatili (Webster, 1976:46). Sa pag-aaral, ito ay hinggil sa panahon mula sa pagkasilang ng kalahok na estudyante na nananatiling buhay.

Filipino. Ang wikang Filipino ay asignatura ring kinukuha sa kurikulum pang-edukasyon ng lahat ng mga nag-aaral sa paaralang elementarya, haiskul o tersarya pribado at pampubliko (Kautusang Pangkagawaran, 1974: 25). Sa pag-aaral, tumutukoy ito sa midyum ng pagtuturo na ginagamit sa mga ipinakilalang asignaturang batay sa Tagalog.

Kaanyuan. Ang kaanyuan ay tumutukoy sa alinmang sulatin na binibigyang pansin ay ang daloy ng mga pangungusap at mga talata na naglalaman ng mga kuro-kuro at ibang kaisipang bahagi ng kabuuang paksang tinatalakay (Arrogante, 2007:306). Sa pag-aaral tumutukoy ito sa payak na reaksiyon tungkol sa tinalakay na aralin.

Kabuuan. Ang kabuuan ay ang kalahatang lohikal na paglalahad ng pagkakasunud-sunod ng mga ideya sa pagbuo ng magkakaugnay na talataan sa pamamagitan ng paggamit ng mekaniks sa pagsulat (Bernales, et. al., 2002: 158). Sa pag-aaral, tumutukoy ito sa kaayusan ng mga pangungusap sa talata sa papaunlad na galaw ng pangyayari o ang kumpletong kaisipan sa talata.

Kakayahan. Ang kakayahan ay ang taglay na katangian ng isang tao na maisagawa at matapos ang anumang bagay na nasimulan (Badayos, 1999:221). Sa pag-aaral tumutukoy ito sa kasanayan sa pagsulat sa anumang uri ng teksto.

Kasanayang pagsulat. Ang kasanayang pagsulat ay ang pangkaraniwang gawaing nangyayari sa silid-aralan tuwing may natatapos na aralin.

Kasarian. Ang kasarian ay tumutukoy sa isa sa dalawang debisyon ng isang nilikha (Webster, 1976:66). Sa pag-aaral na ito ang katawagan ay naglalahad ng pandama ng mga estudyante tungkol sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino.

Komposisyon. Ang komposisyon ay itinuturing na pinakapayak na paraan ng pagsulat ng karanasan, napanood na pelikula atbp. (Bernales, 2002: 142). Sa pag-aaral, ito ay tumutukoy sa simpleng pagsulat ng magkakaugnay na mga ideya.

Nilalaman o kontent. Ang nilalaman o kontent ay ang kabuuang organisadong teksto na may kaisahan sa napiling paksa para sa isang uri ng pagpapahayag na ginamitan ng tamang pang-ugnay, mga bantas, tamang ispelang at iba pa (Recorba, 2005: 210). Sa pag-aaral, tumutukoy ito sa pangkaraniwang sulatin tulad ng ulat, liham, buod bilang kahingian mula sa mga estudyante para sa asignaturang Filipino.

Pagkakasulat. Ang pagkakasulat ay nakatuon sa pagbibigay-halaga sa pagbabantas, pagbabaybay, wastong gamit ng mga salita na ginagamit sa pagsulat na isang gawaing nag-uugat mula sa pagtatamo ng kasanayan hanggang sa mga kasanayang ito at aktwal na magagamit (Rivers, 1985: 256). Sa pag-aaral, tumutukoy ito sa aktwal na paggamit ng baybay, bantas, wastong gamit ng mga salita sa isang sulatin sa asignaturang Filipino.

Pagsusulit. Ang pagsusulit ay isang pagtataya o pagsukat sa natutuhan ay walang tigil na proseso at ito ay maaaring maganap anumang oras (Badayos, 1999: 379). Sa pag-aaral, tumutukoy din ito sa pagtaya sa retensyon ng mga kaalamang naunawaan sa katapusan ng bawat aralin.

Salik. Ang salik ay tumutukoy sa mga datos na napapaloob sa kasalukuyang pag-aaral tulad ng gulang, kasarian, edukasyong natamo ng mga magulang at iba pa na itinuring na mahalagang impormasyon na makatutulong sa ikalilinaw ng kasalukuyang pag-aaral.

Saloobing pangwika. Ang saloobing pangwika ay tumatalakay sa pagpuna sa bagay o sitwasyon na may kasamang mga pandama at emosyon (Presley, 1989: 66). Sa pag-aaral, na ito ay ang katawagan na naglalahad ng pandama ng mga estudyante tungkol sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino.

Sanligang edukasyon ng mga magulang. Ang sanligang edukasyon ng mga magulang ay hinggil sa formal na pag-aaral ng tao (Webster, 1976: 723). Sa pag-aaral, tumutukoy ito sa antas ng pag-aaral: primarya, elementarya atbp. habang nasa hagdan ng edukasyon.

Suliraning kinaharap. Ang suliraning kinakaharap ay tumutukoy sa mga suliraning nakakatagpo ng mga estudyanteng kalahok mula sa kanilang pagsasakatuparan ng kanilang gawain sa iba't ibang asignaturang Filipino.

Kabanata 2

REVYU NG KAUGNAY NA MGA LITERATURA AT PAG-AARAL

Inilalahad sa kabanatang ito ang iba-ibang literatura at pag-aaral na isinagawa sa Pilipinas at sa ibang bansa. Kasama rin dito ang mga kasulatang nauugnay sa naturang pag-aaral. Ang mga ito ay nagsisilbing gabay at nakapagpapatibay sa kasalukuyang pag-aaral.

Kaugnay na mga Literatura

Karamihan sa mga pananaliksik nitong nakalipas na mga taon ay nagsasaad na patuloy na bumagsak ang kalidad ng edukasyon sa Pilipinas. Napatunayan ito sa iba't ibang pagsusuring ginawa.

Ilan sa mga kinakaharap na problema ng Kagawaran ng Edukasyon o Department of Education (DepEd) ay ang kahirapan ng mga mamamayan tulad ng mababang sahod ng mga guro, kakulangan ng mga silid-aralan, kagamitang panturo at napakalaking klase. Kapag hindi binigyan ng prayoridad ang edukasyon patuloy na babagsak ang kalidad nito.

Sa patuloy na pagbabago ng mga panukala, hangad ng DepEd na mapalago ang kalidad ng edukasyon. Maliban sa kalidad ng edukasyon, hangad din ng pamahalaan na maiangat ang kalidad ng mga estudyante, magkaroon ng panghabambuhay na pagkatuto nang sa gayon ay madali nilang malutas ang

pagsubok na pansarili at sa mga pandaigdigang pagbabago. Ang panghabambuhay na pagkatuto ay nangangahulugan na ang estudyante ay may kakayahang matuto kahit sa sariling pakikibaka (BEC Primer, 2002). Sa pagbabago ng kurikulum, makikitang may mga positibo o negatibong hatid nito sa edukasyon. Sa kabuuan, hangad ng bawat pagbabago na mapausbong ang kalidad din ng mga estudyante upang magkaroon ng sapat na kakayahan sa pagsasalita at pagsulat.

Si Punzal (1994:18) nagsasabing may apat na lawak na dapat pag-ukulan ng pansin upang magtagumpay at maging epektibo ang pagtuturo at pagkatuto. Ito ang kaligirang sosyal at baryedad sa mga gawaing pagkatuto, oportunidad ng mga mag-aaral sa pakikilahok, reaksiyon at mga pagwawasto.

Isa rin sa mungkahing inilahad ng dating kalihim ng Edukasyon (Gonzales, 1998:25), na ang paghasa sa pagsusulat na pinapatupad ng Komisyon ng Lalong Mataas na Edukasyon ay saklaw ng kurso sa malikhaing pagsulat ang apat na paraan ng pagpapahayag: pagsasalaysay, paglalarawan, paglalahad, at pangangatwiran. Lilinangin dito ang kasanayan ng mga estudyante sa pasalita at pasulat sa mga paksa ng nasyonalismo, katapatang intelektwal, kamalayan, pananagutang panlipunan at pagiging isang mabuting lider sa mga gawaing magpapataas ng kaalaman at pagkatuto ng lubusan sa loob ng paaralan.

Binanggit ni (Claveria, 1992:18), na may mga bagay-bagay na nakaaapekto sa pagkatuto ng mga estudyante tulad ng kapaligiran, kultura, teknolohiya at mga kagamitan sa pagtuturo. Sa mga ginawang pagsusulit at pananaliksik ng

Kagawaran ng Edukasyon ng Rehiyon 8 ay natuklasan na ang mga estudyante na magaling sa mga kayariang pangwika ay mahusay ding sumulat ng katha. Ngunit karamihan sa mga guro ang nag-aakalang ang pagsulat ay isang hiwalay na kasanayan na walang kaugnayan sa mga kayariang pangwika, kung kaya, ang pananaw, paraan at kagamitan sa pagtuturo ay di-gaanong nakatutulong sa paglinang ng kasanayang may kaugnayan sa mga kayariang pangwika at pagsulat (DECS 1988).

Ang saloobin at pag-uugali ng mga estudyante sa asignatura ay isang salik na nakaaapekto sa pagkatuto. Tumutukoy ito sa damdamin ng mga estudyante sa asignatura. Ayon kay Alcantara (1996:35) kapag ang mga estudyante ay may positibong pananaw sa isang asignatura, maganda ang kalalabasan ng anumang pagsusulit. Ang pagkatuto ng mga estudyante ay may kaugnayan sa palagiang pag-aaral. Natuklasan niyang matataas ang iskor ng mga estudyante kapag ang mga ito ay palagiang nag-aaral ng aralin.

Ang kawalan ng gana sa pag-aaral ay kailangang sugpuin ng mga estudyante. Kapag hindi handa sa pagsusulit, may posibilidad na mangungopya na lamang. Binanggit sa pag-aaral na may mga estudyanteng kumukopya di-lamang sa mga takdang-aralin kundi pati na rin sa mga pagsusulit ayon kay (Thorpe, 1999:29) Samakatuwid, ang negatibong saloobin at pag-uugali ay naghahatid ng masamang epekto sa mga estudyanteng nag-aaral.

Higit ding nakaaapekto sa pagkatuto ang mababang pagtingin sa sariling kakayahan. Ang tunay na pagtingin sa sarili ay hango sa abilidad kung papaano

bibigyang papuri ang sarili o kung papaano pupunan ang mga kakulangan nito. Kapag ang estudyante ay may sariling determinasyong mapabuti ang pagkatuto, siya ay magkakaroon ng magandang pagtingin sa sariling kakayahan. Mas madali para sa kanila ang makisalamuha sa bagong paligid at patuloy na pagbubutihin ang pag-aaral.

Walang higit na mahalaga sa sapat na kakayahan ng mga estudyante sa pagsulat. Binanggit ni Belvez (1990:32) na ang pagsusulat ay isang uri ng pakikipagtalastasan. Sa pagsulat, ginagamit ang mga simbolo ng wika na naghahangad ipahayag ang mensahe at sundin ang mga alituntunin sa semantika at sintaks.

Binigyang-diin ni (Gonzales, 1998:27) na ang itinuturo sa paaralan ang masining at maayos na pagsulat mula sa elementarya hanggang kolehiyo. Napatunayan ang kahalagahan ng pagsulat bilang isa sa mga kasanayang mahalaga sa komunikasyon. Ang mga guro sa iba't ibang antas ay may mga paraang sinusunod sa pagtuturo ng pagsusulat. Ilan sa mga ito ang pagsulat ng komposisyon, pagsulat ng pamanahunang papel, paggawa ng ulat at pagsulat ng liham.

Sa panig ni (Roxas, 2001:33) sinabi nito na ang magandang uri ng paghasa sa pagsulat ay ang malayang pagsulat. Ito ay isang epektibong paraan upang ipahayag ang lahat na kaalaman kahit hindi pa namamalayan. Ang estudyante ay binibigyan ng pagkakataong mag-isip o magnilay upang mahulma ang isang payak na ideya na maaaring simulang maisulat batay sa paksa ng walang

iisiping mga alituntunin sa pagsusulat. Kapag nailapat na lahat ang ideya, maaari nang iwasto ang komposisyon. Nararapat na hindi muna ang guro ang magbabasa at magwawasto ng isinulat ng estudyante upang mabigyan ng pagkakataon ang mga estudyante na suriin ang kanilang isinulat at iwasto. Higit din na maganda kapag ang kapwa estudyante ay bibigyan ng panahon na basahin at iwasto ang isinulat ng iba.

Ang malayang pagsulat ay may iba't ibang uri ng layunin, halimbawa, pagsulat ng liham, artikulo, sipi o ulat. Ang komposisyon ang isang higit na pinakamahalagang uri ng pagsulat na nangangailangang gamitan ng malayang pagsulat. Sa paggamit ng iba't ibang uri ng pagsulat, lalong mahahasa ng mga estudyante ang kanilang kakayahan sa paggamit ng wika sa komposisyon (Dinglasan, 2005:47).

Sa pagpapaunlad ng kakayahan sa pagsulat, mahalaga ang wika bilang mabisang salik sa pakikipagtalastasan at pakikipag-ugnayan sa isa't isa. Pinakamabisang sangkap ito sa pagkakaisa at pagtutulungan na lubhang kailangan ng isang matatag at malayang bansa. Dahil dito, marapat lamang na taglayin ng isang estudyante ang mga kasanayang makapagpapaunlad sa kanyang katauhan sa paraang pasalita, pagbasa at pagsulat (Belvez, 1990:18).

Ayon kay (Tolentino, 1996:23) ang wikang Filipino ay isang mabisang wika ng pagtuturo at pagkatuto. Bilang isang opisyal na wikang panturo, ang pag-aaral sa iba't ibang disiplina ng kaalaman at sa lahat ng antas ng edukasyon ay may layuning mapabilis ang pagkatuto ng mga estudyante, maiangat ang

literasi ng taong bayan at malinang ang kaisipang siyentipiko at halagang Filipino. Ang pinakamabisang paraan ng pagkatuto upang maging sapat ang kaalaman sa buhay ng isang estudyante nito ang magaganyak na mag-iisip, kumilos at magalak na gamitin ang Filipino sa pag-aaral at pagkatuto sa pamantasan.

Ayon kay (Badayos, 1999:255) ang pagsulat ay iinog sa kung gaano kabisa at kasensitibong makabubuo ng mga pahayag ang isang estudyante upang ang makababasa nito ay magaganyak na mag-iisip, kumilos at magalak. Ang mahusay na pagsulat ay hindi lamang humihingi ng kakayahan sa tamang paggamit ng wika kundi ito rin ay humihingi ng mabisang pag-oorganisa ng mga impormasyon. Dahil dito naihahatid ng manunulat ang kanyang mga kaisipan, damdamin, saloobin, reaksiyon, pangarap, atbp. sa pamamagitan ng mga arbitraryong simbolo at isinusulat sa isang papel, tela, tipak na bato na maaaring pagsulatan. Samakatuwid, ang mahusay na pagsulat ay isang masistemang pakikipagkomunikasyon ng isang manunulat sa pamamagitan ng mga simbolong biswal na nagpapakita ng kanyang kakayahan sa lohikal at malinaw na pag-iisip, pagpapasaya at paglutas ng suliranin.

Kaugnay na mga Pag-aaral

Ang sumusunod na mga datos ay magpapahayag ng kaugnayan ng iba't ibang mga karagdagang informasyon sa kasalukuyang pag-aaral.

Ang lahat ng mga sumusunod na pag-aaral ay may kinalaman sa kakayahan ng mga estudyante. Ang kanilang mga marka, saloobin at pag-uugali ay maaaring maging batayan kung papaano sila nagpapamalas ng galing sa pagkatuto. Maraming pag-aaral ang nabanggit na nagsasaad na lahat ng mga salik na ito ay may kaugnayan sa pagkatuto ng mga estudyante sa paggamit ng wika lalo na sa pasalitang pakikipagtalastasan at maging sa pagsulat.

Si Bagas (2001) ay nagsagawa ng isang pag-aaral tungkol sa Pag-aanalisa sa mga Kahirapang Kinakaharap sa Pagsusulat ng Malayang Komposisyon sa asignaturang Ingles sa unang taon ng kolehiyo sa kursong Engineering sa LIT na ngayon ay EVSU sa lungsod ng Tacloban. Napag-alaman sa kinalabasan sa pag-aaral na ito: na mas magaling sumulat ang mas nakababatang estudyante; mas magaling sumulat ang mga babae kaysa sa mga lalaki at higit na kailangan pang hasain ang kakayahan sa pagsusulat ng mga estudyante. Karamihan sa kanilang kahinaan ay ang pagpili ng tamang salita, pagkaayon ng paksa at pandiwa at paggamit ng tamang pang-ukol. Ang unang pag-aaral ay may kaugnayan sa kasalukuyang pag-aaral sa dahilang: ang dalawang pag-aaral ay gumamit ng parehong disenyo ng pananaliksik, instrumentasyon, validasyon at pamaraang sampling; ang ginamit na mga kalahok ay parehong nasa unang taon sa kolehiyo. Nagkakaiba naman ang dalawa sa sumusunod: nagkakaiba sa paksang pinag-aaralan; nagkakaiba sa kapaligiran ng pananaliksik; nagkakaiba sa kursong ginamit sa pag-aaral na ang una ay Inhenyerya at ang kasalukuyan

ay sa Industriyang Panteknolohiya; ang una ay Ingles at ang kasalukuyan ay Filipino at higit sa lahat nagkakaiba sa mga kinalabasan ng pag-aaral.

Ang pag-aaral ni Tupaz (2002) ay Pagsusuri sa Pagkakatulad ng mga Piling Salik sa Kakayahan sa Pagsusulat ng Komposisyon sa Ingles. Nakalap ni Tupaz ang mga sumusunod na mga datos: Walang pagkakahalintulad ang mga salik pang-estudyante sa unang taon ng kolehiyo at ang kanilang kaalaman sa pagsusulat ng komposisyon; walang pagkakahalintulad ang mga salik pampaaralan at ang kaalaman sa pagsusulat ng komposisyon ng mga estudyante sa unang taon; at walang pagkakahalintulad ang mga salik pantahanan at ang kaalaman sa pagsusulat ng komposisyon ng mga estudyante sa unang taon. Sa kabuuan, nakalap ni Tupaz na ang mga estudyante ay higit na marunong sa pagsusulat ng pasalaysay, patanong at payak na mga pangungusap. Ang higit na kahirapan ay ang paggamit ng pang-angkop, panghalip, tamang gamit ng paksa at panaguri at paksa-panaguring pag-aangkop. Mapapansin na ang unang pag-aaral ay may malaking katularan sa kasalukuyang pag-aaral dahil sa parehong mga estudyante sa unang taon ng kolehiyo ang ginamit na mga kalahok; parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ang pinaksa; gumamit ng parehong instrumento sa pangangalap ng datos, at parehong pamaraang sampling ang ginamit. Nagkakaiba naman ang dalawang pag-aaral: Ang unang pag-aaral ay gumamit ng pahambing na paraan samantala ang kasalukuyan ay gumamit ng pagsubok upang matukoy ang mga salik na may kinalaman sa pagsulat ng komposisyon; ang una ay gumamit ng Ingles na midyum at ang

kasalukuyan ay sa wikang Filipino; ang unang pag-aaral ay ginanap sa Leyte Normal University at ang kasalukuyan ay sa Samar State University, at ang unang pag-aaral ay pawang mga estudyante ang mga kalahok samantala ang kasalukuyan ay mga guro at mga estudyante ang ginamit na mga kalahok.

Sa pag-aaral naman ni Macalino (1999) sinusuri nito ang epekto ng International Feedback ng mga estudyante sa unang taon ng paaralang sekundarya sa Lide Learning Center, Isabel Leyte. Sinuri rin ang kakayahan ng mga estudyante sa komunikasyong pasulat dahil nalaman ang kahinaan ng mga estudyante sa pagsusulat. Batay sa resulta ng pagsusuri na ginamit ang sistemang International Feedback. Ang eksperimental na grupo ay nahasa sa pagsusulat ukol sa nilalaman, talasalitaan, organisasyon at mekaniks. Ang kontrol na grupo naman ay nahasa sa paggamit ng tamang wika sa pagsusulat.

Ang mga pag-aaral ni Macalino ay may kaugnayan sa kasalukuyang pag-aaral sapagkat ang mga ito'y nagbigay din ng pagsusulit upang makalap ang kahinaan ng mga estudyante. Ang naunang pag-aaral ay eksperimental na disenyo ng pananaliksik kung saan ang mga mananaliksik ay gumamit ng sistemang International Feedback upang makita ang pagkahasa ng mga estudyante sa pagsusulat at ang kasalukuyang pag-aaral naman ay sinuri ang mga salik sa kakayahan sa pagsusulat ng komposisyon ng mga estudyante, at ang resulta ang siyang nagsilbing gabay kung papaano mapapabuti ang kurikulum ayon sa kakayahan ng mga estudyante.

Kung ihahambing sa pag-aaral ni Caharop (1999) lumabas sa pananaliksik na higit na mahirap sa mga estudyante ang pagpili ng tamang salita sa pangungusap. Batay din sa pagsusuri, nahihirapan din ang mga estudyante na ipahayag ang kanilang ideya sa tamang mga pangungusap dahil sa kakulangan ng kaalaman sa bokabularyo o talasalitaan sa pagbuo ng talataan.

Ang pag-aaral ni Caharop ay may kaugnayan sa kasalukuyang pag-aaral dahil kailangang-kailangan sa komunikasyong pasalita o pasulat ang pagpili ng tamang bokabularyo, tamang ideya, tamang pangungusap para sa tamang talata sa pagsulat ng komposisyon na siya ring nais na mapatunayan sa kasalukuyang pag-aaral na ginamit ang pagsusulit sa iba't ibang kasanayang pangwika upang matugunan ang pangangailangang kaalaman sa wika o asignaturang Filipino sa pagsulat ng iba-ibang takstong pangkomposisyon.

Ang pag-aaral na nabanggit ay may kaugnayan sa kasalukuyang pag-aaral dahilan sa kapwa nakafokus sa larangang Filipino. Ang subjek ng pag-aaral ay hinggil sa makrong kasanayan, ang unang pag-aaral ay sa pagbasa at ang huli, sa pagsulat na kompetensi sa Filipino. Nagkakaiba din sa ilang aspeto: mga mag-aaral sa mababang paaralan ang kasangkot ng pag-aaral sa una samantala ang kasalukuyan ay nasa antas tersarya.

Batay sa pag-aaral Guyjoco (2000), natuklasan na 27 bahagdan ng mga gurong kalahok ay medyor sa Filipino ngunit tinatayang hindi sapat ang kwalipikasyong pang-edukasyon sapagkat karamihan sa kanila'y hindi tapos sa M.A. degri, halos lahat ng kalahok ay nakadalo na ng pang-institusyunal at

panrehiyon na pagsasanay sa Filipino at 29.91 bahagdan ang nakadalo sa pambansang pagsasanay at 4.17 tamtaman sa mga kalahok na mga guro ay may positibong saloobin sa wikang Filipino.

Ang pag-aaral na ito ay katulad sa kasalukuyang pag-aaral sa dahilan na sangkot din ang mga guro. Magkaiba ang dalawang pag-aaral dahilan sa ang unang pag-aaral ay ginawa sa antas sekundarya samantala ang kasalukuyang pag-aaral ay ginawa sa antas tersarya.

Si Cinco (1999) sa kanyang pag-aaral hinggil sa Bisa ng Paggamit ng Popular na Awitin sa Pagsulat ng Sulat ng Pormal ay naglayong paghambing ang dalawang pangkat ng pagtuturo sa pagsulat ng sulat ng pormal; ang kontrolado at eksperimental na pangkat. Ang dalawang pangkat na pinaghambing ay mga estudyante sa ikalawang taon ng sekundarya pangkat Gold ng Samar State Polytechnic College, Catbalogan, Samar, Taong Panuruan 1998 – 1999. Ang kinalabasan ng pananaliksik ay naibunyag sa mga nakuhang iskor ng mga estudyante sa unang pagsubok at huling pagsubok at napatunayan na ang mga estudyante na nasa pangkat eksperimental ang may mataas na antas ng kakayahan sa pagsulat ng sulat ng pormal kaysa sa pangkat kontrol. Ang pag-aaral ni Cinco ay may kaugnayan sa kasalukuyang pag-aaral dahil ito ay ukol sa kakayahan ng pagkatuto sa Filipino. Ang kaibahan nga lamang sa kasalukuyang pag-aaral ay ang ginamit na estudyante ay nasa ikalawang taon samantala ang kasalukuyang pag-aaral ay nasa unang taon sa kolehiyo.

Si Abelgas (2001) ay nagsagawa ng pag-aaral ukol sa Kakayahan ng mga Guro sa Ikalimang Baitang sa Pagtuturo ng Pagbasa sa Purok Timog ng Baybay, Sangay ng Leyte at ang Implikasyon nito sa epekto ng Pagtuturo: basehan para gumawa ng isang panukalang mga hakbang sa pag-unlad sa pagbasa. Ang mga sumusunod na kinalabasan ng pag-aaral: ang mga guro ay may kakayahan sa pagtuturo; katamtamang kakayahan sa mga aspekto ng salingkuran pagsasanay; mga pamamaraan at pagdulong sa pagtuturo at mga kagamitang midya ay kinakailangan. Ang mga suliraning kanilang kinakaharap ay ang mga sumusunod: ang kahinaan sa talasalitaan, mahina sa pag-unawa, kakulangan sa teksbok, kakulangan sa pagpapakahulugan ng mga nakalimbag na mga simbolo, kakulangan ng interes at walang kakayahan sa paghanap at pagpapanatili ng impormasyon.

Ang nabanggit na pag-aaral ay kahalintulad sa kasalukuyang pag-aaral dahil sangkot ang mga guro bilang tagasagot sa pag-aaral. Ang paksa ay ukol sa pagbasa sa ikalimang baitang. Nagkaiba ang dalawang pag-aaral sa dahilang ang unang pag-aaral ay Ingles ang ginamit na midyum samantala ang kasalukuyang pag-aaral Filipino ang ginamit.

Si Mabubay (2002) sa kanyang pananaliksik ukol sa kakayahan sa pagbuo ng mga talataan ng mga estudyante sa unang taon sa mga piling paaralang sekondarya ng Samar ay nakatuklas sa mga sumusunod: karamihan sa mga estudyanteng kalahok ay naniniwalang mahalaga ang asignaturang Filipino; magaling ang mga estudyante sa bokabularyo at mahina sa pagsunud-sunod ng

mga ideya sa pagbuo ng talataan; ang mga kakayahan ng mga estudyante ayon sa kasarian ay hindi gaanong nakapagbigay ng pagkakaiba sa kakayahan; at ang edad sa kakayahan ng pagbuo ng mga talataan ay naging malaya sa salik na ito.

Ang nabanggit na pag-aaral ay may katularan sa kasalukuyang pag-aaral dahil ang pokus ng pag-aaral ay sa kakayahan at ginamit ang mga varyabol na edad, kasarian, atbp. Ang unang pag-aaral ay nagkaiba sa pag-aaral na ito dahil ang mga respondent sa una ay mga estudyante sa sekondarya at ang instrumento ay ukol sa pag-unawa ng talataan samantala ang kasalukuyang pag-aaral ay gumamit ng mga estudyante sa tersarya at ang instrumentong ginamit ay ukol sa mga piling salik sa pagsulat ng komposisyon.

Sa pag-aaral ni Arcueño (2004) na pinamagatang "Socio-Economic Status of Parents ang Pupils' Academic Performance in the District of Mondragon Northern Samar: Basis for Instructional Redirection" ay nagpakita ng resulta na ang buwanang kita ng pamilya ng mga mag-aaral na kasangkot ay may malaking epekto sa akademikong pagtatamo ng mga mag-aaral. Ang buwanang kita ng mga magulang ay nagpahayag ng tiyak na mataas na antas ng suporta ng mga magulang sa edukasyon ng kanilang mga anak na nag-aaral tulad ng mga pangangailangan sa paaralan na dapat makuha tulad ng mga aklat, papel, lapis atb. Ang may malalaking kita na pamilya ay may kakayahan na magbigay ng mga pangangailangan ng paaralan subalit ang may mababa o maliit na kita ng pamilya ay di-nakasuporta sa pag-aaral ng kanilang mga mag-aaral. Sa akademikong pagtatamo ay katamtamang naapektuhan ng pangangailangan

tulad ng pananamit, sapatos, gamit pang-isports at iba't ibang gawaing pampaaralan. Napansin din ang mababang nakuhang marka, mataas na antas ng pagbibitiw sa pag-aaral, kahinaan sa tamang pagpapahalagang kultural na may kaugnayan sa akademikong pagtatamo ng mga mag-aaral.

Ang pag-aaral ni Arceño ay may katularan sa kasalukuyang pag-aaral dahil ang dalawang pag-aaral ay ginamit ang buwanang kita ng pamilya at akademikong pagtatamo ng mga kasangkot sa pag-aaral. Magkatulad sa disenyo ng pananaliksik, instrumentasyon at ilang istadistikang ginamit sa pagtutuos ng ipotesis. Nagkakaiba naman ang dalawang pag-aaral sa paksa at midyum ng pinag-aralan, ginamit na mga tagasagot at kapaligiran ng pag-aaral.

Sa ginawang pag-aaral ni Nuñez (2003) na "The Psychological Factors of Communicative Competence of First Year Education Students of Leyte State University" ay nagbigay ng kinalabasan ng pag-aaral na ang karamihan sa mga tagasagot ay gumamit ng paraang pag-oorganisa, pagtatayang pagkatuto at pagkatutong may iba-ibang dulog at teknik. Nagpakita rin ang pag-aaral ng aptitud sa wika ay konsistent, mahalagang kaugnayan sa makrong kasanayang pakikinig, pagbasa, pagsulat at pagsasalita. Nagpakita ng panghuhula sa pakikinig at kakayahang maging handa sa mga gawaing pampaaralan.

Ang pag-aaral ni Nuñez ay may kaugnayan sa kasalukuyang pag-aaral sa dahilang ang dalawang pag-aaral ay tungkol sa wikang ginagamit sa komunikasyon o pakikipagtalastasan na gumamit ng iba't ibang pamamaraan, dulog at teknik upang matamo ng mga estudyante ang ibayong pagkatuto.

Magkatulad ang dalawang pag-aaral sa paggamit ng instrumentong talatanungan bilang pangunahing kagamitan sa paglikom ng mga datos, ilang istadistikang panukat sa pag-aaral at sa unang taon ng kolehiyo ang mga tagasagot. Kakikitaan ang dalawang pag-aaral ng pagkakaiba sa paksang pinag-aralan; magkaiba sa tagasagot na ginamit na ang una ay mga estudyanteng kumukuha ng edukasyon at ang huli ay sa kolehiyo ng industriyang panteknolohiya. Ang una ay nakatuon sa kakayahang komunikatibo na isinaalang-alang ang kasanayang pakikinig, pagbasa, pagsulat at pagsasalita at ang huli ay pagtaya sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga tagasagot na estudyante na nakatuon sa erya ng pagkakasulat, nilalaman o kontent, pagkakabuo at kaanyuan ng tekstong sinusulat at sa huli ang dalawang pag-aaral ay nagkakaiba sa resulta, konklusyon at rekomendasyon.

Si Loverita (2000) sa kanyang pag-aaral na "Language Learning Style and Preferences of Selected First Year College University of Eastern Philippines" ay naglayong matukoy ang istilo at preperensya sa pagkatuto ng mga piling estudyante sa unang taon ng kolehiyo na nagpatala sa ikalawang semestri ng taong panuruan 1999 – 2000. Ginamit sa pag-aaral ang pahambing na disenyo ng pananaliksik at talatanungang tseklist bilang pangunahing instrumento sa paglikom ng mga datos. Ang pag-aaral na ito ay nagpahayag ng resulta na mas nakararami ang kababaihang tagasagot na nagmumula sa sentro ng Hilagang Samar, nagtataglay ng katamtamang talino at mababa ang buwanang kita ng

mga magulang ng mga estudyante mula sa Kolehiyo ng Edukasyon at nagsipagtapos sa mga pampublikong paaralang sekundarya.

Ang pag-aaral ni Loverita ay may kaugnayan sa kasalukuyang pag-aaral sa dahilang ang dalawang pag-aaral ay tungkol sa pagkatuto sa wika at ang ginamit na mga tagasagot ay sa unang taon ng kolehiyo. Ang dalawang pag-aaral ay may katularan sa paggamit ng talatanungang tseklist bilang pangunahing instrumento sa paglikom ng mga datos ng mga tagasagot. Magkatulad sa validasyon ng instrumento at paggamit ng ilang istadistikang pantuos sa ipotesis ng pag-aaral.

May pagkakaiba naman ang dalawang pag-aaral lalo na sa paksang pinag-aralan. Ang una ay gumamit ng mga estudyanteng kumukuha ng Edukasyon at ang huli sa kursong Industriyang Panteknolohiya. Ang una ay ginamit ang Ingles midyum at ang huli ay Filipino midyum. Ang una ay pahambing na disenyong pananaliksik at ang huli ay diskriptib korelesyunal at nagkakaiba pa rin sa kapaligiran ng pag-aaral na ang una ay isinagawa sa University of Eastern Philippines at ang huli ay sa Samar State University.

Sa pagwawakas, ang mga naisama at sinuring mga kaugnay na literatura at pag-aaral ay nakapagbigay ng matibay na lunsaran at nakapagdulot ng malaking kontribusyon sa pag-unlad ng kasalukuyang pag-aaral.

Kabanata 3

METODOLOHIYA

Ang kabanatang ito ay naglalahad ng paglalarawan at pagtatalakay sa mga pamamaraang ginamit sa pananaliksik na ito. Napapaloob dito ang disenyo ng pananaliksik, instrumentasyon, validasyon ng instrumento, pamaraang sampling, paglilikom ng mga datos at paglalapat istadistika ng mga datos.

Disenyo ng Pananaliksik

Ginamit sa pag-aaral na ito ang deskriptiv korelesyunal na uri ng pananaliksik. Ang paraang ginawa ay sinuri ang mga materyal at talatanungan bilang pangunahing instrumento sa paglikom ng mga datos. Gumawa ang mananaliksik ng isang pagsubok sa kakayahan ng mga estudyanteng kalahok tungkol sa pagsulat ng komposisyon. Ito ay gawang-gurong pagsusulit para sa “achievement test” na binubuo ng 80 aytem na binaha-bahagi para sa pagkakasulat 20, nilalaman o kontent 20, pagkakabuo 20 at sa kaanyuan 20 sa paraang may limang pinagpipiliang sagot. Nilayon sa pagsubok na ito na mabatid at masukat ang antas ng kabatiran ng mga kalahok sa pagsulat ng komposisyon. Pinag-ugnay-ugnay ang mga kakayahan sa pagsulat ng mga estudyanteng kalahok at ang profayl varyets ng mga estudyante; saloobin at profayl varyets ng mga guro. Dagdag pa, sa ginawang pagtutuos ng mga

nilikom na datos at sa sinubok na mga ipotesis; ginamit ng mananaliksik ang mga istadistikang ito: frequency counts o dalas, bahagdan, mean, standard deviation, weighted mean, Pearson Product Moment Coefficient of Correlation at z-test. Ang kinalabasan ng pag-aaral ay nakapagbigay ng mahalagang implikasyon sa ginawang pagpapataas ng antas ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyante sa unang taon ng kolehiyo ng Samar State University.

Instrumentasyon

Ginamit sa pag-aaral na ito ang naaangkop na mga instrumento sa pag-aaral. Ito ay ang sumusunod: talatanungan at pagsusulit sa komposisyon upang mapatatag ang mga datos sa pag-aaral.

Talatanungan. Ang dalawang set ng talatanungan ay inihanda ng mananaliksik sa pamamatinubay ng kanyang tagapayo upang mabigyan ng tugon ang mga tiyak na katanungan. Mayroon tatlong bahagi ng talatanungan: Unang bahagi ay tungkol sa datos personal ng mga estudyanteng kalahok. Tumutukoy ito sa mga mahahalagang informasyon tulad ng gulang, kasarian, sanligang edukasyong natamo ng magulang, kamamtamang buwanang kita ng pamilya at kasalukuyang guro sa Filipino. Ang ikalawang bahagi ay tungkol sa saloobin sa pagsulat ng komposisyon at ang ikatlong bahagi ay tungkol sa mga suliraning kinakaharap sa pagtuturo at pagkatuto ng mga estudyanteng kalahok sa pagsulat ng komposisyon.

Ang talatanungan para sa mga guro naman ay mayroon ding dalawang bahagi: Ang unang bahagi ay tungkol sa datos personal ng mga gurong kalahok. Tumutukoy ito sa mga informasyon tulad ng edad, kasarian, sanligang edukasyong natamo, dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan, bilang ng taong karanasan sa pagtuturo at katamtamang buwanang kita. Ang ikalawang bahagi ay tumutukoy sa mga suliraning kinakaharap sa pagtuturo at pagkatuto sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ng mga gurong kalahok.

Pagsusulit sa komposisyon. Ang instrumentong ito ay gawang gurong pagsusulit para sa isang achievement test. Ginamit ang paraang may pinagpipiliang opsyon at may distraktor. Nilayon sa pagsubok na tiyakin at sukatin ang antas ng kabatiran ng mga estudyanteng kalahok sa kasanayan ng pagsulat ng komposisyon sa Filipino. Binubuo ito ng 80 aytem at binaha-bahagi sa apat na komponent tulad ng pagkakasulat 20; nilalaman o kontent 20; pagkakabuo 20 at kaanyuan 20 mula sa mga napag-aralang mga aralin at sa iba-ibang materyal na panrebyu sa linggwisyika at literatura.

Validasyon ng Instrumento

Sa nabanggit na mga instrumento ng pangangalap ng mga datos, ang dalawang talatanungan ay idinaan sa validasyon. Isinagawa ito upang matiyak ang katatagan nito. Ang kolehiyo ng Paranas kampus ay nagsilbing sentro ng try-out at sinubok ang 15 na estudyante sa unang taon ng kolehiyo ng BSIT. Isinakatuparan ang gawain sa huling linggo ng Pebrero, 2009.

Pagkatapos ng try-out sa mga talatanungan, tinuos ang korelasyon sa pagitan ng una at pangalawang pagsubok. Ang nakuhang r -valyu ay .85 na nailahad na ang talatanungan para sa komposisyon ay valido at may katumpakan.

Pagsusulit sa komposisyon. Ang kinalabasan ng pagsubok ay isinailalim sa aytem analisis. Ang bawat aytem ay sinuring mabuti ng mananaliksik upang malaman ang tiyak na teknikal na depekto o kahinaan nang sa gayon ang mga aytem ay maiwasto at mapaunlad o mapabuti.

Sa paggamit ng pinakasimpleng dulog ni (Calmorin, 2004:140) para sa aytem analisis, tinuos ang kahirapan ng bawat aytem; ang lakas ng diskriminasyon at ang pagkamabisa ng bawat aytem ay inilahad na kung gaano ito kababa o kaliit ng persentahe ganoon din kahirap ang aytem at kung gaano rin kataas ang presentaha ganoon din kagaan ang aytem. Ang pinakabatayan ay ang 50 persentaheng krayteryon ay nagpapakita na ang aytem ay maaaring magaan o mahirap. Nirevisa o pinalitan ng mananaliksik ang mga aytem na mahihirap at magagaan.

Ayon naman sa lakas ng diskriminasyon ng bawat aytem, ito ay may 1.00 lakas ng diskriminasyon ay pinanatili. Ang mga aytem na zero at may negatibong lakas ng diskriminasyon ay nirerevisa, binabago o pinauunlad. Ang mga aytem ng indeks ng kahirapan ay mula .40 hanggang .60 ay pinanatili ng mananaliksik. Ang pagkamabisa ng mga distraktor para sa bawat aytem ay ginawa bilang bahagi ng aytem analisis. Ang mga opsyon o pagpipiliang sagot

ay humihikayat sa maraming estudyante mula sa itaas na grupo at sa mababang grupo ay nababago dahil sa napakahinang opsyon o pagpipilian. Sinusuring mabuti ng mananaliksik at sinisiguro na ang wastong sagot ay ang mabuting distraktor na mas humihikayat sa mga estudyante mula sa itaas na grupo kaysa mababang grupo.

Paraang Sampling

Ang pag-aaral na ito ay gumamit ng pamaraang sampling. Unang tiniyak ng mananaliksik ang mga estudyante sa unang taon ng kolehiyo ng BSIT ay kinuha bilang sampol sa pag-aaral. Lahat ng guro na nagtuturo ng Filipino ay tinuring na tagasagot sa kasalukuyang pag-aaral. Ang kabuuang pagbanggit o enyumerasyon ay ginamit para sa kanila upang malikom ang mga datos na kailangan sa pag-aaral.

Matapos na matiyak ang mga estudyante sa naturang kolehiyo bilang tagasagot sa pag-aaral na tinaya sa pamamagitan ng random na pagpili. Upang matiyak ang tamang bilang ng mga estudyanteng tagasagot, ang Sloven's formula ay ginamit (Sevilla, et.al., 1992:182) sa pamamagitan ng sumunod na formula.

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

kung saan:

N - ang kabuuang bilang ng mga estudyante sa unang taon ng BSIT.

n - ang tamang bilang ng tagasagot na mga estudyante sa pag-aaral.

e - ang palugit ng mali na tinaya sa 0.05 antas ng halaga.

Matapos na matiyak ang tamang bilang ng mga estudyante sa unang taon ng kolehiyo ng BSIT, ang lottery o pamaraang fishbowl ay ginamit sa pagpili ng mga esyudyanteng tagasagot. Lahat ng mga pangalan ng mga estudyante ay isa-isang isinulat sa kapisasong papel at inilagay sa isang fishbowl at binola hanggang makuha ang tamang bilang ng tagasagot na estudyante. Ang mga pangalang nabunot ay siyang binigyan ng talatanungan at pagsubok.

Paglikom ng mga Datos

Ang pagsasagawa ng talatanungan at pagsubok ay isang paraan ng paglikom ng datos sa kasalukuyang pag-aaral. Bilang pangunahing hakbang, ang mananaliksik ay humingi ng pahintulot mula sa Pangulo ng Samar State University at Dekano ng kolehiyo ng Teknolohiyang Pang-industriya. Ang pinagtibay na pahintulot ay ginawang sanggunian ang hininging pahintulot upang maipamudmod ang talatanungan at pagsubok sa mga kinauukulan. Upang makatiyak nang maaga at siguradong mga datos, ang mananaliksik ay personal na pumunta sa pamumudmod ng talatanungan at pagsubok.

Ang pagsubok ay isinagawa upang punahin ang katumpakan ng kinalabasan ng pagsubok. Ang pagsubok ay inisa-isa ng mananaliksik sa mga napiling tagasagot sa tulong ng mga guro sa Filipino. Walang takdang oras na ipinataw upang mabigyan ng panahon ang pagsagot nang buong laya.

Pagkatapos ay kinolekta, inayos, isa-isang sinuri at itinala. Isinagawa ang gawaing ito sa ikatlong linggo ng Pebrero, 2009.

Paglalatap ng Istadistika ng mga Datos

Ang istadistikang panukat na ginamit sa pag-aaral na ito ay ang sumusunod: frequency counts, bahagdan, mean, weighted mean, Standard Deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient (Pearson r), Fisher's t -test, t -test for independent samples, z -test, One-Way Analysis of Variance, at Duncan's Multiple Range Test.

Frequency counts at persentahe. Ang dalas ng bilang at persentahe ang mga istadistikang ginamit sa pagtalakay ng mga datos personal at mga katangiang taglay ng mga estudyante at mga gurong tagasagot. Ang dalawang panukat na ito ay ginamit din sa paglalahad ng mga profayl varyets sa mga talahanayan.

Mean. Ang istadistikang ito ay ginamit upang ibigay ang kwantitatibong paglalahad sa pangkalahatang gawi o pagkahilig ng mga datos tulad ng edad, kita, saloobin, at iba pa.

Standard deviation. Ginamit ang istadistikang ito upang tiyakin ang dispersyon ng mga datos mula sa tamtaman tulad ng edad, katamtamang buwanang kita ng pamilya at iba pa.

Weighted mean. Ang istadistikang weighted mean ay ginamit sa pagkuha ng mga saloobin ng mga estudyanteng tagasagot. Binigyan ito ng

kaukulang panumbas para sa pagpapakahulugan ng mga nalikom na datos at ginamit ang patnubay na ito:

Iskala	Lawak	Interpretasyon
5	4.51 – 5.00	Lubos na Sumasang-ayon (LS)
4	3.51 – 4.50	Sumasang-ayon (S)
3	2.51 – 3.50	Hindi Tiyak (HT)
2	1.51 – 2.50	Di-Sumasang-ayon (DS)
1	1.00 – 1.50	Lubos na Di-Sumasang-ayon (LDS)

Pearson Product Moment Correlation Coefficient. Ginamit ang Pearson r sa pagtukoy ng kaugnayan sa pagitan ng mga estudyanteng tagasagot at profayl varyets ng mga estudyante, saloobin at profayl varyets ng mga guro, ang korelasyon ng koefisyent ay ginamit. Ang formulang ginamit sa pagtutuos ay ayon kay (Walpole, 1982:78).

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2] - [N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

Saan:

- $\sum x$ - ang kabuuang iskor sa unang panig;
- $\sum y$ - ang kabuuang iskor sa ikalawang panig;
- N - ukol sa kabuuang bilang ng mga iskor
- $\sum x^2$ - ang kabuuang iskor sa squared ng unang panig
- $\sum y^2$ - ang kabuuang iskor sa squared na ikalawang panig

Fisher's t-test. Ginamit ang istadistikang ito upang masubok ang halaga ng nakuhang Pearson r, ang Fisher's t-test ay ginamit. Narito ang fomula ayon kina (Freund at Simon, 1992:468):

$$t = r \sqrt{\frac{N - 2}{1 - r^2}}$$

Saang:

r - ang koefisyent ng korelasyon sa pagitan ng x at y

n - bilang ng mga pares na datos.

z-test. Ginamit ang istadistikang ito upang paghambingin ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ayon sa kasarian. Narito ang formula ayon kay (Walpole, 1982:382):

$$z = \frac{X_1 - X_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

Saang:

One-way Analysis of Variance. Ginamit ang istadistikang ito upang paghambingin ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon, at iba pa ayon sa gulang, sanligang edukasyon ng mga magulang at katamtamang buwanang kita ng mga magulang. Narito ang patnubay sa pagtutuos.

Iskala	Kahulugan
17 - 20	Pinakamagaling
13 - 16	Mas Magaling
9 - 12	Magaling
5 - 8	Di-Gaanong Magaling
0 - 4	Di-Magaling

Duncan's Multiple Range Test. Ginamit ang istadistikang ito sa pagtutuos sa kinalabasan ng ANOVA upang malaman ang pagkakaiba sa pinaghahambing na tamtaman ng mga ginamit na pangkat.

Ang mga ipotesis ng pag-aaral ay sinubok sa 0.05 antas ng halaga.

Kabanata 4

PRESENTASYON, ANALISIS AT INTERPRETASYON NG MGA DATOS

Ang kabanatang ito ay inilalahad ang talakayan, analisis at pagpapakahulugan ng mga datos na nakuha mula sa pananaliksik na ito. Inilalahad ang mga ito ayon sa pagkasunud-sunod ng mga suliranin at ipinapakita sa mga talahanayan na sinusundan ng mga tekstwal na paliwanag.

Profayl ng mga Estudyanteng Tagasagot

Ang mga informasyong personal ng mga estudyanteng tagasagot tulad ng gulang, kasarian, sanligang edukasyon ng mga magulang, katamtamang buwanang kita ng pamilya at kasalukuyang guro sa Filipino ay itinuturing ng mananaliksik na lubhang kailangan upang magbigay ng sapat na informasyon ukol sa mga estudyante at sa antas ng kanilang kasanayan sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino.

Gulang. Ang talahanayan 1 ay nagpapakita ng profayl ng mga estudyanteng tagasagot sa unang taon ng kolehiyo ng BSIT ayon sa gulang 33 o 32.67 persentahe ay may 17 taong gulang; 18 o 17.82 persentahe ay may 18 taong gulang at 15 o 14.85 persentahe ay may 15 taong gulang. Mayroon din 13 o 12.87 braket ng 21, 22, 23 na may tatlong parehong tigtatlo o 2.97 persentahe at dalawa o 1.98 persentahe na may edad 24 pataas. Nagpapakita ito na ang mga estudyante ay may kasapatan ng gulang na.

Talahanayan 1

Gulang at Kasarian ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Unang Taon ng BSIT

Gulang	Lalaki		Babae		Kabuuang	Bahag- -dan
	f	%	f	%		
27	2	2.90	0	0.00	2	1.98
23	3	4.35	0	0.00	3	2.97
22	2	2.90	1	3.13	3	2.97
21	3	4.35	0	0.00	3	2.97
20	5	7.25	6	18.75	11	10.89
19	11	15.94	2	6.25	13	12.87
18	11	15.94	7	21.88	18	17.82
17	21	30.43	12	37.50	33	32.67
16	11	15.94	4	12.50	15	14.85
Kabuuang	69	100.00	32	100.00	101	100.0
Tamtaman	18.46 taon	-	17.81 taon	-	18.26 taon	-
SD	2.36 taon	-	1.49 taon	-	2.13 taon	-

Ang tamtaming edad 18.26 taong gulang at may standard deviation na 2.13 taon at sa babae ang tamtaming edad 17.81 taon at SD 1.49 taon. Ipinahihiwatig ng talahanayan na ang mga estudyanteng tagasagot ay may edad na medyo may kataasan para sa kanilang pag-aaral at sa antas ng taon sa kolehiyo.

Kasarian. Nagpapakita pa rin ang Talahanayan 1 ng kasarian ng mga estudyanteng tagasagot. Mapapansin dito na sa kabuuang bilang na 101 na mga estudyante sa unang taon ng kolehiyo 69 o 68.31 persentahe ay mga lalake at 32 o

31.68 persentahe ay mga babae. Nagpapakita ito na mas marami ang mga lalake kaysa sa mga babae. Ito ay karaniwang larawan sa alinmang kurso at antas na mas nakararami ang mga lalake kaysa sa babae. Ang mga klaseng ito ay tinatampukan ng kalalakihan.

Talahanayan 2

Sanligang Edukasyon ng mga Magulang ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Unang Taon ng BSIT

Sanligang Edukasyon ng mga magulang	AMA		INA	
	f	Bahagdan	f	Bahagdan
Nagtapos ng AB/BS/BSE	13	12.87	19	18.81
Nakaabot ng Kolehiyo	16	15.84	14	13.86
Nagtapos ng Sekundarya	24	23.76	30	29.70
Nakaabot ng Sekundarya	12	11.88	17	16.83
Nagtapos ng Elementarya	27	26.73	14	13.86
Nakaabot ng Elementarya	7	6.93	6	5.94
Di Nakapag-aral	2	1.98	1	1.00
Kabuuan	101	100.00	101	100.00

Sanligang edukasyon ng mga magulang. Ang talahanayan 2 ay nagpapakita ng sanligang edukasyon ng mga magulang ng mga estudyanteng tagasagot. Mapapansin na sa 101 na mga ama, 27 o 26.73 bahagdan ay nagtapos ng elementarya. Sinundan ito ng 24 o 23.76 bahagdan ay nagtapos ng

sekundarya; 16 o 15.84 bahagdan ay nakaabot ng kolehiyo; 14 o 13.86 bahagdan na nagtapos ng kurso AB/BS/BSE kolehiyo; ang mga ito ay nasa pangalawa, pangatlo at pang-apat sa mahigpit na pagkasunud-sunod. Sa panghuling tatlo ay nakaabot ng sekundarya na may 12 o 11.88 bahagdan; nakaabot ng elementarya pito o 6.93 bahagdan at mayroon din isa o 1.00 bahagdan na di-nakapag-aral.

Sa pangkat ng mga ina naman, ayon sa pinakamarami, nanguna rito ang 30 o 29.70 bahagdan ay nagtapos ng sekundarya. Sumunod ang 19 o 18.81 bahagdan ay nagtapos ng kolehiyo AB/BS/BSE; 17 o 16.83 bahagdan ang nakaabot ng sekundarya at dalawang tig 14 o 13.86 bahagdan sa nakaabot ng kolehiyo at nakatapos ng elementarya. Kapansin-pansin din sa panghuling dalawa sa ikalawang kategorya: mayroon anim o 5.94 bahagdan ang nakaabot ng elementarya at di naikubli na may isa o 1.00 bahagdan ang di-nakapag-aral.

Kawili-wiling nabatid na kung susuriing mabuti ang edukasyong natamo ng mga magulang ng mga estudyanteng tagasagot sila ay mga nakaabot ng sekundarya o may mga nakuhang edukasyon ang mga magulang ng mga estudyanteng nasa unang taon ng kolehiyo. Gayunpaman ang mga magulang na ito ay nagsisilbing huwaran ng kanilang mga estudyanteng nagsisipag-aaral.

Katamtamang buwanang kita ng mga magulang. Ipinapakita sa Talahanayan 3 ang kita ng pamilya ng mga estudyanteng tagasagot. Ibinatay ang datos sa katamtamang buwanang kita ng mga kinauukulan. Batay sa kabuuang bilang na 101 ng mga ama nanguna ang 21 o 20.79 bahagdan sa braket ng dinagpahayag ng buwanang kita; sinundan ito ng 19 o 18.81 bahagdan ang nasa

braket ng Php 5,000.00 – Php 5,999.00 kita; sumunod ang 15 o 14.85 bahagdan sa braket Php 2,000.00 – Php 2,999.00 kita; 14 o 13.86 bahagdan; pito o 6.93 bahagdan; anim o 5.94 bahagdan; dalawang tigilima o 4.95 bahagdan; tatlo o 2.97 bahagdan sa braket Php 3,000.00 – 3,999.00; Php 4,000.00 – 4,999.00; Php 1,000.00 – 1,999.00; Php 10,000.00 – 10,999.00; Php 8, 000.00 – 8,999.00 at Php 7,000.00 – 7,999.00 kita ayon sa pagkakasunud-sunod. Mayroon ding iilan sa Php 12,000.00 – 12,999.00; Php 6,000.00 – 6,999.00, Php 13,000 pataas at Php 9,000 –

Talahanayan 3

Tamtamang Buwanang Kita ng mga Magulang ng mga Estudyanteng Tagasagot

Buwanang kita	AMA		INA	
	f	%	f	%
Php 13,000 pataas	1	1.00	1	1.00
12,000 – 12,999	2	1.98	1	1.00
11,000 – 11,999	0	0.00	0	0.00
10,000 – 10,999	5	4.95	1	1.00
9,000 – 9,999	1	1.00	0	1.00
8,000 – 8,999	5	4.95	0	0.00
7,000 – 7,999	3	2.97	1	1.00
6,000 – 6,999	2	1.98	2	1.98
5,000 – 5,999	19	18.81	9	8.91
4,000 – 4,999	7	6.93	5	4.95
3,000 – 3,999	14	13.86	16	15.84
2,000 – 2,999	15	14.85	19	18.81
1,000 – 1,999	6	4.95	12	11.88
1,000 pababa	0	0.00	1	1.00
Di Nagpahayag	21	21.78	33	31.68
Kabuuan	101	100.00	101	100.00
Tamtaman	Php 4,785.00	-	Php 3,290.00	-
SD	Php 2905.79	-	Php 2,473.97	-

9,999 kita na tigdalawa o 1.98 bahagdan at tig-iisa o 1.00 bahagdan. Ang katamtamang kita ay Php 4, 785.00 at SD Php 2, 905.79.

Sa panig naman ng mga ina nanguna ang 33 o 32.67 bahagdan sa dinagpahayag ng buwanang kita; sinundan ng 19 o 18.81 bahagdan; 16 o 15.84 bahagdan; 12 o 11.88 bahagdan; siyam o 8.91 bahagdan; lima o 4.95 bahagdan na nasa braket ng Php 2,000 – 2,999, Php 3,000 – 3,999, Php 1,000 – 1,999, Php 4,000 – 4,999 kita ayon sa pagkakasunud-sunod. Mayroon ding iilan sa Php 6,000 – 6,999; Php 13,000 pataas; Php 12,000 – 12,999; Php 10,000 – 10,999; Php 7,000 – 7,999 at Php 1,000 pababa ang kita na may bilang at bahagdan na dalawa o 1.98 at tig-iisa o 1.00 bahagdan. Ang tamtamang kita ay Php 3, 290.00 at SD Php 2,473.97.

Profayl ng mga Guro sa Filipino

Ang bahaging ito ay nagpapakita ang Talahanayan 4 ng profayl ng mga guro sa Filipino ng Samar State University. Nakatuon sa mga varyet na sumusunod: edad, kasarian, sanligang edukasyon, dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan, bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino at katamtamang buwanang kita ng pamilya.

Edad. Sa parehong talahanayan ipinakikita ang mga gurong tagasagot ayon sa edad. Mapapansin na ang nabanggit na mga guro ay may parehong edad na 59.

Kasarian. Ipinapakita sa parehong talahanayan ang mga gurong kasangkot ayon sa kasarian ay parehong babae.

Sanligang edukasyon. Sa parehong talahanayan ipinapakita ang mga gurong kasangkot ayon sa sanligang edukasyon. Kapansin-pansin na ang dalawang guro ay nagsipagtapos ng degrading MA at ang isa ay MA na may karagdagang yunit sa antas duktoral na pag-aaral.

Dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan. Sa parehong talahanayan ipinapakita ang mga gurong kasangkot ayon sa dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan. Nakatuon ito sa uri o antas na lokal, rehiyunal at pambansang seminar at pagsasanay. Ang unang gurong kalahok ay may limang lokal na pagsasanay; tatlo sa rehiyunal na pagsasanay at limang pambansang pagsasanay at ang ikalawang gurong kalahok ay mayroon ding pitong lokal na pagsasanay; tatlo sa rehiyunal at limang pambansang seminar at pagsasanay ang nadaluhan.

Bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino. Sa parehong talahanayan ipinapakita ang mga gurong tagasagot ayon sa bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino. Mapapansin na ang unang gurong kasangkot ay mayroon 25 taong karanasan sa pagtuturo at ang ikalawa naman ay mayroon 30 taong karanasan sa pagtuturo ng wikang Filipino.

Katamtamang buwanang kita ng pamilya. Sa pareho pa ring talahanayan ipinapakita ang mga gurong kasangkot ayon sa katamtamang

buwanang kita. Mapapansin na ang unang guro ay mayroon Php 15,562.00 buwanang kita at ang pangalawa ay mayroon Php 18,000.00 buwanang kita.

Talahanayan 4

Profayl ng mga Guro sa Filipino

Profayl	Respondent Number			
	1		2	
Edad	59		59	
Kasarian	Babae		Babae	
Sanligang Edukasyon	MA Filipino		May Duktoral Yunit	
Dami ng Salingkurang	Lokal	5	Lokal	7
Pagsasanay na Nadaluhan	Rehiyunal	3	Rehiyunal	3
	Pambansa	5	Pambansa	5
Bilang ng Taong Karanasan sa Pagtuturo ng Filipino	25 taon		30 taon	
Tamtamang Buwanang kita	Php 15,562.00		Php 18,000.00	

Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon sa Asignaturang Filipino

Makikita sa Talahanayan 5, 6, 7 at 8 ang apat na erya sa kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa asignaturang Filipino nilalaman o kontent, pagkakabuo at kaanyuan.

Pagkakasulat. Nagpapakita ang Talahanayan 5 ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa asignaturang Filipino ng mga estudyanteng tagasagot. Mayroon 20 mga aytem na naisama sa pagsusulit na sinagot sa sariling pagtataya. Sa pagbabanggit ng resulta uunahin ang pinakamataas tungo sa pinakamababang iskor.

Kapansin-pansin na sa 20 aytem ay apat o 3.96 bahagdan ang nakakuha ng iskor na 18; sinundan ito ng dalawa o 1.98 bahagdan na nakakuha ng 17; apat o 3.96 bahagdan; walo o 7.92 bahagdan; 15 o 14.85 bahagdan; 11 o 10.98 bahagdan; 12 o 11.88 bahagdan; 13 o 12.87 bahagdan; 17 o 16.83 bahagdan ang nakakuha ng iskor na 16, 15, 14, 13, 12, 11 at 10 ayon sa pagkakasunud-sunod. Sa pababa mayroon nakakuha ng siyam, walo at pito na may bilang at bahagdan na anim o 5.94; lima o 4.95 bahagdan; tatlo o 2.97 bahagdan at isa o 1.00 bahagdan; ang nakakuha ng pinakamababang iskor na anim. Ang tamtamang iskor ay 12.12 at SD na 2.66. Nagpapahiwatig ang talahanayang ito na karamihan sa mga estudyanteng tagasagot ay medyo mataas sa katamtaman ang pagkatuto sa pagsulat ng komposisyon sa asignaturang Filipino ayon sa erya ng pagkakasulat.

Nilalaman o Kontent. Ang Talahanayan 5 ay nagpapakita ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa asignaturang Filipino ng mga estudyanteng tagasagot. Mayroon 20 mga aytem na naisama sa pagsusulit na sinagot para sa sariling pagtataya. Sa pagbabanggit ng mga ito uunahin muna ang pinakamataas tungo sa pinakamababa.

Talahanayan 5

Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) sa Asignaturang Filipino

Pagkakasulat	f	Bahagdan
18	4	3.96
17	2	1.98
16	4	3.96
15	8	7.92
14	15	14.85
13	11	10.89
12	12	11.88
11	13	12.87
10	17	16.83
9	6	5.94
8	5	4.95
7	3	2.97
6	1	1.00
Kabuuan	101	100.00
Tamtaman	12.12	-
SD	2.68	-

Mapapansin na dalawa o 1.98 bahagdan ang nakakuha ng iskor na 15; pito o 6.93 bahagdan ang nakakuha ng 14; walo o 7.92 bahagdan; anim o 5.94 bahagdan; 16 o 15.84 bahagdan; 13 o 12.87 bahagdan; 12 o 11.88 bahagdan; 11 o 10.89 bahagdan at 13 o 12.87 bahagdan ang nakakuha ng iskor na 13, 12, 11, 10, 9, 8 at 7 ayon sa pagkasunud-sunod. Sa pababa naman mayroon anim o 5.94 bahagdan ang nakakuha ng iskor na anim; dalawa ang nakakuha ng tig-iisa o

1.00 bahagdan sa iskor na lima at apat; tatlo o 2.97 bahagdan at dalawa o 1.98 bahagdan sa tatlo at dalawa ayon sa mahigpit na pagkakasunud-sunod. Ang tamtamtang iskor ay 9.46 at ang SD ay 2.91. Nagpapatunay lamang ito na karamihan sa mga estudyanteng tagasagot ay nasa katamtamtang antas sa pagkatuto sa Filipino sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent).

Talahanayan 6

Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) sa Asignaturang Filipino

Nilalaman/Kontent	f	Bahagdan
15	2	1.98
14	7	6.93
13	8	7.92
12	6	5.94
11	16	15.84
10	13	12.87
9	12	11.88
8	11	10.89
7	13	12.87
6	6	5.94
5	1	1.00
4	1	1.00
3	3	2.97
2	2	1.98
Kabuuan	101	100.00
Tamtaman	9.46	-
SD	2.91	-

Pagkakabuo. Ipinapakita sa Talahanayan 7 ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa asignaturang Filipino ng mga estudyanteng tagasagot. Mayroon 20 mga aytem na naisama sa pagsusulit na sinagot para sa sariling pagtataya. Sa pagbabanggit ng mga ito uunahin muna ang pinakamataas tungo sa pinakamababang iskor.

Kapansin-pansin na sa 20 aytem, tatlo o 2.97 bahagdan ang nakakuha ng iskor na 15; lima o 4.95 bahagdan ang nakakuha ng 14; walo o 7.92 bahagdan; 15 o 14.82 bahagdan; 10 o 9.90 bahagdan; pito o 6.93 bahagdan; 12 o 11.88 bahagdan na nakakuha ng iskor na 13, 12, 11, 10 at 9 ayon sa pagkakasunud-sunod. Sa pababa mayroon ding 11 o 10.89 bahagdan ay may iskor na walo; siyam o 8.91 bahagdan; walo o 7.92 bahagdan; dalawa o 1.98 bahagdan; tatlo o 2.97 bahagdan; apat o 3.96 at apat o 3.96 bahagdan bilang nakakuha sa mga iskor na pito, anim, lima, apat, tatlo at isa ayon sa mahigpit na pagkakasunud-sunod. Ang tamtamang iskor ay 9.16 at SD na 3.41. Nagpapahiwatig lamang ito na karamihan sa mga estudyanteng tagasagot ay nagtataglay ng katamtamang antas sa pagkatuto sa asignaturang Filipino ayon sa pagkakabuo ng komposisyon.

Kaanyuan. Ang talahanayan 8 ay nagpapakita ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa asignaturang Filipino ng mga estudyanteng tagasagot. Mayroon 20 mga aytem na naisama sa pagsusulit na sinagot sa sariling pagtataya. Sa pagbabanggit ng resulta ay uunahin ang pinakamataas tungo sa pinakamababang iskor.

Talahanyan 7

Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) sa Asignaturang Filipino

Pagkakabuo	f	Bahagdan
15	3	2.97
14	5	4.95
13	8	7.92
12	15	14.85
11	10	9.90
10	7	6.93
9	12	11.88
8	11	10.89
7	9	8.91
6	8	7.92
5	2	1.98
4	3	2.97
3	4	3.96
2	0	0.00
1	4	3.96
Kabuuan	101	100.00
Tamtaman	9.16	-
SD	3.41	-

Kapuna-puna na sa 20 aytem, apat o 3.96 bahagdan ang nakakuha ng iskor na 14; anim o 5.94 bahagdan na nakakuha ng iskor na 12; apat o 3.96 bahagdan; siyam o 8.91 bahagdan; walo o 7.92 bahagdan; tig 12 o 11.88 bahagdan at 14 o 13.86 bahagdan bilang ng nakakuha ng iskor na 11, 10, 9, 8, 7, at 6 ayon sa pagkakasunud-sunod. Nasundan pa rin ito ng mga iskor na lima, apat, tatlo,

Talahanayan 8

Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) sa Asignaturang Filipino

Kaanyuan	f	Bahagdan
14	4	3.96
13	0	0.00
12	6	5.94
11	4	3.96
10	9	8.91
9	8	7.92
8	12	11.88
7	12	11.88
6	14	13.86
5	7	6.93
4	9	8.91
3	8	7.92
2	4	3.96
1	3	2.97
0	1	1.00
Kabuuan	101	100.00
Tamtaman	6.97	-
SD	3.23	-

dalawa at isa na may bilang at bahagdan na pito o 6.93; siyam o 8.91; walo o 7.92 bahagdan; apat o 3.96 bahagdan at tatlo o 2.97 bahagdan ayon sa mahigpit na pagkakasunud-sunod. Mayroon din isa o 1.00 bahagdan na walang nakuhang iskor. Ang tamtamang iskor ay 6.97 at SD na 3.23. Nagpapahiwatig lamang ito na mas marami ang mga estudyanteng tagasagot ang medyo mababa sa

katamtaman ang pagkatuto sa pagsulat ng komposisyon sa asignaturang Filipino ayon sa kaanyuan.

**Saloobin ng mga Estudyanteng Tagasagot sa
Pagsulat ng Komposisyon sa Filipino**

Upang matukoy ang saloobin ng mga estudyante sa asignaturang Filipino may 10 indiketyor ang sinagot para sa sariling pagtataya. Ang resulta nito ay makikita sa Talahanayan 9. Ginamit ang limang puntong iskala na may mga panumbas sa ilalim ng talahanayan.

Mapapansin na sa 10 indiketyor, ang mga estudyanteng tagasagot ay sumang-ayon sa 10 mga aytem. Ang nangunang anim dito ay ang “Napapalawak ang aking kaisipan sa pagsulat” na may tamtaman na 4.26. Sumunod dito, “Higit na napapatalas ang aking kaisipan sa pagsulat” at “naipapahayag ko ang iba’t ibang pananaw sa pamamagitan ng pagsulat” na may parehong tamtaman na 4.21. Sinundan naman ito ng “Ikinagagalak kong gamitin ang Filipino sa pagsulat” na may tamtaman na 4.19. “Nalilintang ang aking kasanayan sa pagsulat” na may tamtaman na 4.13 at “Naipapahayag ko ang aking nadarama sa pagsulat” na may tamtaman na 4.10 ayon sa kanyang pagkakasunud-sunod. Mayroon ding apat na huling mga indiketyor na “Kinagigiliwan ko ang pagsulat ng komposisyon” at “Madali para sa akin ang makasulat ng mga komposisyon dahil sa mga kaalamang aking natutunan mula sa mga guro” na parehong may tamtaman na 3.85. “Naibabahagi ko ang aking kakayahan sa pagsulat sa kapwa ko estudyante” na may tamtaman na 3.84 at

Talahanayan 9

Saloobin ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon sa Filipino

Saloobin	Mga Sagot					Kabuuang	Tamtaman/Interpretasyon	
	5	4	3	2	1			
	LS	S	KS	DS	LDS			
1. Kinagigiliwan ko ang pagsulat ng komposisyon.	24	43	29	5	-	389	3.85	S
2. Nasisiyahan akong magsulat ng mga komposisyon.	19	51	23	8	-	384	3.80	S
3. Nalilinang ang aking kasanayan sa pagsulat.	41	38	17	4	1	417	4.13	S
4. Higit na napapatalas ang aking kaisipan sa pagsulat.	46	37	13	3	2	425	4.21	S
5. Napapalawak ang aking kaisipan sa pagsulat.	46	37	17	0	1	430	4.26	S
6. Naipapahayag ko ang aking nadarama sa pagsulat.	39	38	20	3	1	414	4.10	S
7. Ikinagagalak kong gamitin ang Filipino sa pagsulat.	48	29	20	3	1	423	4.19	S
8. Naipapahayag ko ang iba't ibang pananaw sa pamamagitan ng pagsulat.	47	35	13	5	1	425	4.21	S
9. Naibabahagi ko ang aking kakayahan sa pagsulat sa kapwa ko estudyante.	24	45	26	4	2	388	3.84	S
10. Madali para sa akin ang makasulat ng mga komposisyon dahil sa mga kaalamang aking natutunan mula sa mga guro.	22	46	30	2	1	389	3.85	S
Kabuuang	-	-	-	-	-	-	40.44	-
Lahatang Tamtaman	-	-	-	-	-	-	4.04	S

Pinagmulan:	4.51 - 5.00	Lubos na Sumasang-ayon (LS)
	3.51 - 4.50	Sumasang-ayon (S)
	2.51 - 3.50	Katamtamang Sumasang-ayon (KS)
	1.51 - 2.50	Di-Sumasang-ayon (DS)
	1.00 - 1.50	Lubos na Di-Sumasang-ayon (LDS)

“nasisiyahan akong magsulat ng mga komposisyon” na may tamtaman na 3.80.

Sa kabuuang pagtataya ng mga estudyanteng tagasagot sa saloobin ito ay may lahatang tamtamang 4.04 na “sumasang-ayon”.

Samakatwid, nailalahad na ang saloobin ng mga estudyanteng tagasagot sa unang taon ng kolehiyo sa asignatura o wikang Filipino ay tamang-tama lamang, hindi naman higit pa sa pagkagusto o di-man labis na tinutulan ng mga ito. Pinatutunayan na ang kanilang pagsang-ayon ay isa itong palatandaan ng tatak ng pagka-Pilipino dahil sa ang asignatura o wikang Filipino ay nagdadala ng pambansang pagkakakilanlan.

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) at Profayl ng mga Estudyante

Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at profayl ng mga estudyante. Nakatuon ito sa gulang, kasarian, sanligang edukasyon ng mga magulang at katamtamang buwanang kita ng pamilya ay ipinapakita sa Talahanayan 10.

Sa parehong talahanayan ang bawat profayl ng mga estudyante ay tinuos ang korelasyon o r-valyu, ang Fisher's t-valyu ng malayang sampol kontra sa kritikal t-valyu sa antas ng halaga at degri ng kalayaan. Pagkatapos ng pagtutuos at ipaghambing ang resulta ay binigyan ang mga ito ng evalwasyon kung dapat tanggapin o tanggihan ang bawat ipotesis.

Gulang. Ito ay may resultang r -valyu 0.01 na nagpakita ng kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 0.10 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu na 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan na 99 dahilan sa lumabas itong mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu lumabas itong di-mahalaga at nararapat na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at kanilang edad". Ipinahihiwatig nito na ang edad bata man o matanda na ay di-gaanong nagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) dahilan sa magkahalo sa isang klase ang mga estudyante at sinasabing walang bata o matanda rito.

Kasarian. Ito ay may resultang r -valyu 0.03 na nagpakita ng kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 0.30 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99 dahilan sa ito ay mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu lumabas itong di-mahalaga at nararapat na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at kanilang kasarian". Ipinahihiwatig nito na lalake man o babae ay di-gaanong nag-iiba ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) dahil ang mga klase sa Filipino 101 ay halu-halo ang mga lalake at mga babae.

Sanligang edukasyon ng mga magulang. Sa panig ng ama ito ay may resultang r -valyu 0.13 na nagpakita ng kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 1.30 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas

Talahanayan 10

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) at Profayl ng mga Estudyante

Profayl	r_{xy}	Fisher's t_k	Ebalwasyon
Edad	0.01	0.10	Di Mahalaga
Kasarian	0.03	0.30	Di Mahalaga
Sanligang Edukasyon ng mga magulang			
Ama	0.13	1.30	Di Mahalaga
Ina	0.10	1.00	Di Mahalaga
Tamtamang Kita ng mga magulang			
Ama	-0.28	2.90	Mahalaga
Ina	-0.21	2.14	Mahalaga

Pinagmulan:

t_k - kompyuted Fisher's t-valyu na tinuos sa 0.05 halaga, $df = 99$; kritikal t-valyu = 1.98

ng halaga at degri ng kalayaan 99; dahilan sa ito ay mas mababa kaysa kritikal t-valyu lumabas itong di-mahalaga kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang esdukasyon ng mga ama”.

Sa panig ng ina ito ay may resultang r-valyu 0.10 na nagpakita ng kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t-valyu 1.00 ay ikinumpara sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan

99; dahilan sa ito ay mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu lumabas itong di-mahalaga kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang esdukasyon ng mga ina”. Ipinahihiwatig nito na ang mga magulang ng mga estudyanteng tagasagot ay masasabing karamihan ay may natamong batayang edukasyon at ito ay digaanong makatutulong sa pagpapaunlad sa kakayahan ng kanilang mga estudyante. Nangangahulugan din ito na ang mga nagsisipag-aaral ay dapat makapagtamo ng higit pang edukasyon ng kanilang mga magulang. Subalit mayroon din namang mga estudyante na nagsusumikap na makapagtapos ng kanilang pag-aaral na hindi naman matulad sa iilang di nakatapos sa pag-aaral na mga magulang: ama o ina man.

Katamtamang buwanang kita ng mga magulang. Ang bahaging ito ay batay sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang: ama at ina. Sa panig ng ama ito ay may resultang r-valyu na -0.28 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t-valyu na 2.90 ay ikinumpara sa kritikal t-valyu na 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99 dahilan sa ito ay mas mataas kaysa kritikal t-valyu lumabas itong mahalaga kaya nararapat lamang na irejek ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga ama”.

Sa panig ng ina ito ay may resultang r -valyu na -0.21 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 2.14 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99 dahilan sa lumabas itong mas mataas kaysa sa kritikal t -valyu kaya nararapat na irejek ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga ina". Ipinahihiwatig nito na bagamat negatibo ang naging resulta nagpapabatid ito sa mga kinauukulan na ang istatus ng buwanang kita ng mga magulang ay di-gaanong nakaapekto sa kakayahan ng mga estudyante. Dagdag pa ang mga estudyanteng may mababang kita ang mga magulang ay nagsusumikap sa kanilang pag-aaral. Sa kabilang panig naman ang mga estudyanteng may mataas na kita ang mga magulang ay hindi naman din nagpapabaya sa kanilang pag-aaral.

Bilang paglalagom, ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagsusulat) ng mga estudyanteng tagasagot at profayl ng mga estudyante ayon sa "gulang" ay tinanggap; "kasarian" ay tinanggap; sanligang edukasyon ng mga magulang: ina " ay tinanggap; "ama" ay tinanggap; at katamtamang buwanang kita ng mga magulang-ama" ay nirejek at sa "ina" ay nirejek din.

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) at Profayl ng mga Estudyante

Makikita sa Talahanayan 11 ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at profayl ng mga estudyante. Nakatuon ito sa sumusunod na varyets: gulang, kasarian, sanligang edukasyon ng mga magulang at katamtamang buwanang kita ng mga magulang.

Sa parehong talahanayan ang bawat profayl ng mga estudyante ay tinuos ang korelasyon o r -valyu, ang Fisher's t -valyu ng malayang sampol kontra sa kritikal t -valyu sa antas ng halaga at degri ng kalayaan. Pagkatapos ng pagtutuos at ipaghambing ang resulta ay binigyan ang mga ito ng evalwasyon kung dapat tanggapin o irejek ang bawat ipotesis.

Gulang. Ito ay may resultang r -valyu 0.05 na nagpakita ng kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 0.50 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99 dahilan sa lumabas itong mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu lumabas itong di-mahalaga kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at kanilang gulang. Ipinahihiwatig nito na ang edad bata o matanda na ay di nagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino ayon sa nilalaman o kontent

Talahanayan 11

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) at Profayl ng mga Estudyante

Profayl	r_{xy}	Fisher's t_c	Ebalwasyon
Edad	0.05	0.50	Di Mahalaga
Kasarian	-0.01	0.10	Di Mahalaga
Sanligang Edukasyon ng mga magulang			
Ama	-0.01	0.10	Di Mahalaga
Ina	-0.17	1.72	Di Mahalaga
Tamtamang buwanang Kita ng mga magulang			
Ama	-0.14	1.41	Di Mahalaga
Ina	-0.06	0.60	Di Mahalaga

Pinagmulan:

t_k -kompyuted Fisher's t-valyu na tinuos sa 0.05 halaga, $df = 99$; krititikal t-valyu = 1.98

dahilan sa ang bawat klase ng Filipino ay magkahalo ang bata at may edad na estudyante kaya sinasabing walang bata o matanda rito.

Kasarian. Ito ay may resultang r-valyu -0.10 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t-valyu 0.10 ay ikinumpara sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99, dahilan sa ito ay mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu lumabas itong di-mahalaga kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang

kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at kanilang kasarian". Ipinahihiwatig nito na lalake o babae man ay di-nagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino dahil sa magkakasama sa bawat klase sa Filipino 101 ang mga lalake at mga babae.

Sanligang edukasyon ng mga magulang. Ang panig ng ama ay may resultang r -valyu -0.01 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 0.10 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99 ; dahil sa lumabas na mas mababa ito kaysa sa kritikal t -valyu kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o content) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang esdukasyon ng mga ama".

Sa panig ng ina, ito ay may resultang r -valyu -0.17 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 1.72 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99 ; dahil sa lumabas itong mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu lumabas itong di-mahalaga kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang esdukasyon ng mga ina". Ipinahihiwatig na ang mga magulang ng mga estudyanteng tagasagot ay may edukasyong natamo at ito ay di-gaanong

nakaapekto sa kanilang pag-aaral. Nangangahulugan ito na dapat tularan sila na makapagtamo ng higit pang edukasyon sa kanilang mga magulang. Subalit mayroon namang mga estudyante na nagsusumikap na makapagtapos ng pag-aaral upang di matulad sa iilang mga magulang: ama at ina na di nakapag-aral.

Katamtamang buwanang kita ng mga magulang. Ang bahaging ito ay nahahati sa dalawa batay sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang: panig ng ama at ina. Sa panig ng ama ay may resultang r -valyu na -0.14 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu na 1.41 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu na 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99 ; dahilan sa lumabas itong mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu kung kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga ama".

Sa panig ng ina ay may resultang r -valyu na -0.06 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 0.60 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99 ; dahilan sa lumabas itong mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu lumabas itong di-mahalaga kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang kita ng mga ina". Ipinahihiwatig na bagamat negatibo ang naging

resulta nagpapabatid ito sa mga kinauukulan na ang istatus ng buwanang kita ng mga magulang ay di-gaanong nakaapekto sa kakayahan ng mga estudyante. Dagdag pa ang mga estudyanteng may mababang kita ang mga magulang ay nagsusumikap sa kanilang pag-aaral. Ito ay isang sitwasyong nagsisilbing hamon sa mga magulang na kulang ng pansin sa kapakanan ng mga anak. Sa kabilang panig naman ang mga estudyanteng may mataas na kita ang mga magulang ay hindi naman din nagpapabaya sa kani-kanilang pag-aaral upang makatapos.

**Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng
Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo)
at Profayl ng mga Estudyante**

Ang Talahanayan 12 ay nagpapakita ng kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at profayl ng mga estudyante. Ang mga varyet na pinag-ugnay ay sumusunod: gulang, kasarian, sanligang edukasyon ng mga magulang at katamtamang buwanang kita ng mga magulang.

Sa parehong talahanayan ang bawat profayl ng mga estudyante ay tinuos ang korelasyon o r -valyu, ang Fisher's t -valyu ng malayang sampol kontra sa kritikal t -valyu sa antas ng halaga at degri ng kalayaan. Pagkatapos ng pagtutuos at pinaghambing ang resulta at binigyan ang mga ito ng evalwasyon kung dapat tanggapin o irejek ang bawat ipotesis.

Gulang. Ito ay may resultang r -valyu 0.02 na nagpakita ng kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 0.20 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99 dahilan sa lumabas itong mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu lumabas itong di-mahalaga kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at kanilang gulang. Ipinahihiwatig nito na ang edad bata o matanda na ay di-gaanong nakaapekto sa pagtamo ng akademikong kakayahan sa pagsulat ng iba-ibang teksto sa larangan ng pag-aaral at sinasabing walang bata o matanda rito.

Kasarian. Ito ay may resultang r -valyu -0.02 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 0.20 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99 dahilan sa ito ay mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu lumabas itong di-mahalaga ang kinalabasan kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at kanilang kasarian". Ang kasarian lalake o babae ay di-nakapagpapaiba sa kakayahan sa pagsulat ng mga estudyante sa iba't ibang akademikong teksto sa asignaturang Filipino.

Sanligang edukasyon ng mga magulang. Ito ay nahahati sa dalawang kategorya: ama at ina. Ang panig ng ama ay may resultang r -valyu -0.23 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na

Fisher's t -valyu 2.35 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99; dahilan sa ito ay mas mataas kaysa sa kritikal t -valyu lumabas itong mahalaga ang kinalabasan kaya nararapat lamang na irejek ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga ama".

Talahanayan 12

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) at Profayl ng mga Estudyante

Profayl	r_{xy}	Fisher's t_c	Evalwasyon
Edad	0.02	0.20	Di Mahalaga
Kasarian	-0.02	0.20	Di Mahalaga
Sanligang Edukasyon ng mga magulang			
Ama	-0.23	2.35	Mahalaga
Ina	0.04	0.40	Di Mahalaga
Tamtamang Buwanang Kita ng mga magulang			
Ama	-0.09	0.90	Di Mahalaga
Ina	0.01	0.10	Di Mahalaga

Pinagmulan:

t_k - kompyuted Fisher's t -valyu na tinuos sa 0.05 halaga, $df = 99$; kritikal t -valyu = 1.98

Sa panig ng ina ito, ay may resultang r -valyu 0.04 na nagpakita ng kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 0.40 ay

ikinumpara sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99; dahilan sa lumabas itong mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu lumabas itong di-mahalaga ang kinalabasan kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga ina”.

Ipinahahaiwatig na ang mga magulang ng mga estudyante ay may edukasyong natamo at ito ay di-gaanong nakaapekto sa kanilang pag-aaral sa pagsulat ng komposisyon bilang isang kasanayan sa Filipino.

Katamtamang buwanang kita ng mga magulang. Nahahati ito sa dalawang kategorya: ama at ina. Sa panig ng ama, ito ay may resultang r-valyu na -0.09 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t-valyu na -0.90 ay ikinumpara sa kritikal t-valyu na 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99; dahilan sa lumabas itong mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu lumabas itong di-mahalaga ang kinalabasan kaya nararapat lamang na tanggapin ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga ama”.

Sa panig naman ng ina ay may resultang r-valyu na 0.01 na nagpakita ng kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t-valyu 0.10 ay ikinumpara sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga degri ng kakayahan 99; dahilan sa lumabas itong mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu lumabas itong

di-mahalaga ang kinalabasan kaya nararapat itong tanggapin ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang kita ng mga ina”.

Nangangahulugan ito na mataas o mababa man ang kita ng mga magulang ay nagsusumikap din ang kanilang mga anak sa pag-aaral. Ito ay isang mapanghamong sitwasyon para sa mga magulang na mababa ang kita nila ay nagsusumikap ang kanilang mga estudyante sa pag-aaral. Sa panig ng mga magulang naman na mataas ang kita ang mga estudyante nila ay di naman nagpapabaya sa kani-kanilang pag-aaral.

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) at Profayl ng mga Estudyante

Ipinapakita sa Talahanayan 13 ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at profayl ng mga estudyante. Nakatuon ito sa mga varyet na sumusunod: gulang, kasarian, sanligang edukasyon ng mga magulang at katamtamang buwanang kita ng mga magulang. Mapapansin sa talahanayan mismo na ang bawat profayl ng mga estudyante ay tinuos ang korelasyon o r-valyu, ang Fisher's t-valyu ng malayang sampol kontra sa kritikal t-valyu sa antas ng halaga at degri ng kalayaan. Pagkatapos ng pagtutuos at ipaghambing ang resulta ay binigyan ang mga ito ng evalwasyon kung dapat tanggapin o tanggihan ang bawat ipotesis.

Gulang. Ito ay may resultang r -valyu 0.08 na nagpakita ng kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 0.80 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99; dahilan sa lumabas itong mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu ang kinalabasan ay di-mahalaga kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at kanilang edad. Nangangahulugan ito na ang edad bata o matanda na ay di-gaanong nakaapekto sa pagtatamo ng kasanayan sa pagsulat ng komposisyon ayon sa kaanyuan kaya sinasabing walang bata o matanda rito sa larangan ng pag-aaral.

Kasarian. Ito ay may resultang r -valyu -0.29 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 3.02 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99; dahilan sa ito ay mas mataas kaysa sa kritikal t -valyu naging mahalaga ang kinalabasan kung kaya nararapat na irejek ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ayon sa kaanyuan ng mga estudyanteng tagasagot at kanilang kasarian". Nangangahulugan ito na lalake o babae ay di-nakapagpapaiba ng kakayahan sa pagsulat at pagtatamo ng kakayahan sa tekstong pang-akademiko.

Sanligang edukasyon ng mga magulang. Ang bahaging ito ay kinategorya bilang ama at ina. Sa panig ng ama ito ay may resultang r -valyu -0.11 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos

na Fisher's t -valyu 1.10 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99; dahilan sa ito ay mas mataas kaysa sa kritikal t -valyu naging di-mahalaga ang kinalabasan nito kaya nararapat lamang na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang esdukasyon ng mga ama".

Sa panig naman ng ina ito ay may resultang r -valyu -0.01 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu 0.10 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99; dahilan sa ito ay mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu naging di-mahalaga ang kinalabasan kung kaya nararapat na tanggapin ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang esdukasyon ng mga ina". Nangangahulugan ito na ang mga magulang na may mataas o mababa man ang pinag-aralan ng mga estudyanteng tagasagot ay digaanong nakapagpapaiba sa kakayahan sa pagsulat ng iba-ibang tekstong pang-akademiko dahil sila ay pawang nagsusumikap sa kani-kanilang pag-aaral.

Katamtamang buwanang kita ng mga magulang. Ang bahaging ito ay kinategorya bilang buwanang kita ng ama at ina. Sa panig ng ama ito ay may resultang r -valyu na -0.05 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t -valyu na 0.50 ay ikinumpara sa kritikal t -valyu na 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99; dahilan sa lumabas itong

mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu lumabas itong di-mahalaga ang kinalabasan kung kaya nararapat lamang na tanggapin ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga ama”.

Talahanayan 13

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) at Profayl ng mga Estudyante

Profayl	r_{xy}	Fisher's t_c	Evalwasyon
Edad	0.08	0.80	Di Mahalaga
Kasarian	-0.29	3.02	Mahalaga
Sanligang Edukasyon ng mga magulang			
Ama	-0.11	1.10	Di Mahalaga
Ina	-0.01	0.10	Di Mahalaga
Tamtamang buwanag Kita ng mga magulang			
Ama	-0.05	0.50	Di Mahalaga
Ina	-0.03	0.30	Di Mahalaga

Pinagmulan:

t_k - kompyuted Fisher's t-valyu na tinuos sa 0.05 halaga, $df = 99$; kritikal t-valyu = 1.98

Sa panig naman ng ina ay may resultang r-valyu na -0.03 na nagpakita ng negatibong kaugnayan sa sinubok na varyabol. Ang tinuos na Fisher's t-valyu

0.30 ay ikinumpara sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at degri ng kalayaan 99; dahilan sa ito ay mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu lumabas itong di-mahalaga kung kaya nararapat lamang tanggapin ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga ina”. Ipinahihiwatig na bagama’t negatibo ang naging resulta nito, ipinabatid sa mga kinauukulan na ang istatus pinansyal ng mga magulang ng mga estudyante ay di-gaanong nagpapaiba sa kakayahan sa pagtamo ng anumang kakayahan sa pagsulat ng anumang teksto ng kanilang mga estudyante sa dahilang ito ay mga gawaing pansilid-aralan.

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyonat kanilang Saloobin

Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon at kanilang saloobin ay makikita sa Talahanayan 14 ang pagkakasulat, nilalaman o kontent, pagkakabuo at kaanyuan.

Pagkakasulat. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon pagkakasulat at saloobin sa Filipino ay may kompyuted r-valyu 0.03 at ang kompyuted t-valyu 0.30, na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa antas ng halaga 0.05 at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at ang

saloobin sa Filipino ng mga estudyanteng-tagasagot". Ibig sabihin nito na ang mga estudyanteng tagasagot na may paborableng saloobin at di-paborableng saloobin ay walang pagkakaiba sa kanilang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ayon sa pagkakasulat.

Nilalaman o kontent. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at saloobin sa Filipino ay may kompyuted r-valyu 0.11 at ang kompyuted t-valyu 1.10 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa antas ng halaga 0.05 at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at saloobin ng mga estudyateng tagasagot". Ibig sabihin nito na ang mga estudyanteng tagasagot na may paborableng saloobin at di-paborableng saloobin ay walang pagkakaiba sa kanilang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent).

Pagkakabuo. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at saloobin sa Filipino ay may kompyuted r-valyu 0.03 at ang kompyuted t-valyu 0.30 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa antas ng halaga 0.05 at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at saloobin ng mga estudyateng tagasagot". Ibig sabihin nito na ang mga estudyanteng

tagasagot na may paborableng saloobin at di-paborableng saloobin ay walang pagkakaiba sa kanilang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo).

Talahanayan 14

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon at Kanilang Saloobin

Erya	r_{xy}	Fisher's t_c	Evalwasyon
Pagkakasulat	0.03	0.30	Di Mahalaga
Nilalaman o Kontent	0.11	1.10	Di Mahalaga
Pagkakabuo	0.03	0.30	Di Mahalaga
Kaanyuan	-0.09	0.90	Di Mahalaga

Pinagmulan:

t_k - kompyuted Fisher's t-valyu evaluated na tinuos sa 0.05 halaga, $df = 99$; krtitikal t-valyu = 1.98

Kaanyuan. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at saloobin sa Filipino ay may kompyuted r-valyu -0.09 at ang kompyuted t-valyu 0.90, na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa antas ng halaga 0.05 at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at saloobin ng mga estudyateng tagasagot”. Ibig sabihin nito na walang pagkakaiba ang

kakayahan sa pagsulat ng komposisyon kaanyuan ng mga estudyanteng tagasagot.

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) at Profayl ng mga Guro

Ipinapakita sa Talahanayan 15 ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at profayl ng mga guro. Nakatuon ito sa mga varyet na edad, kasarian, sanligang edukasyon, dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan – lokal, rehiyunal at pambansa, bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino at katamtamang buwanang kita ng pamilya.

Edad. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at edad ng mga guro ay walang korelasyon dahilan sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang gurong tagasagot ay may parehong edad.

Kasarian. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at kasarian ng mga guro ay walang korelasyon dahilan sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang gurong tagasagot ay may parehong kasariang-babae.

Sanligang edukasyon. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at sanligang edukasyon ng mga gurong tagasagot ay may kompyuted r-valyu 0.08. Ang kompyuted t-valyu 0.80

na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at ang sanligang edukasyon ng kanilang mga guro”. Nangangahulugan ito na ang sanligang edukasyon ng kanilang mga guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot. Ang guro na nagpakadalubhasa at nagpakadalubhasa na may karagdagang duktoral na yunits ang kanilang mga estudyante ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) dahil ito ay may iisang silabus sa Filipino 101 na sinusunod.

Dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyante at ang dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro ay may kompyuted r-valyu 0.08, ang kompyuted t-valyu 0.80 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at ang dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro”. Nangangahulugan ito na ang dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng kanilang mga guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyante. Ang guro na may mas marami ang lokal na pagsasanay na dinaluhan at ang kaunti ang lokal na pagsasanay na

dinaluhan ng guro ang kakayahan ng kanilang mga estudyante sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa Filipino ay walang pagkakaiba.

Para sa dami ng rehiyunal na pagsasanay na dinaluhan ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng at dami ng rehiyunal na pagsasanay na dinaluhan ng guro ay walang korelasyon, dahilan sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang guro ay pareho ang nakuhang dami ng rehiyunal na pagsasanay na dinaluhan.

Para sa dami ng pambansang pagsasanay na dinaluhan ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at dami ng pambansang pagsasanay na dinaluhan ng guro ay walang korelasyon dahilan sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang guro ay pareho ang nakuhang dami ng pambansang pagsasanay na dinaluhan.

Bilang ng taong karanasan sa pagtuturo. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga gurong tagasagot ay may kompyuted r -valyu 0.08. Ang kompyuted t -valyu 0.80 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98, antas ng halaga 0.05 at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at ang bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga guro.” Nangangahulugan ito na ang bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino

ng guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot.

Talahanayan 15

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) at Profayl ng mga Guro

Profayl	r_{xy}	Fisher's t_c	Ebalwasyon
Edad	-	-	-
Kasarian	-	-	-
Sanligang Edukasyon	0.08	0.80	Di Mahalaga
Dami ng Salingkurang Pagsasanay na Nadaluhan			
Lokal	0.08	0.80	Di Mahalaga
Rehiyunal	-	-	-
Pambansa	-	-	-
Bilang ng Taong Karanasan sa Pagtuturo ng Filipino	0.08	0.80	Di Mahalaga
Tamtamang Buwanang Kita	0.08	0.80	Di Mahalaga

Pinagmulan:

t_k - kompyuted Fisher's t-valyu evaluated na tinuos sa 0.05 halaga, $df = 99$; krtitikal t-valyu = 1.98

Katamtamang buwanng kita . Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at katamtamang buwanang kita ng mga gurong tagasagot ay may kompyuted r-valyu 0.08. Ang kompyuted t-valyu

0.80 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis, na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at ang katamtamang buwanang kita ng gurong tagasagot.” Nangangahulugan ito na ang katamtamang buwanang kita ng mga guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyante ayon sa pagkakasulat. Ang guro na may maliit na katamtamang buwanang kita at ang may malaking katamtamang buwanang kita ang kanilang mga estudyante ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at katamtamang buwanang kita ng guro.

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) at Profayl ng mga Guro

Ang Talahanayan 16 ay nagpapakita ng kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at profayl ng mga guro. Nakatuon ito sa mga varyet na edad, kasarian, sanligang edukasyon, dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan – lokal, rehiyunal at pambansa, bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino at katamtamang buwanang kita ng pamilya.

Edad. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at edad ng guro ay walang korelasyon

dahilan sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang gurong tagasagot ay may parehong edad.

Kasarian. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at kasarian ng guro ay walang korelasyon dahil sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang gurong tagasagot ay may parehong kasariang-babae.

Sanligang edukasyon. Ang kaugnayan sa pagitan ng pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at sanligang edukasyon ng mga gurong tagasagot ay may negatibong kompyuted r-valyu -0.05.

Ang kompyuted t-valyu 0.50 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at ang sanligang edukasyon ng kanilang mga guro.” Nangangahulugan ito na ang sanligang edukasyon ng kanilang mga guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot. Ang guro na nagpakadalubhasa at nagpakadalubhasa na may karagdagang duktoral na yunit ang kanilang mga estudyante ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) dahil ito ay may iisang silabus sa Filipino 101 na sinusunod.

Dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng

Talahanayan 16

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) at Profayl ng mga Guro

Profayl	r_{xy}	Fisher's t_c	Evalwasyon
Edad	-	-	-
Kasarian	-	-	-
Sanligang Edukasyon	-0.05	0.50	Di Mahalaga
Dami ng Salingkurang Pagsasanay na Nadaluhan			
Lokal	-0.05	0.50	Di Mahalaga
Rehiyunal	-	-	-
Pambansa	-	-	-
Bilang ng Taong Karanasan sa Pagtuturo ng Filipino	-0.05	0.50	Di Mahalaga
Tamtamang Buwanang Kita	-0.05	0.50	Di Mahalaga

Pinagmulan:

t_k -kompyuted Fisher's t-valyu evaluated na tinuos sa 0.05 halaga, $df = 99$; kritikal t-valyu = 1.96

mga estudyanteng tagasagot at ang dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan ay ipinabatid na ang lokal na pagsasanay na dinaluhan ng mga guro ay may negatibong kompyuted r-valyu -0.05. Ang kompyuted t-valyu 0.50 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa

pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o konten) ng mga tagasagot na estudyante at dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro". Nangangahulugan ito na ang dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng kanilang mga guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o konten) ng mga estudyanteng tagasagot. Ang guro na may mas marami ang lokal na pagsasanay na dinaluhan at kaunti ang lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro ang kakayahan ng kanilang mga estudyante sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o konten) sa Filipino ay walang pagkakaiba.

Para sa dami ng rehiyunal na pagsasanay na dinaluhan ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o konten) ng mga estudyante at dami ng rehiyunal na pagsasanay na dinaluhan ng guro ay walang korelasyon dahil sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang guro ay pareho ang nakuhang dami ng rehiyunal na pagsasanay na dinaluhan.

Para sa dami ng pambansang pagsasanay na dinaluhan ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o konten) ng mga estudyante at dami ng pambansang pagsasanay na dinaluhan ng guro ay walang korelasyon dahil sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang guro ay pareho ang nakuhang dami ng pambansang pagsasanay na dinaluhan.

Bilang ng taong karanasan sa pagtuturo. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o konten) at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga gurong tagasagot ay may negatibong

kompyuted r-valyu -0.05. Ang kompyuted t-valyu 0.80 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa antas ng halaga 0.05 at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at ang bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng guro." Nangangahulugan ito na ang bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot. Ang guro naman na may mas mahabang karanasan sa pagtuturo ang kakayahan ng kanyang mga estudyante sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino ay walang pagkakaiba.

Katamtamang buwanang kita . Ang kaugnayan sa pagitan kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at katamtamang buwanang kita ng mga gurong tagasagot ay may kompyuted r-valyu -0.05. Ang kompyuted t-valyu 0.50, na mas mababa kaysa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis, na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ayon sa nilalaman o kontent ng mga estudyanteng tagasagot at ang katamtamang buwanang kita ng guro ng Filipino." Nangangahulugan ito na ang katamtamang buwanang kita ng guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyante ayon sa nilalaman o kontent. Ang guro na may mataas na katamtamang buwanang kita ang kakayahan ng kanilang mga

estudyante sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ayon sa nilalaman o kontent ay walang pagkakaiba sa mas mababa ang katamtamang buwanang kita ng isang guro.

Ang negatibong r -valyu ay nagpapahayag ng taliwas na kaugnayan sa dalawang varyabol na pinag-uugnay. Ibig sabihin na kung ang isang varyabol ay tumataas ang valyu bumababa naman ang isa. Sa negatibong kaugnayan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagsagot at sa katamtamang buwanang kita ng guro na may mas malaking buwanang kita ng guro ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng kanilang mga estudyante ay di gaanong maayos kaysa sa mga estudyante ng guro na may kaunting buwanang kita.

**Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng
Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo)
at Profayl ng mga Guro**

Makikita ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at profayl ng mga guro sa Talahanayan 17. Nakatuon ito sa mga varyet na edad, kasarian, sanligang edukasyon, dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan – lokal, rehiyunal at pambansa, bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino at katamtamang buwanang kita ng pamilya.

Edad. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at edad ng guro ay walang korelasyon, dahilan sa

ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang gurong tagasagot ay may parehong edad.

Kasarian. Ang kaugnayan sa pagitan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at kasarian ng guro ay walang korelasyon, dahilan sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang gurong tagasagot ay may parehong kasariang-babae.

Sanligang edukasyon. Ang kaugnayan sa pagitan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at sanligang edukasyon ng mga gurong tagasagot ay may kompyuted r-valyu 0.02. Ang kompyuted t-valyu 0.20 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng kanilang mga guro.” Nangangahulugan ito na ang sanligang edukasyon ng kanilang mga guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot. Ang mga guro na nagpakadalubhasa at nagpakadalubhasa na may karagdagang duktoral yunits ang kanilang mga estudyante ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) dahil ito ay may parehong balangkas at iisang silabus sa Filipino 101 na sinusunod.

Dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga

estudyanteng tagasagot at dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan ay ipinakita ang dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro ay may kompyuted r-valyu 0.02, ang kompyuted t-valyu 0.20 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga tagasagot na estudyante at ang dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro”. Nangangahulugan ito na ang dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng kanilang mga guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot. Ang mga guro na may mas marami ang lokal na pagsasanay na dinaluhan at ang kaunti lang ang lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro ang kakayahan ng kanilang mga estudyante sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino ay walang pagkakaiba.

Para sa dami ng rehiyunal na pagsasanay na dinaluhan ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyante at ang dami ng rehiyunal na pagsasanay na dinaluhan ng guro ay walang korelasyon, dahilan sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang guro ay pareho ang nakuhang dami ng rehiyunal na pagsasanay na dinaluhan.

Para sa dami ng pambansang pagsasanay na dinaluhan ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at ang dami ng pambansang pagsasanay na dinaluhan

ng guro ay walang korelasyon dahil sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang guro ay pareho ang nakuhang dami ng pambansang pagsasanay na dinaluhan.

Talahanayan 17

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) at Profayl ng mga Guro

Profayl	r_{xy}	Fisher's t_c	Evalwasyon
Edad	-	-	-
Kasarian	-	-	-
Sanligang Edukasyon	0.02	0.20	Di Mahalaga
Dami ng Salingkurang Pagsasanay na Nadaluhan			
Lokal	0.02	0.20	Di Mahalaga
Rehiyunal	-	-	-
Pambansa	-	-	-
Bilang ng Taong Karanasan sa Pagtuturo ng Filipino	0.02	0.20	Di Mahalaga
Tamtamang Buwanang Kita	0.02	0.20	Di Mahalaga

Pinagmulan:

t_k -kompyuted Fisher's t-valyu evaluated na tinuos sa 0.05 halaga, $df = 99$; krtitikal t-valyu = 1.96

Bilang ng taong karanasan sa pagtuturo. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng

tagasagot at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga guro ng tagasagot ay may kompyuted r-valyu -0.02. Ang kompyuted t-valyu 0.20 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng guro.” Nangangahulugan ito na ang bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot. Ang guro na may mas mahabang karanasan sa pagtuturo ang kakayahan ng kanilang mga estudyante sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino ay walang pagkakaiba.

Katamtamang buwanag kita . Ang kaugnayan pagitan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga guro ng tagasagot ay may kompyuted r-valyu 0.02. Ang kompyuted t-valyu 0.20, na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga guro ng Filipino.” Nangangahulugan ito na ang katamtamang buwanang kita ng mga guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot. Ang

guro na may maliit na katamtamang buwanang kita at ang may malaking katamtamang buwanang kita ang kanilang mga estudyante ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo).

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon(Kaanyuan) at Profayl ng mga Guro

Makikita sa Talahanayan 18 ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at profayl ng mga guro. Nakatuon ito sa mga varyet na edad, kasarian, sanligang edukasyon, dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan – lokal, rehiyunal at pambansa, bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino at katamtamang buwanang kita ng pamilya.

Edad. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at edad ng gurong tagasagot ay walang korelasyon dahilan sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang gurong tagasagot ay may parehong edad.

Kasarian. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot pagsulat ng komposisyon pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at kasarian ng guro ay walang korelasyon dahilan sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang gurong tagasagot ay may parehong kasariang-babae.

Sanligang edukasyon. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot pagsulat ng komposisyon kakayahan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ayon sa kaanyuan at sanligang edukasyon ng mga gurong tagasagot ay may negatibong kompyuted r -valyu -0.10 . Ang kompyuted t -valyu 1.00 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at ang sanligang edukasyon ng kanilang guro.” Nangangahulugan ito na ang sanligang edukasyon ng kanilang mga guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyante. Ang guro na nagpakadalubhasa at nagpakadalubhasa na may karagdagang duktoral yunits ang kanilang mga estudyante ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) dahil ito ay may parehong balangkas at iisang silabus sa Filipino 101 na sinusunod.

Ang negatibong r -valyu ay nagpahayag ng taliwas na kaugnayan sa dalawang varyabol na pinag-uugnay. Ibig sabihin na kung ang isang varyabol ay tumataas ang valyu bumababa naman ang isa. Sa negatibong kaugnayan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyante at sanligang edukasyon ng guro ibig sabihin nito na ang guro na may mataas na pinag-aralan ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng kanyang mga estudyante ay di-gaanong maanyo kaysa sa mga estudyante ng guro na may mas mababa ang sanligang edukasyon.

Dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at dami ng salingkurang pagsasanay na nadaluhan ay nagpapakita na ang lokal na pagsasanay na dinaluhan ng mga guro ay may negatibong kompyuted r-valyu -0.10. Ang negatibong r-valyu ay nagpahayag ng taliwas na kaugnayan sa dalawang varyabol na pinag-uugnay. Ibig sabihin na kung ang isang varyabol ay tumataas ang valyu bumababa naman ang isa. Sa negatibong kaugnayan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyante at dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng mga guro; ang may mas marami ang lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro, ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng kanilang mga estudyante ay di-gaanong napag-uugnay-ugnay ang ideya kaysa sa mga estudyante ng guro na may kakaunti ang lokal na pagsasanay na dinaluhan. Ang kompyuted t-valyu 1.00 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga tagasagot na estudyante at dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro”. Nangangahulugan ito na ang dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng kanilang mga guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyante. Ang guro na may mas marami ang lokal na pagsasanay na dinaluhan at ang kaunti ang lokal na pagsasanay na

dinaluhan ng guro ang kakayahan ng kanilang mga estudyante sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ay walang pagkakaiba.

Para sa dami ng rehiyunal na pagsasanay na dinaluhan ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyante at dami ng rehiyunal na pagsasanay na dinaluhan ng guro ay walang korelasyon dahilan sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang guro ay mayroon parehong nakuhang dami ng rehiyunal na pagsasanay na dinaluhan.

Para sa dami ng pambansang pagsasanay na dinaluhan ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyante at dami ng pambansang pagsasanay na dinaluhan ng mga guro ay walang korelasyon dahilan sa ang isang varyabol ay konstant. Ang dalawang guro ay mayroon ding parehong nakuhang dami ng pambansang pagsasanay na dinaluhan.

Bilang ng taong karanasan sa pagtuturo. Ang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga gurong tagasagot ay may negatibong kompyuted r -valyu -0.10. Ang negatibong r -valyu ay nagpahayag ng taliwas na kaugnayan sa dalawang varyabol na pinag-uugnay. Ibig sabihin na kung ang isang varyabol ay tumataas ang valyu bumababa naman ang isa. Sa negatibong kaugnayan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyante at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng mga guro ang may mas maraming taon ang

Talahanayan 18

Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) at Profayl ng mga Guro

Profayl	r_{xy}	Fisher's t_c	Evalwasyon
Edad	-	-	-
Kasarian	-	-	-
Sanligang Edukasyon	-0.10	1.00	Di Mahalaga
Dami ng Salingkurang Pagsasanay na Nadaluhan			
Lokal	-0.10	1.00	Di Mahalaga
Rehiyunal	-	-	-
Pambansa	-	-	-
Bilang ng Taong Karanasan sa Pagtuturo ng Filipino	-0.10	1.00	Di Mahalaga
Tamtamang Buwanang Kita	-0.10	1.00	Di Mahalaga

Pinagmulan:

t_k - kompyuted Fisher's t-valyu evaluated na tinuos sa 0.05 halaga, $df = 99$; krtitikal t-valyu = 1.96

ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng kanilang mga estudyante ay di-gaanong organisado kaysa sa mga estudyante ng guro na may kaunti ang bilang ng taon sa pagtuturo. Ang kompyuted t-valyu 1.00 ay mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa

pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga guro.” Nangangahulugan ito na ang bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga guro ay walang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyante. Ang guro na may mas mahabang karanasan sa pagtuturo ang kakayahan ng kanyang mga estudyante sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ay walang pagkakaiba.

Katamtamang buwanang kita . Ang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at katamtamang buwanang kita ng mga gurong tagasagot ay may negatibong kompyuted r -valyu -0.10 . Ang negatibong r -valyu ay nagpapahayag ng taliwas na kaugnayan sa dalawang varyabol na pinag-uugnay. Ibig sabihin na kung ang isang varyabol ay tumataas ang valyu bumababa naman ang isa. Sa negatibong kaugnayan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyante at katamtamang buwanang kita ng mga guro na may mas malaking buwanang kita ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng kanilang mga estudyante ay di-gaanong maanyo kaysa sa mga estudyante ng guro na may maliit buwanang kita. Ang kompyuted t -valyu 1.00 , na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$ ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis, na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng guro ng Filipino.” Nangangahulugan ito na ang katamtamang buwanang kita ng guro ay walang

kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyante. Ang guro na may mas mataas na katamtamang buwanang kita ang kakayahan ng kanyang mga estudyante sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ay walang pagkakaiba sa mas mababa ang katamtamang buwanang kita.

**Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot
ayon sa Gulang**

Ang Talahanayan 19 ay nagpapakita ng resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa gulang.

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) mga estudyanteng tagasagot at kanilang edad ay makikita ang kinalabasan sa lagom ng gulang sa tinuos na mga datos sa talahanayan. Ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa gulang ay makikita sa parehong talahanayan. Ang may edad na 23 at 19 na mga estudyanteng tagasagot ay “mas magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa Filipino. Ang mga edad ng mga estudyante na 27, 22, 21, 20, 18, 17 at 16 ay “magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa Filipino.

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon

Talahanayan 19

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Gulang

LAGOM							
Gulang	Count	Sum	Average		Variance		
27	2	22	11.00		8.00		
23	3	41	13.67		5.33		
22	3	36	12.00		12.00		
21	3	35	11.67		8.33		
20	11	124	11.27		10.02		
19	13	170	13.08		4.24		
18	18	224	12.44		8.97		
17	33	392	11.88		6.92		
16	15	180	12.00		7.00		
ANOVA							
Source of Variation	SS	df	MS	F	P-value	F crit	Evalwalsyon /Desisyon
Between Groups	34.18	8	4.27	0.58	0.80	2.04	Di-Mahalaga/ Tinanggap
Within Groups	682.40	92	7.42				
Total	716.57	100	-	-	-	-	-

(pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot sa edad sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 8 sa pagitan ng grupo at 92 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 0.58 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.04. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot sa edad” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot

ay walang pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) base sa edad. Ang mga estudyanteng tagasagot ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) maging bata man o matanda.

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Nilalaman o Kontent) ng mga Estudyanteng
Tagasagot ayon sa Gulang

Ang Talahanayan 20 ay nagpapakita ng resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa gulang.

Ang na tinuos paghahambing ng kakayahan sa pagsulat komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at kanilang edad ay makikita ang kinalabasan sa lagom ng gulang sa tinuos na mga datos sa talahanayan. Ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa gulang ay makikita sa talahanayan mismo. Ang mga edad ng mga estudyante na 23, 22, 20, 19, 18 at 17 ay itinuring na “magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino. Ang may edad na 27, 21 at 16 na mga estudyanteng tagasagot ay itinuring na “di-gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino.

Talahanayan 20

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Gulang

LAGOM							
Gulang	Count	Sum	Average	Variance			
27	2	17	8.5	12.5			
23	3	36	12.00	19.00			
22	3	27	9.00	3.00			
21	3	25	8.33	22.33			
20	11	107	9.73	7.82			
19	13	125	9.62	7.59			
18	18	169	9.39	8.84			
17	33	321	9.73	7.33			
16	15	128	8.53	10.84			
ANOVA							
Source of Variation	SS	Df	MS	F	P-value	F crit	Evalwasyon/ Desisyon
Between Groups	42.07	8	5.26	0.60	0.78	2.04	NS/ Accept Ho
Within Groups	806.98	92	8.77				
Total	849.05	100	-	-	-	-	-

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa edad sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan na 8 sa pagitan ng grupo at 92 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 0.60 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.04. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na "Walang mahalagang

pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa edad” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay walang pagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) base sa edad. Ang mga estudyanteng tagasagot ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) maging bata man o matanda.

**Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot
ayon sa Gulang**

Ang Talahanayan 21 ay nagpapakita ng resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa gulang.

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) mga estudyanteng tagasagot at kanilang edad ay makikita ang kinalabasan sa tinuos na mga datos sa lagom ng gulang sa talahanayan. Ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa gulang ay makikita sa talahanayan mismo. Ang mga edad ng mga estudyante na 27, 22, 21, 20, at 17 ay “magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino. Ang may edad na 23, 19, 18 at 16 na mga estudyanteng tagasagot ay “di gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino.

Talahanayan 21

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Gulang

SUMMARY							
Gulang	Count		Sum		Average		Variance
27	2		21		10.50		4.50
23	3		21		7.00		43.00
22	3		33		11.00		7.00
21	3		29		9.67		16.33
20	11		110		10.00		10.20
19	13		111		8.54		6.77
18	18		146		8.11		8.34
17	33		320		9.70		14.41
16	15		134		8.93		11.92
ANOVA							
Source of Variation	SS	df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	71.39	8	8.92	0.75	0.64	2.04	NS/ Accept Ho
Within Groups	1090.08	92	11.85				
Total	849.05	100	-	-	-	-	-

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot sa edad sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 8 sa pagitan ng grupo at 92 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 0.75 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.04. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na "Walang mahalagang pagkakaiba sa

kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot sa edad” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay walang pagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) base sa edad. Ang mga estudyanteng tagasagot ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) maging bata man o matanda.

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot
ayon sa Gulang

Ang Talahanayan 22 ay nagpapakita ng resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa gulang.

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at kanilang edad ay makikita ang kinalabasan sa tinuos na mga datos sa lagom ng gulang sa talahanayan. Ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa gulang ay ipinapakita sa talahanayan. Ang edad ng estudyante na 22 ay itinuring na “magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino. Ang may edad na 27, 23, 21, 20, 19, 18, 17 at 16 na mga estudyanteng tagasagot ay “di-gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino.

Talahanayan 22

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Gulang

SUMMARY							
Gulang	Count	Sum	Average	Variance			
27	2	17	8.50	24.50			
23	3	18	6.00	4.00			
22	3	33	11.00	1.00			
21	3	19	6.33	17.33			
20	11	78	7.09	9.69			
19	13	86	6.62	10.42			
18	18	108	6.00	7.76			
17	33	255	7.73	10.02			
16	15	90	6.00	13.57			
ANOVA							
Source of Variation	SS	df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/Decision
Between Groups	109.21	8	13.65	1.35	0.23	2.04	NS/ Accept Ho
Within Groups	933.70	92	10.15				
Total	849.05	100	-	-	-	-	-

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot sa edad sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 8 sa pagitan ng grupo at 92 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.35 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.04. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na "Walang mahalagang pagkakaiba sa

kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa edad” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay walang pagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) base sa edad. Ang mga estudyanteng tagasagot ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) maging bata man o matanda.

Pagkakaiba sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon ayon sa kanilang Kasarian

Ang talahanayan 23 ay nagpapakita ng resulta ng z-test na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ayon sa kasarian ng mga estudyanteng tagasagot. Nakatuon ito sa erya ng pagkakasulat, nilalaman o kontent, pagkakabuo at kaanyuan.

Pagkakasulat. Ang tinuos na paghahambing sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ay ipinapakita sa parehong talahanayan. Ang nakuhang tamtaman para sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga babaeng tagasagot ay 12.00 na may interpretasyong “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at ang mga lalakeng tagasagot ay nakakuha ng mas mataas na tamtaman 12.17 na medyo mataas ng kaunti sa nakuhang tamtamang iskor ng mga babae ngunit may parehong berbal na interpretasyong “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa

Filipino. Ang nakuhang z -valyu ay 0.28 na mas mababa kaysa sa kritikal z -valyu na 1.96 sa antas ng halaga 0.05. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa pagkakasulat batay sa kasarian” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay walang pagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ayon sa kasarian. Ang mga estudyanteng tagasagot ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) maging babae man o lalake.

Nilalaman o kontent. Ang tinuos na paghahambing sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ay inilahad sa parehong talahanayan. Ang nakuhang tamtaman sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga babaeng tagasagot ay 9.50 na may interpretasyong “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at ang mga lalakeng tagasagot ay nakakuha ng mas mababa sa tamtamang iskor 9.43 sa nakuhang tamtamang iskor ng mga babae ngunit may parehong berbal na interpretasyong “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino. Ang nakuhang z -valyu ay -0.11 na mas mababa kaysa sa kritikal z -valyu na 1.96 sa antas ng halaga 0.05. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa kasarian” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay walang pagkakaiba sa

kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) base sa kasarian. Ang mga estudyanteng tagasagot ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) maging babae man o lalake.

Pagkakabuo. Ang tinuos na paghahambing sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ay makikita sa parehong talahananayan. Ang nakuhang tamtamang iskor para sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga babaeng tagasagot ay 9.28 na may interpretasyong “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at ang mga lalakeng tagasagot ay nakakuha ng medyo mababang tamtamang iskor na 9.10 ngunit may parehong berbal na interpretasyong “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino. Ang nakuhang z-valyu -0.23 ay mas mababa kaysa sa kritikal z-valyu na 1.96 sa antas ng halaga 0.05. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot sa kasarian” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay walang pagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) base sa kasarian. Ang mga estudyanteng tagasagot ay may parehong kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) maging babae man o lalaki.

Kaanyuan. Ang tinuos na paghahambing kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ay makikita sa parehong talahanayan. Ang nakuhang tamtamang iskor para sa kakayahan

Talahanayan 23

Pagkakaiba sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon Ayon sa Kanilang Kasarian

Erya	Tamtaman		Variance		P	Z-Komp.	Desisyon
	Lalaki	Babae	Lalake	Babae			
Pagkakasulat	12.17	12.00	6.09	9.74	0.78	0.28	Di Mahalaga
Nilalaman	9.43	9.50	9.28	7.03	0.91	-0.11	Di Mahalaga
Pagkakabuo	9.1	9.28	10.74	13.89	0.81	-0.23	Di mahalaga
Kaanyuan	6.33	8.34	8.70	11.72	0.004	-2.87	Mahalaga

Pinagmulan: Kritikal z-valyu = 1.96 sa 0.05 halaga (two-tailed)

sa pagsulat ng komposisyon (kakayahan) ng mga babaeng tagasagot ay 8.34 na may interpretasyong “di-gaanong magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at ang mga lalakeng tagasagot ay nakakuha ng mas mababang tamtamang iskor 6.33 ngunit may parehong berbal na interpretasyong “di-gaanong magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino. Ang nakuhang z-valyu ay -2.87 na ang absolute valyu ay mas mataas kaysa sa kritikal z-valyu na 1.96 sa antas ng halaga 0.05. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng

tagasagot ayon sa kasarian” ay nirejek. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay may pagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) base sa kasarian. Ang mga estudyanteng tagasagot ay naiiba ang kanilang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga babae kaysa sa mga lalaki.

**Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon
sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)**

Ipinapakita sa Talahanayan 24 ang resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon. Nakatuon ito sa nagtapos ng kursong AB/BS/BSE, nakaabot ng kolehiyo, nagtapos ng sekundarya, nakaabot ng elementarya , nagtapos ng elementarya at di-nakapag-aral.

Ang tinuos na paghahambing sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ay ipinakita sa lagom ng talahanayan ng sanligang edukasyon ng mga magulang na ama. Ang sanligang edukasyon ng mga magulang na ama na nakaabot ng elementarya ay lumabas na “mas magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa Filipino. Ang sanligang edukasyon na nagtapos ng kursong AB/BS/BSE, nakaabot ng kolehiyo, nagtapos ng sekundarya, nagtapos ng elementarya at di-nakapag-aral na mga ama ay lumabas na “magaling” ang

kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa Filipino ng mga estudyanteng tagasagot.

Talahanayan 24

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)

SUMMARY							
Sanligang Edukasyon	Count	Sum	Average	Variance			
Nagtapos ng AB/BS BSE	13	136	10.46	3.60			
Nakaabot ng Kolehiyo	16	196	12.25	9.13			
Nagtapos ng Sekundarya	24	273	11.38	8.16			
Nakaabot ng Sekundarya	12	164	13.67	7.52			
Nagtapos ng Elementarya	27	335	12.41	4.48			
Nakaabot ng Elementarya	7	96	13.71	7.24			
Di Nakapag-aral	2	24	12.00	8.00			
ANOVA							
Source of Variation	SS	df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	98.10	6	16.35	2.49	0.03	2.20	S/Reject Ho
Within Groups	618.47	94	6.58				
Total	716.57	100	-	-	-	-	-

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga ama sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 2.49 ay mas mataas

kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sanligang edukasyon ay nirejek. Samakatwid, ang mgaestudyanteng tagasagot ay nagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) base sa sanligang edukasyon ng magulang na ama.

Pagsubok Posteryori. Nagpapakita ang Talahanayan 25 ng posteryoring pagsubok sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga magulang na ama. Ang resulta ng Duncan Multiple Range Test (DMRT) ay ginamit sa pagtuos upang matukoy ang tiyak na mga pares ng sanligang edukasyon na mayroon tamtamang pagkakaibang na lumabas na mahalaga at di-mahalaga.

Ang tinuos na paghahambing sa tamtamang pagkakaiba ay mayroon 21 pares: dalawang pares ang lumabas na mahalaga at 19 ang di-mahalaga na inayos mula sa itaas pababa sa talahanayan mismo. Ang mga pares ng sanligang edukasyong nagtapos ng kursong AB/BS/BSE at nakaabot ng sekundarya ay may tamtamang pagkakaiba na 3.21 at R_p valyu 3.08 at nagtapos ng kursong AB/BS/BSE at nakaabot ng elementarya ay may tamtamang pagkakaiba 3.25 at R_p valyu 3.12 ay “mahalaga” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga magulang na ama. Ang mga pares na lumabas na di-mahalaga ay mayroon tamtamang pagkakaiba mula 0.04 hanggang 2.33. Ang pares ng sanligang

Talahanayan 25

Pagsubok Posteryori sa Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)

Paired Groups	Difference in Means	R _p	Evalwasyon/Desisyon
Nagtapos ng AB/BS/BSE & Nakabot ng Kolehiyo	1.79	3.05	Di Mahalaga
Nagtapos ng AB/BS/BSE & Nagtapos ng Sekundarya	0.92	2.72	Di Mahalaga
Nagtapos ng AB/BS/BSE & Nakaabot ng Sekundarya	3.21	3.08	Mahalaga
Nagtapos ng AB/BS/BSE & Nagtapos nga Elementarya	1.95	3.02	Di Mahalaga
Nagtapos ng AB/BS/BSE & Nakaabot ng elementarya	3.25	3.12	Mahalaga
Nagtapos NG AB/BS/BSE & Di Nakapag-aral	1.54	2.86	Di Mahalaga
Nakaabot ng Kolehiyo & Nagtapos ng Sekundarya	0.87	2.86	Di Mahalaga
Nakaabot ng Kolehiyo & Nakaabot ng Sekundarya	1.42	2.86	Di Mahalaga
Nakaabot ng Kolehiyo & Nagtapos ng Elementarya	0.16	2.72	Di Mahalaga
Nakaabot ng Kolehiyo & Nakaabot ng Elementarya	1.46	2.95	Di Mahalaga
Nakaabot ng Kolehiyo & Di Nakapag-aral	0.25	2.72	Di Mahalaga
Nagtapos ng Sekundarya & Nakaabot ng Sekundarya	2.29	3.02	Di Mahalaga
Nagtapos ng Sekundarya & Nagtapos ng Elementarya	1.03	2.95	Di Mahalaga
Nagtapos ng Sekundarya & Nakaabot ng Elementarya	2.33	3.08	Di Mahalaga
Nagtapos ng Sekundarya & Di Nakapag-aral	0.62	2.72	Di Mahalaga
Nakaabot ng Sekundarya & Nagtapos ng Elementarya	1.26	2.72	Di Mahalaga

Talahanayan 25 karugtong

Paired Groups	Difference in Means	R _p	Evalwasyon/Desisyon
Nakaabot ng Sekundarya & Nakaabot ng Elementarya	0.04	2.72	Di Mahalaga
Nakaabot ng sekundarya & Di nakapag-aral	1.67	2.95	Di Mahalaga
Nagtapos ng Elemenatarya & Nakaabot ng Elemenatarya	1.30	2.86	Di Mahalaga
Nagtapos ng Elementarya & Di Nakapag-aral	0.41	2.86	Di Mahalaga
Nakaabot ng Elemenatarya & Di nakapag-aral	1.71	3.02	Di Mahalaga

edukasyon na nagtapos ng sekundarya at nakaabot ng elementarya na may tamtamang pagkakaiba 2.33 at R_p valyu 3.08 ang nanguna at ang nakaabot ng sekundarya at nakaabot ng elementarya na may tamtamang pagkakaiba 0.04 at R_p valyu 2.71 na pinakamababa na “di-mahalaga” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga magulang na ama.

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Ina

Nagpapakita ng resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon(pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga magulang – ina ang Talahanayan 26.

Talahanayan 26

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)

SUMMARY							
Sanligang Edukasyon	Count	Sum	Average		Variance		
Nagtapos ng AB/BS							
BSE	19	219	11.53		4.26		
Nakaabot ng Kolehiyo	14	165	11.79		6.34		
Nagtapos ng Sekundarya	30	353	11.77		7.70		
Nakaabot ng Sekundarya	17	219	12.88		11.74		
Nagtapos ng Elementarya	14	173	12.36		5.48		
Nakaabot ng Elementarya	6	85	14.17		4.57		
Di Nakapag-aral	1	10	10.00		-		
ANOVA							
Source of Variation	SS	Df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/Decision
Between Groups	52.30	6	8.72	1.23	0.30	2.20	NS/ Accept Ho
Within Groups	664.27	94	7.07				
Total	716.57	100	-	-	-	-	-

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at sanligang edukasyon ng mga ina ay makikita sa parehong talahanayan ng lagom ng sanligang edukasyon ng mga ina ng mga estudyanteng tagasagot.: Ang mga ina na ang sanligang edukasyon ay nakaabot ng

elementarya ang kanilang mga estudyante ay “mas magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa Filipino. Ang mga ina na ang sanligang edukasyon na nagtapos ng kursong AB/BSE/BSE, nakaabot ng kolehiyo, nagtapos ng sekundarya, nakaabot ng elementarya at di-nakapag-aral ay may “magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa Filipino ang mga estudyanteng tagasagot.

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot base sa sanligang edukasyon ng ina sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.23 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng ina” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay di- nagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) base sa sanligang edukasyon ng ina.

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Nilalaman o Kontent) ng mga Estudyanteng
ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Ama

Makikita sa Talahanayan 27 ang resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng

komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga magulang - ama.

Talahanayan 27

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)

SUMMARY							
Sanligang Edukasyon	Count	Sum	Average		Variance		
Nagtapos ng AB/BS							
BSE	13	106	8.15		7.14		
Nakaabot ng Kolehiyo	16	159	9.94		5.26		
Nagtapos ng Sekundarya	24	218	9.08		11.64		
Nakaabot ng Sekundarya	12	126	10.50		5.18		
Nagtapos ng Elementarya	27	257	9.52		8.80		
Nakaabot ng Elementarya	8	83	10.38		9.98		
Di Nakapag-aral	1	6	6.00		-		
ANOVA							
Source of Variation	SS	Df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/Decision
Between Groups	60.97	6	10.16	1.21	0.31	2.20	NS/ Accept Ho
Within Groups	788.08	94	8.38				
Total	849.05	100	-	-	-	-	-

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa nilalaman o kontent at ng sanligang edukasyon

ng kanilang ama ay makikita sa lagom ng talahanayan ng sanligang edukasyon ng mga ama. Angsanligang edukasyon na nakaabot ng kolehiyo, nagtapos ng sekundarya, nakaabot ng sekundarya, nagtapos ng elementarya at nakaabot ng elementarya ay may “magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ayon sa nilalaman o kontent. Ang mga ama na ang sanligang edukasyon ay nagtapos ng kurso ng AB/BS/BSE at di-nakapag-aral ay “di-gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino.

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng ama sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.21 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng ama” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay dinagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) base sa sanligang edukasyon ng ama.

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Nilalaman o Kontent) ng mga Estudyanteng
Tagasagot ayon sa Sanligang Edukasyon ng
mga Magulang (Ina)

Ipininapakita sa Talahanayan 28 ang resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga magulang – ina.

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng kanilang ina ay makikita sa lagom ng talahanayan ng sanligang edukasyon ng mga ina. Ang sanligang edukasyon na nagtapos ng kurso ng AB/BS/BSE, nakaabot ng kolehiyo, nagtapos ng sekundarya, nakaabot ng sekundarya, nagtapos ng elementarya ay may “magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino. Ang mga ina na ang sanligang edukasyon ay nakaabot ng elementarya at di-nakapag-aral, ang kanilang mga estudyante ay “di-gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino.

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA), na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga ina sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan na 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-

Talahanayan 28

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa SanligangEdukasyon ng mga Magulang (Ina)

SUMMARY							
Sanligang Edukasyon	Count	Sum	Average	Variance			
Nagtapos ng AB/BS							
BSE	19	171	9.00	8.67			
Nakaabot ng Kolehiyo	14	135	9.64	5.63			
Nagtapos ng Sekundarya	30	276	9.20	11.13			
Nakaabot ng Sekundarya	17	179	10.53	7.14			
Nagtapos ng Elementarya	14	138	9.86	4.75			
Nakaabot ng Elementarya	6	50	8.33	14.67			
Di Nakapag-aral	1	6	6.00	-			
ANOVA							
Source of Variation	SS	Df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	47.75	6	7.96	0.93	0.47	2.20	NS/ Accept Ho
Within Groups	801.30	94	8.52				
Total	849.05	100	-	-	-	-	-

valyu 0.93 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot (nilalaman o kontent) batay sa sanligang edukasyon ng ina” ay tinanggap.

Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay di- nagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon ayon sa nilalaman o kontent base sa sanligang edukasyon ng ina.

**Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot
ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Ama**

Ang Talahanayan 29 ay nagpapakita sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga magulang – ama.

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng kanilang ama ay makikita sa lagom ng talahanayan ng sanligang edukasyon ng mga ama. Ang sanligang edukasyon na nakaabot ng kolehiyo, nagtapos ng sekundarya, nakaabot ng sekundarya, nagtapos ng elementarya at nakaabot ng elementarya ay may “magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino. Ang mga ama na ang sanligang edukasyon ay nagtapos ng kurso ng AB/BS/BSE, nagtapos ng sekundarya at di-nakapag-aral ang kanilang mga estudyante ay “di- gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino.

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sapagsula ng komposisyon

Talahanayan 29

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)

SUMMARY							
Sanligang Edukasyon	Count	Sum	Average	Variance			
Nagtapos ng AB/BS BSE	13	103	7.92	11.74			
Nakaabot ng Kolehiyo	16	149	9.31	11.96			
Nagtapos ng Sekundarya	24	210	8.75	15.15			
Nakaabot ng Sekundarya	12	140	11.67	9.33			
Nagtapos ng Elementarya	27	243	9.00	5.85			
Nakaabot ng Elementarya	8	72	9.00	19.43			
Di Nakapag-aral	1	8	8.00	-			
ANOVA							
Source of Variation	SS	df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	101.94	6	16.99	1.51	0.18	2.20	NS/ Accept Ho
Within Groups	1059.53	94	11.27				
Total	1161.47	100	-	-	-	-	-

(pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng ama sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.51 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng

ama” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay dinagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) base sa sanligang edukasyon ng ama.

**Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon
sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)**

Nagpapakita ang Talahanayan 30 ng resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga magulang – ina.

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng magulang na mga ina ay makikita sa lagom ng talahanayan ng sanligang edukasyon ng mga ina. Ang mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga ina na nagtapos ng kursong AB/BS/BSE, nagtapos ng sekundarya at nakaabot ng sekundarya, ay may “magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino. Ang mga ina na ang sanligang edukasyon ay nakaabot ng kolehiyo, nagtapos ng elementarya, nakaabot ng elementarya at di- nakapag-aral ang kanilang mga estudyante ay “di-gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino.

Talahanayan 30

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)

SUMMARY							
Sanligang Edukasyon	Count	Sum	Average	Variance			
Nagtapos ng AB/BS BSE	19	180	9.47	11.37			
Nakaabot ng Kolehiyo	14	112	8.00	15.08			
Nagtapos ng Sekundarya	30	275	9.17	11.87			
Nakaabot ng Sekundarya	17	180	10.59	11.88			
Nagtapos ng Elementarya	14	121	8.64	6.40			
Nakaabot ng Elementarya	6	49	8.17	15.37			
Di Nakapag-aral	1	8	8.00	-			
ANOVA							
Source of Variation	SS	Df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	66.40	6	11.07	0.95	0.46	2.20	NS/ Accept Ho
Within Groups	1095.07	94	11.65				
Total	1161.47	100	-	-	-	-	-

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga ina sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan na anim sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 0.95 ay

mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng ina” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay dinagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) base sa sanligang edukasyon ng ina.

**Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon
sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)**

Ang Talahanayan 31 ay nagpapakita sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga magulang – ama.

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga ama ay makikita sa lagom ng talahanayan ng sanligang edukasyon ng mga ama. Ang mga estudyanteng tagasagot na ang sanligang edukasyon ng mga ama ay nakaabot ng sekundarya ay may “magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino. Ang mga ama na ang sanligang edukasyon ay nagtapos ng kursong AB/BS/BSE, nakaabot ng kolehiyo, nagtapos ng sekundarya, nagtapos ng elementarya at nakaabot ng elementarya ang kanilang mga estudyante ay “di-gaanong magaling” at ang mga estudyanteng

Talahanayan 31

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)

SUMMARY							
Sanligang Edukasyon	Count	Sum	Average	Variance			
Nagtapos ng AB/BS BSE	13	78	6.00	10.67			
Nakaabot ng Kolehiyo	16	109	6.81	9.36			
Nagtapos ng Sekundarya	24	173	7.21	10.09			
Nakaabot ng Sekundarya	12	110	9.17	15.97			
Nagtapos ng Elementarya	27	179	6.63	8.09			
Nakaabot ng Elementarya	8	53	6.63	7.98			
Di Nakapag-aral	1	2	2.00	-			
ANOVA							
Source of Variation	SS	df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	100.68	6	16.78	1.67	0.14	2.20	NS/ Accept Ho
Within Groups	942.23	94	10.02				
Total	1161.47	100	-	-	-	-	-

tagasagot na ang kanilang mga ama ay di-nakapag-aral ay “di-magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino.

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot base sa sanligang edukasyon ng ama sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.67 ay mas mababa kaysa sa

kritikal F-valyu 2.20. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa sanligang edukasyon ng ama” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay di- nagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon kaanyuan at base sa sanligang edukasyon ng ama.

**Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon
sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)**

Nagpapakita ang Talahanayan 32 ng resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga magulang – ina.

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng kanilang mga ina ay makikita sa lagom ng talahanayan ng sanligang edukasyon ng mga ina. Ang mga estudyanteng tagasagot na ang sanligang edukasyon ng mga ina ay nagtapos ng kursong AB/BS/BSE, nakaabot ng kolehiyo, nagtapos ng sekundarya, nagtapos ng elementarya at nakaabot ng elementarya ay “di-gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino. Ang mga ina na ang sanligang edukasyon na di-nakapag-aral ay “di-magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino.

Talahanayan 32

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)

SUMMARY							
Sanligang Edukasyon	Count	Sum	Average	Variance			
Nagtapos ng AB/BS BSE	19	135	7.11	8.65			
Nakaabot ng Kolehiyo	14	93	6.64	8.25			
Nagtapos ng Sekundarya	30	199	6.63	9.76			
Nakaabot ng Sekundarya	17	138	8.12	13.24			
Nagtapos ng Elementarya	14	97	6.93	13.30			
Nakaabot ng Elementarya	6	40	6.67	11.87			
Di Nakapag-aral	1	2	2.00	-			
ANOVA							
Source of Variation	SS	df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	52.91	6	8.82	0.84	0.54	2.20	NS/ Accept Ho
Within Groups	989.10	94	10.53				
Total	1042.91	100	-	-	-	-	-

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot sa sanligang edukasyon ng mga ina sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 0.84 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na "Walang

mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng ina” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay di- nagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) base sa sanligang edukasyon ng ina.

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot
ayon sa Tamtamang Buwanang Kita ng mga
Magulang (Ama)

Ang Talahanayan 33 ay nagpapakita ng resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga ama ay ipinakita sa lagom ng talahanayan ng katamtamang buwanang kita ng mga ama.

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ay makikita sa parehong talahanayan. Ang mga estudyanteng tagasagot na ang katamtamang buwanang kita ng mga ama ay Php 9,000 – 9,999 ay may “pinakamagaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa Filipino. Ang mga ama na ang katamtamang buwanang kita ay Php 7,000 – 7,999 at Php 3,000 – 3,999 ang kanilang mga estudyante ay “mas magaling ang kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasukat) sa Filipino.

Talahanayan 33

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ama

SUMMARY							
Tamtaman Buwanang Kita	Count	Sum	Average	Variance			
Php 13,000 pataas	1	12	12.00	-			
12,000 - 12,999	2	25	12.50	12.50			
10,000 - 11,999	5	59	11.80	6.70			
9,000 - 9,999	1	17	17.00	-			
8,000 - 8,999	5	57	11.40	3.80			
7,000 - 7,999	3	40	13.33	6.33			
6,000 - 6,999	2	25	12.50	4.50			
5,000 - 5,999	19	222	11.68	8.01			
4,000 - 4,999	7	87	12.43	4.95			
3,000 - 3,999	14	193	13.79	7.57			
2,000 - 2,999	15	187	12.47	5.55			
1,000 - 1,999	6	76	12.67	9.47			
Di Nagpahayag	21	224	10.67	6.23			
ANOVA							
Source of Variation	SS	df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	122.10	12	10.25	1.52	0.13	1.86	NS/ Accept Ho
Within Groups	593.58	88	6.75				
Total	716.57	100	-	-	-	-	-

Ang mga ama na ang katamtamang buwanang kita ay Php 13, 000 pataas, Php 12,000 - 12,999, Php 10,000 - 10,999, Php 8,000 - 8,999, Php 6,000 - 6,999, Php 5,000 - 5,999, Php 4,000 - 4,999, Php 2,000 - 2,999, Php 1,000 - 1,999 at di-

nagpahayag ng kita ang kanilang mga estudyante ay “magaling ang kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa Filipino.

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng ama sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan na 12 sa pagitan ng grupo at 88 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.52 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga ama” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay dinagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ayon sa katamtamang buwanang kita ng ama.

**Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot
ayon sa Tamtamang Buwanang Kita ng Ina**

Ang Talahanayan 34 ay nagpapakita ng resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng ina ay makikita sa lagom ng talahanayan ng katamtamang buwanang kita ng mga ina.

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at ang katamtamang buwanang kita ay makikita sa parehong talahanayan mismo. Ang mga estudyanteng tagasagot na ang katamtamang buwanang kita ng ina ay Php 12,000 – 12,999, Php 10,000 – 10,999, Php 6,000 – 6,999 at Php 4,000 – 4,999 ay may “mas magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa Filipino.

Talahanayan 34

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ina

SUMMARY							
Tamtaman Buwanang Kita	Count	Sum	Average	Variance			
Php 13,000 pataas	1	11	11.00	-			
12,000 - 12,999	1	15	15.00	-			
10,000 - 11,999	1	14	14.00	-			
7,000 - 7,999	1	12	12.00	-			
6,000 - 6,999	2	27	13.50	0.50			
5,000 - 5,999	9	107	11.89	8.36			
4,000 - 4,999	5	69	13.80	7.70			
3,000 - 3,999	16	186	11.63	11.98			
2,000 - 2,999	19	231	12.16	6.03			
1,000 - 1,999	12	150	12.50	6.64			
1,000 pababa	1	12	12.00	-			
Di Nagpahayag	33	390	11.82	6.78			
ANOVA							
Source of Variation	SS	df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	40.20	11	3.65	0.48	0.91	1.90	NS/ Accept Ho
Within Groups	676.37	89	7.60	-	-	-	
Total	716.57	100	-	-	-	-	-

Ang mga ina na ang katamtamang buwanang kita ay Php 13,000 pataas, Php 7,000 - 7,999, Php 5,000 - 5,999, Php 3,000 - 3, 999, Php 2,000 - 2,999, Php 1,000 - 1,000, Php 1,000 at di-nagpahayag ng kita ang kanilang mga estudyante ay “magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa Filipino.

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa paghahambing tinuos na ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng ina sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 11 sa pagitan ng grupo at 89 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.48 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 1.90. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa katamtamang buwanang kita ng ina” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay di- nagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ayon sa katamtamang buwanang kita ng ina.

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Nilalaman o Kontent) ng mga Estudyanteng
Tagasagot ayon sa Tamtamang Buwanang
Kita ng Magulang (Ama)

Ang Talahanayan 35 ay nagpapakita ng resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot

ayon sa katamtamang buwanang kita ng magulang na ama ay makikita sa lagom ng talahanayan ng katamtamang buwanang kita ng mga ama.

Talahanayan 35

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtamtang Buwanang Kita ng Ama

SUMMARY							
Tamtamn Buwanang Kita	Count	Sum	Average	Variance			
Php 13,000 pataas	1	7	7.00	-			
12,000 - 12,999	2	7	3.50	0.50			
10,000 - 10,999	5	56	11.20	9.20			
9,000 - 9,999	1	12	12.00	-			
8,000 - 8,999	5	51	10.20	4.70			
7,000 - 7,999	3	23	7.67	2.33			
6,000 - 6,999	2	20	10.00	32.00			
5,000 - 5,999	19	175	9.21	3.51			
4,000 - 4,999	7	68	9.71	13.90			
3,000 - 3,999	14	146	10.43	3.96			
2,000 - 2,999	15	151	10.07	10.64			
1,000 - 1,999	6	58	9.67	13.47			
Di Nagpahayag	21	180	8.57	9.26			
ANOVA							
Source of Variation	SS	Df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	148.76	12	12.40	1.57	0.11	1.86	NS/ Accept Ho
Within Groups	692.19	88	7.87				
Total	840.95	100	-	-	-	-	-

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at ang katamtamang buwanang kita ng mga ama ay makikita sa parehong talahanayan ng katamtamang buwanang kita. Ang mga estudyanteng tagasagot na ang katamtamang buwanang kita ng mga ama ay Php 10,000 – 10,999, Php 9,000 – 9,999, Php 8,000 – 8,999, Php 6,000 – 6,999, Php 5,000 – 5,999, Php 4,000 – 4,999, Php 3,000 – 3,999, Php 2,000 – 2,999 at Php 1,000 – 1,999 ay may “magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino. Ang mga ama na ang katamtamang buwanang kita ay Php 13,000 pataas, Php 7,000 – 7,999, at di-nagpahayag ng kita ay “di-gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino.

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng ama sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 12 sa pagitan ng grupo at 88 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.57 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 1.86. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng ama” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay di- nagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) base sa katamtamang buwanang kita ng ama.

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Katamtamang Buwanang Kita ng Ina

Nagpapakita ang Talahanayan 36 sa resulta ng One-Way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ina. Nakatuon ito sa buwanang kita na Php13,000 pataas, 12,000 – 12,999, 10,000 – 10,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999, 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999, 1,000 – 1,999, 1,000 pababa at di-nagpahayag ng kita ng mga magulang na ina.

Ang tinuos na paghahambing sa pagkakaiba sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ay ipinapakita sa lagom ng talahanayan ng katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ina at ang kinalabasan ng pagtuos ng datos kita. Ang mga estudyanteng tagasagot na ang katamtamang buwanang kita ng mga ina ay Php 7,000 – 7,999 ay may “mas magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino. Ang mga ina na ang katamtamang buwanang kita ay Php 10,000 -10,999, Php6,000 – 6,999, Php4,000 – 4,999, Php 2,000 – 2,999, Php 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita ang kanilang mga estudyante ay “magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino. Ang mga ina na ang katamtamang buwanang kita ay Php13,000 pataas, Php5,000 – 5,999, at Php3,000 – 3,999 ang kanilang mga estudyante ay “di-gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino. Ang

mga ina na ang katamtamang buwanang kita ay Php 12,000 – 12,999 at Php1,000 pababa ang kanilang mga estudyante ay “di-magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino.

Talahanayan 36

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ina

SUMMARY							
Tamtaman Buwanang Kita	Count	Sum	Average	Variance			
Php 13,000 pataas	1	8	8.00	-			
12,000 - 12,999	1	3	3.00				
10,000 - 10,999	1	11	11.00	-			
7,000 - 7,999	1	13	13.00	-			
6,000 - 6,999	2	23	11.50	12.50			
5,000 - 5,999	9	67	7.44	6.78			
4,000 - 4,999	5	52	10.40	10.80			
3,000 - 3,999	16	140	8.75	9.67			
2,000 - 2,999	19	184	9.68	5.67			
1,000 - 1,999	12	119	9.92	7.36			
1,000 pababa	1	3	3.00	-			
Di Nagpahayag	33	332	10.06	7.43			
ANOVA							
Source of Variation	SS	Df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	173.23	11	15.75	2.07	0.03	1.90	S/Reject Ho
Within Groups	675.82	89	7.59	-	-	-	
Total	849.05	100	-	-	-	-	-

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga ina sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 11 sa pagitan ng grupo at 89 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 2.07 ay mas mataas kaysa sa kritikal F-valyu 1.90. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng ina” ay nirejek. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay nagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) base sa katamtamang buwanang kita ng ina.

Pagsubok Posteryoring. Ang resulta ng posteryoring pagsubok sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga ina ay makikita sa Talahanayan 37. Ang resulta ng Duncan Multiple Range Test (DMRT) na ginamit sa pagtuos upang matukoy ang tiyak na mga pares ng tamtamang pagkakaiba ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga ina ay mayroon 66 pares. Sa kabuuang 66 pares, 31 pares ay may tamtamang pagkakaiba mula 0.00 hanggang 2.40 na nangangahulugang di-mahalaga at 35 pares na may tamtamang pagkakaiba mula 2.48 hanggang 10.00 na nagangahulugang mahalaga.

Talahanayan 37

Posteryori Test sa Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ina

Paired Group	Difference in means	R _p	Evalwasyon
13, 000 pataas & 12, 000 - 12,999	5.00	2.41	Mahalaga
13, 000 pataas & 10, 000 - 10, 999	3.00	2.54	Mahalaga
13, 000 pataas & 7, 000 - 7, 999	5.00	2.60	Mahalaga
13, 000 pataas & 6, 000 - 6, 999	3.50	2.57	Mahalaga
13, 000 pataas & 5, 000 - 5, 999	0.56	2.21	Di Mahalaga
13, 000 pataas & 4, 000 - 4, 999	2.40	2.51	Di Mahalaga
13, 000 pataas & 3, 000 - 3, 999	0.75	2.21	Di Mahalaga
13, 000 pataas & 2, 000 - 2, 999	1.68	2.33	Di Mahalaga
13, 000 pataas & 1, 000 - 1, 999	1.92	2.41	Di Mahalaga
13, 000 pataas & 1,000 pababa	5.00	2.33	Mahalaga
13, 000 pataas & Di Nagpahayag	2.06	2.46	Di Mahalaga
12,000-12,999 & 10,000-10,999	8.00	2.48	Mahalaga
12,000-12,999 & 7,000-7,999	10.00	2.48	Mahalaga
12,000-12,999 & 6,000-6,999	8.50	2.48	Mahalaga
12,000-12,999 & 5,000-5,999	4.44	2.33	Mahalaga
12,000-12,999 & 4,000-4,999	7.40	2.60	Mahalaga
12,000-12,999 & 3,000-3,999	5.75	2.46	Mahalaga
12,000-12,999 & 2,000-2,999	6.68	2.51	Mahalaga
12,000-12,999 & 1,000-1,999	6.92	2.54	Mahalaga
12,000 - 12, 999 & 1,000 pababa	0.00	2.21	Di Mahalaga
12,000-12,999 & Di Nagpahayag	7.06	2.57	Mahalaga
10,000-10,999 & 7,000-7,999	2.00	2.33	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 6,000-6,999	0.50	2.21	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 5,000-6,999	3.56	2.57	Mahalaga
10,000-10,999 & 4,000-4,999	0.60	2.21	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 3,000-3,999	2.25	2.51	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 2,000-2,999	1.32	2.46	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 1,000-1,999	1.08	2.41	Di Mahalaga
10,000 - 10, 999 & 1,000 pababa	8.00	2.60	Mahalaga
10,000-10,999 & Di nagpahayag	0.94	2.33	Di Mahalaga
7,000 - 7,999 & 6,000 - 6,999	1.50	2.21	Di Mahalaga
7,000 - 7,999 & 5,000 - 5,999	5.56	2.48	Mahalaga

Talahanayan 37 Pagpapatuloy

Paired Group	Difference in means	R _p	Evalwasyon
7,000 - 7,999 & 4,000 - 4,999	2.60	2.41	Mahalaga
7,000 - 7,999 & 3,000 - 3,999	4.25	2.57	Mahalaga
7,000 - 7,999 & 2,000 - 2,999	3.32	2.54	Mahalaga
7,000 - 7,999 & 1,000 - 1,999	3.08	2.51	Mahalaga
7,000 - 7,999 & 1,000 pataas	10.00	2.48	Mahalaga
7,000 - 7,999 & Di Nagpahayag	2.94	2.46	Mahalaga
6,000 - 6,999 & 5,000 - 5,999	4.06	2.60	Mahalaga
6,000 - 6,999 & 4,000 - 4,999	1.10	2.33	Di Mahalaga
6,000 - 6,999 & 3,000 - 3,999	2.75	2.54	Mahalaga
6,000 - 6,999 & 2,000 - 2,999	1.82	2.51	Di Mahalaga
6,000 - 6,999 & 1,000 - 1,999	1.58	2.46	Di Mahalaga
6,000 - 6,999 & 1,000 pataas	8.50	2.48	Mahalaga
6,000 - 6,999 & Di nahapahayag	1.44	2.41	Di Mahalaga
5,000 - 5,999 & 4,000 - 4,999	2.96	2.54	Mahalaga
5,000 - 5,999 & 3,000 - 3,999	1.31	2.33	Di Mahalaga
5,000 - 5,999 & 2,000 - 2,999	2.24	2.41	Di Mahalaga
5,000 - 5,999 & 1,000 - 1,999	2.48	2.46	Mahalaga
5,000 - 5,999 & 1,000 pataas	4.44	2.21	Mahalaga
5,000 - 5,999 & Di nagpahayag	2.62	2.51	Mahalaga
4,000 - 4,999 & 3,000 - 3,999	1.65	2.46	Di Mahalaga
4,000 - 4,999 & 2,000 - 2,999	0.72	2.41	Di Mahalaga
4,000 - 4,999 & 1,000 - 1,999	0.48	2.33	Di Mahalaga
4,000 - 4,999 & 1,000 pataas	7.40	2.57	Mahalaga
4,000 - 4,999 & Di nagpahayag	0.34	2.21	Di Mahalaga
3,000 - 3,999 & 2,000 - 2,999	0.93	2.21	Di Mahalaga
3,000 - 3,999 & 1,000 - 1,999	1.17	2.33	Di Mahalaga
3,000 - 3,999 & 1,000 pataas	5.75	2.41	Mahalaga
3,000 - 3,999 & Di nagpahayag	1.31	2.41	Di Mahalaga
2,000 - 2,999 & 1,000 - 1,999	0.24	2.21	Di Mahalaga
2,000 - 2,999 & 1,000 pataas	6.68	2.46	Mahalaga
2,000 - 2,999 & Di Nagpahayag	0.38	2.33	Di Mahalaga
1,000 - 1,999 & 1,000 pataas	6.92	2.51	Mahalaga
1,000 - 1,999 & Di Nagpahayag	0.14	2.21	Di Mahalaga
1,000 pababa & Di nagpahayag	7.06	2.541	Mahalaga

Ang 35 pares na mahalaga ay ang nangungunang pinakamataas na katamtamang buwanang kita 13,000 pataas na may pares 12,000 - 12,999, 10,000 - 10,999, 7,000 - 7,999, 6,000 - 6,999 at 1,000 pababa ay may tamtamang pagkakaiba na 5.00 at Rp valyu 3.57 at 5.00 at Rp valyu 2.54, 5.00 at Rp valyu 2.60, 3.50 at Rp valyu 3.57 at 5.00 at Rp valyu 2.33 na magkakasunud-sunod na nangangahulugang "mahalaga".

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng mga ina na 12,000 - 12,999 at may pares na 10,000 - 10,999, 7,000 - 7,999, 6,000 - 6,999, 5,000 - 5,999, 4,000 - 4,999, 3,000 - 3,999, 2,000 - 2,999, 1,000 - 1,999 at di-nagpahayag ng kita ay may tamtamang pagkakaiba ng sumusunod na mga pares ay may tamtamang pagkakaiba na 8.00, 10.00, 4.44, 7.40, 5.75, 6.68, 6.92 at 7.06 na may Rp valyu 2.48, 2.48, 2.48, 2.33, 2.60, 2.46, 2.51, 2.54, at 2.57 na nangangahulugang "mahalaga".

Para sa mga pares ng katamtamang buwanang kita ng mga ina na 10,000 at may pares na 5,000 - 5,999 at 1,000 pababa na may tamtamang pagkakaiba na 3.56 at 8.00 at Rp valyu 2.57 at 2.60 na nangangahulugang "mahalaga".

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 7,000 - 7,999 at may pares na 5,000 - 5,999, 4,000 - 4,999, 3,000 - 3,999, 2,000 - 2,999, 1,000 - 1,999 at di-nagpahayag ng kita ay may mga tamtamang pagkakaiba na 5.56, 2.60, 4.25, 3.32, 3.08, 10.00 at 2.94 na may Rp valyu 2.48, 2.41, 2.57, 2.54, 2.51, 2.48 at 2.46 na nangangahulugang "mahalaga".

Para sa mga pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 6,000 – 6,999 at may pares na 5,000 – 5,999, 3,000 – 3,999 at 1,000 pababa ay may mga tamtamang pagkakaiba na 4.06, 2.75 at 8.50 na may na Rp valyu 2.60, 2.54 at 2.48 na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 5,000 – 5,999 at may pares na 4,000 – 4,999, 1,000 – 1,999, 1,000 pababa at di-nagpahayag ng kita ay may mga tamtamang pagkakaiba na 2.96, 2.48, 4.44 at 2.62 na may Rp valyu 2.54, 2.46, 2.21 at 2.51 na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 4,000 – 4,999 at 1,000 pababa na may tamtamang pagkakaiba na 7.40 at Rp valyu 2.57 na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 3,000 – 3,999 at 1,000 pababa na may tamtamang pagkakaiba na 5.75 at Rp valyu 2.41 nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 2,000 – 2,999 at 1,000 pababa na may tamtamang pagkakaiba na 6.68 at Rp valyu 2.46 nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 1,000 – 1,999 at 1,000 pababa na may tamtamang pagkakaiba na 6.92 at Rp valyu 2.51 nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 1,000 pababa at di-nagpahayag ng kita na may tamtamang pagkakaiba na 7.06 at Rp valyu 2.54

nangangahulugang “mahalaga”. Ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ina.

Mayroon ding pares ng buwanang kita na Php 13,000 pataas at 4,000 – 4,999 may tamtamtang pagkakaiba 2.40 at Rp valyu 2.51 na nangunang “di-mahalaga” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ina at ang pares ng buwanang kita na Php 12,000 – 12,999 at Php 1,000 pababa na may tamtamtang pagkakaiba 0.00 at Rp valyu 2.21 na pinakamababa at “di-mahalaga” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ina.

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagsagot ayon
sa Katamtamang Buwanang Kita ng Ama

Ang Talahanayan 38 ay nagpapakita ng resulta ng One-Way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ama ay makikita sa talahanayan. Nakatuon ito sa buwanang kita na Php13,000 pataas, 12,000 – 12,999, 10,000 – 10,999, 9,000 – 9,999, 8,000 – 8,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999, 5,000

- 5,999, 4,000 - 4,999, 3,000 - 3,999, 2,000 - 2,999, 1,000 - 1,999 at di-nagpahayag ng kita ng mga ama.

Talahanayan 38

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ama

SUMMARY							
Tamataman Buwanang Kita	Coun t	Sum	Average	Variance			
Php 13,000 pataas	1	3	3.00	-			
12,000 - 12,999	2	5	2.50	4.50			
10,000 - 10,999	5	51	10.20	12.20			
9,000 - 9,999	1	12	12.00	-			
8,000 - 8,999	5	40	8.00	14.50			
7,000 - 7,999	3	31	10.33	4.33			
6,000 - 6,999	2	14	7.00	2.00			
5,000 - 5,999	19	149	7.84	9.58			
4,000 - 4,999	7	75	10.71	7.24			
3,000 - 3,999	14	141	10.07	14.99			
2,000 - 2,999	15	132	8.80	15.60			
1,000 - 1,999	6	66	11.00	3.60			
Di Nagpahayag	21	206	9.81	6.96			
ANOVA							
Source of Variation	SS	df	MS	F	P- valu e	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	252.98	12	21.08	2.04	0.03	1.8	S/Reject Ho
Within Groups	908.49	88	10.32			6	
Total	1161.47	100	-	-	-	-	-

Ang tinuos na paghahambing sa pagkakaiba sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ay ipinapakita sa lagom ng talahanayan ng katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ama. Ang kinalabasan ng tinuos na kakayahan sa pagsulat ng mga estudyanteng tagasagot na ang katamtamang buwanang kita ng ama ay 10,000 - 10,999, 9,000 - 9,999, 7,000 - 7,999, 4,000 - 4,999, 3,000 - 3,999, 1,000 - 1,999 at di-nagpahayag ng kita ay may “magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino.

Ang mga ama na ang katamtamang buwanang kita ay Php 8,000 - 8, 999, Php6,000 - 6,999, Php,5,000 - 5,999,Php2,000 - 2,999 ang kanilang mga estudyante ay “di-gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino ayon sa pagkakabuo.

Ang mga ama na ang katamtamang buwanang kita ay Php13,000 pataas at Php12,000 - 12,999 ang kanilang mga estudyante ay “di-magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino.

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot sa katamtamang buwanang kita ng ama sa antas ng halaga 0.05 degri ng kalayaan 12 sa pagitan ng grupo at 88 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 2.04 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 1.86. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon

(pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa katamtamang buwanang kita ay nirejek. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay nagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ayon base sa katamtamang buwanang kita ng ama.

Pagsubok Posteryori. Ang resulta ng posteryoring pagsubok sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng ama ay makikita sa Talahanayan 39. Ang resulta ng Duncan Multiple Range Test (DMRT) na ginamit sa pagtuos upang matukoy ang tiyak na mga pares ng tamtamang pagkakaiba sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) batay sa katamtamang buwanang kita ng ama ay mayroon 78 pares. Sa kabuuang 78 pares, 42 pares ay may tamtamang pagkakaiba mula 0.13 hanggang 2.87 na nangangahulugang di-mahalaga at 36 pares na may tamtamang pagkakaiba mula 3.00 hanggang 9.50 na nangangahulugang “mahalaga”.

Ang 36 pares na mahalaga ay ang nangungunang pinakamataas na katamtamang buwanang kita 13,000 pataas na may pares 10,000 – 10,999, 9,000 – 9,999, 8,000 – 8,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999, 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita na may tamtamang pagkakaiba na 7.20, 9.00, 5.00, 7.33, 4.00, 4.84, 7.71, 7.07, 5.80, 8.00, at 6.81 at Rp valyu 2.90, 2.80, 2.71, 2.93, 2.50, 2.63, 2.80, 2.90, 2.78, 2.80 at 2.83 na magkakasunud-sunod na nangangahulugang “mahalaga” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ng mga estudyanteng tagasagot.

Talahanayan 39

Posteryori Test sa Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ama

Paired Group	Difference in means	Rp	Evalwasyon
13, 000 pataas & 12, 000 – 12,999	0.50	2.50	Di Mahalaga
13, 000 pataas & 10, 000 – 10, 999	7.20	2.90	Mahalaga
13, 000 pataas & 9, 000 - 9, 999	9.00	2.80	Mahalaga
13, 000 pataas & 8, 000 - 8, 999	5.00	2.71	Mahalaga
13, 000 pataas & 7, 000 - 7, 999	7.33	2.93	Mahalaga
13, 000 pataas & 6, 000 - 6, 999	4.00	2.50	Mahalaga
13, 000 pataas & 5, 000 - 5, 999	4.84	2.63	Mahalaga
13, 000 pataas & 4, 000 - 4, 999	7.71	2.80	Mahalaga
13, 000 pataas & 3, 000 - 3, 999	7.07	2.90	Mahalaga
13, 000 pataas & 2, 000 - 2, 999	5.80	2.78	Mahalaga
13, 000 pataas & 1, 000 - 1, 999	8.00	2.80	Mahalaga
13, 000 pataas & Di Nagpahayag	6.81	2.83	Mahalaga
12,000-12,999 & 10,000-10,999	7.70	2.93	Mahalaga
12,000-12,999 & 9,000-9,999	9.5	2.80	Mahalaga
12,000-12,999 & 8,000-8,999	5.50	2.78	Mahalaga
12,000-12,999 & 7,000-7,999	7.83	2.80	Mahalaga
12,000-12,999 & 6,000-6,999	4.50	2.63	Mahalaga
12,000-12,999 & 5,000-5,999	5.34	2.71	Mahalaga
12,000-12,999 & 4,000-4,999	8.21	2.80	Mahalaga
12,000-12,999 & 3,000-3,999	7.57	2.90	Mahalaga
12,000-12,999 & 2,000-2,999	6.30	2.83	Mahalaga
12,000-12,999 & 1,000-1,999	8.50	2.80	Mahalaga
12,000-12,999 & Di Nagpahayag	7.31	2.87	Mahalaga
10,000-10,999 & 9,000-9,999	1.8	2.78	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 8,000-8,999	2.20	2.78	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 7,000-7,999	0.13	2.50	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 6,000-6,999	3.20	2.87	Mahalaga
10,000-10,999 & 5,000-5,999	2.36	2.83	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 4,000-4,999	0.51	2.63	Di Mahalaga

Talahanayan 39 karugtong

Paired Group	Difference in means	Rp	Evalwasyon
10,000-10,999 & 3,000-3,999	0.13	2.50	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 2,000-2,999	1.40	2.71	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 1,000-1,999	0.80	2.71	Di Mahalaga
10,000-10,999 & Di nagpahayag	0.39	2.63	Di Mahalaga
9,000 - 9,999 & 8,000 - 8,999	4.00	2.93	Mahalaga
9,000 - 9,999 & 7,000 - 7,999	1.67	2.71	Di Mahalaga
9,000 - 9,999 & 6,000 - 6,999	5	2.80	Mahalaga
9,000 - 9,999 & 5,000 - 5,999	4.16	2.80	Mahalaga
9,000 - 9,999 & 4,000 - 4,999	1.29	2.63	Di Mahalaga
9,000 - 9,999 & 3,000 - 3,999	1.93	2.83	Di Mahalaga
9,000 - 9,000 & 2,000 - 2,999	3.20	2.90	Mahalaga
9,000 - 9,999 & 1,000 - 1,999	1.00	2.50	Di Mahalaga
9,000 - 9,999 & Di Nagpahayag	2.19	2.87	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 7,000 - 7,999	2.33	2.83	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 6,000 - 6,999	1.00	2.63	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 5,000 - 5,999	0.16	2.50	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 4,000 - 4,999	2.71	2.87	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 3,000 - 3,999	2.07	2.71	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 2,000 - 2,999	0.80	2.50	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 1,000 - 1,999	3.00	2.90	Mahalaga
8,000 - 8,999 & Di nagpahayag	1.81	2.63	Di Mahalaga
7,000 - 7,999 & 6,000 - 6,999	3.33	2.90	Mahalaga
7,000 - 7,999 & 5,000 - 5,999	2.49	2.87	Di Mahalaga
7,000 - 7,999 & 4,000 - 4,999	0.38	2.50	Di Mahalaga
7,000 - 7,999 & 3,000 - 3,999	0.26	2.63	Di Mahalaga
7,000 - 7,999 & 2,000 - 2,999	1.53	2.78	Di Mahalaga
7,000 - 7,999 & 1,000 - 1,999	0.67	2.63	Di Mahalaga
7,000 - 7,999 & Di Nagpahayag	0.52	2.71	Di Mahalaga
6,000 - 6,999 & 5,000 - 5,999	0.84	2.50	Di Mahalaga
6,000 - 6,999 & 4,000 - 4,999	3.71	2.93	Mahalaga
6,000 - 6,999 & 3,000 - 3,999	3.07	2.83	Mahalaga
6,000 - 6,999 & 2,000 - 2,999	1.80	2.71	Di Mahalaga
6,000 - 6,999 & 1,000 - 1,999	4.00	2.80	Mahalaga
6,000 - 6,999 & Di nahapahayag	2.81	2.78	Mahalaga
5,000 - 5,999 & 4,000 - 4,999	2.87	2.90	Di Mahalaga
5,000 - 5,999 & 3,000 - 3,999	2.23	2.78	Di Mahalaga

Talahanayan 39 karugtong

Paired Group	Difference in means	Rp	Evalwasyon
5,000 - 5,999 & 2,000 - 2,999	0.96	2.63	Di Mahalaga
5,000 - 5,999 & 1,000 - 1,999	3.16	2.93	Mahalaga
5,000 - 5,999 & Di nagpahayag	1.97	2.71	Di Mahalaga
4,000 - 4,999 & 3,000 - 3,999	0.64	2.71	Di Mahalaga
4,000 - 4,999 & 2,000 - 2,999	1.91	2.83	Di Mahalaga
4,000 - 4,999 & 1,000 - 1,999	0.29	2.50	Di Mahalaga
4,000 - 4,999 & Di nagpahayag	0.90	2.78	Di Mahalaga
3,000 - 3,999 & 2,000 - 2,999	1.27	2.63	Di Mahalaga
3,000 - 3,999 & 1,000 - 1,999	0.93	2.78	Di Mahalaga
3,000 - 3,999 & Di nagpahayag	0.26	2.50	Di Mahalaga
2,000 - 2,999 & 1,000 - 1,999	2.20	2.87	Di Mahalaga
2,000 - 2,999 & Di Nagpahayag	1.01	2.50	Di Mahalaga
1,000 - 1,999 & Di Nagpahayag	1.19	2.83	Di Mahalaga

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 12,000 -12,999 at may pares na 10,000 – 10,999, 9,000 – 9,999, 8,000 – 8,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999, 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita ay nangangahulugang “mahalaga”. Ang mga tamtamang pagkakaiba 7.70, 9.50, 5.50, 7.83, 4.50, 5.34, 8.21, 7.57, 6.30, 8.50 at 7.31 na may Rp valyu 2.93, 2.80, 2.78, 2.80, 2.63, 2.71, 2.80, 2.90, 2.83 2.80 at 2.87 na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa mga pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 10,000 – 10,999 at 6,000 – 6,999 na may tamtamang pagkakaiba na 3.20 at Rp valyu 2.87 na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 9,000 – 9,999 at may pares na 8,000 – 8,999, 6,000 – 6,999, 5,000 – 5,999, at 2,000 – 2,999 ay may

mga tamtambang pagkakaiba na 4.00, 5.00, 4.16 at 3.20 na may Rp valyu 2.93, 2.80, 2.80, 2.80, at 2.90 na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa mga pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 8,000 – 8,999 at 1,000 – 1,999 na may tamtambang pagkakaiba na 3.00 at Rp valyu na 2.90 ay nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 7,000 – 7,999 at 6,000 – 6,999 ay may tamtambang pagkakaiba na 3.33 at Rp valyu 2.90 na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 6,000 – 6,999 at may pares ng 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita na may tamtambang pagkakaiba na 3.71 3.07 4.00 at 2.81 at Rp valyu 2.93, 2.83, 2.80 at 2.78 na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 5,000 – 5,999 at 1,000 – 1,999 ay may tamtambang pagkakaiba na 3.16 at Rp valyu na 2.93 nangangahulugang “mahalaga”. Ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ama.

Sa kabuuan ng mga pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 5,000 - 5,999 ay may tamtambang pagkakaiba na 2.87 at Rp valyu 2.90 ay nanguna sa mga pares na nangangahulugang “di-mahalaga” at ang pinakamababang pares ng katamtamang buwanang kita 10,000 – 10,999 na may tamtambang pagkakaiba 0.13 at Rp valyu 2.50 na nangangahulugang “di-mahalaga” ang

kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ama.

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot
ayon sa Tamtamang Buwanang Kita ng mga
Magulang (Ina)

Ang Talahanayan 40 ay nagpapakita ng resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng ina.

Ang tinuos na paghahambing sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at ang katamtamang buwanang kita ay makikita sa parehong talahanayan. Makikita sa lagom ng talahanayan ng katamtamang buwanang kita ng mga ina ng mga estudyanteng tagasagot ang kinalabasan ng ginawang pagtutuos. Ang katamtamang buwanang kita ng mga ina na Php 7,000 - 7,999, ay “mas magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino ng mga estudyantyeng tagasagot. Ang mga ina na ang katamtamang buwanang kita ay Php 13,000 pataas, Php ,000 - 6,999, Php 5,000 - 5,999, Php 4,000 - 4,999, Php 1,000 - 1,999 at di-nagpahayag ng kita ay may “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino ang mga estudyanteng tagasagot. Ang mga ina naman na ang katamtamang buwanang kita ay Php 10,000 - 10,999, Php 3,000 - 3,999, Php 2,000 - 2,999 at Php 1,000 pababa ay “di-

gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ayon sa pagkakabuo. Ang mga ina na ang katamtamang buwanang kita ay Php 12,000 -12,999 ay “di-magaling” ang kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino.

Talahanayan 40

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ina

SUMMARY							
Tamtaman Buwanang Kita	Count	Sum	Average	Variance			
Php 13,000 pataas	1	11	11.00	-			
12,000 - 12,999	1	4	4.00	-			
10,000 - 10,999	1	8	8.00	-			
7,000 - 7,999	1	13	13.00	-			
6,000 - 6,999	2	21	10.50	40.50			
5,000 - 5,999	9	89	9.89	14.61			
4,000 - 4,999	5	53	10.60	6.30			
3,000 - 3,999	16	142	8.88	8.92			
2,000 - 2,999	19	166	8.74	8.65			
1,000 - 1,999	12	112	9.33	9.15			
1,000 pababa	1	7	7.00	-			
Di Nagpahayag	33	299	9.06	16.06			
ANOVA							
Source of Variation	SS	Df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation Decision
Between Groups	74.90	11	6.81	0.56	0.86	1.90	NS/ Accept Ho
Within Groups	1086.57	89	12.21	-	-	-	
Total	1161.47	100	-	-	-	-	-

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng inasa antas halaga 0.05 at degri ng kalayaan na 11 sa pagitan ng grupo at 89 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 0.56 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 1.90. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa katamtamang buwanang kita ng ina” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay dinagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) base sa katamtamang buwanang kita ng ina.

**Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon
(Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon
Sa Katamtamang Buwang Kita ng Ama**

Nagpapakita ang Talahanayan 41 ng resulta ng One-Way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ama. Nakatuon ito sa buwanang kita na Php13,000 pataas, 12,000 – 12,999, 10,000 – 10,999, 9,000 – 9,999, 8,000 – 8,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999, 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita ng mga ama.

Ang tinuos na paghahambing sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ay ipinapakita sa lagom ng talahanayan ng katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ama. Ang kinalabasan sa pagtuos ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot na ang katamtamang buwanang kita ng ama ay ipinakita sa talahanayan. Ang katamtamang buwanang kita ng mga ama na 9,000 – 9,999 ay “mas magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino. Ang mga ama na ang katamtamang buwanang kita ng ama ay Php 7,000 - 7, 999 ay may “magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino. Ang katamtamang buwanang kita ng mga ama ay 10,000 – 10,999, 9,000 – 9,999 8,000 – 8,999, 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita ay may “di-gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino. Kapansin-pansin na may mga ama na ang katamtamang buwanang kita ay Php 13, 000 pataas, Php 12,000 – 12,999 at Php 6,000 – 6,999 ang kanilang mga estudyante ay “di-gaanong magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino ng mga estudyanteng tagasagot.

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot base sa katamtamang buwanang kita ng ama sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 12 sa pagitan ng grupo at 88 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 2.78 ay mas

Talahanayan 41

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ama

SUMMARY							
Tamtaman Buwanang Kita	Count	Sum	Average	Variance			
Php 13,000 pataas	1	3	3.00	-			
12,000 - 12,999	2	1	0.50	0.50			
10,000 - 10,999	5	43	8.60	2.80			
9,000 - 9,999	1	14	14.00	-			
8,000 - 8,999	5	36	7.20	14.70			
7,000 - 7,999	3	31	10.33	8.33			
6,000 - 6,999	2	7	3.50	0.50			
5,000 - 5,999	19	113	5.95	9.27			
4,000 - 4,999	7	44	6.29	6.24			
3,000 - 3,999	14	111	7.93	12.84			
2,000 - 2,999	15	91	6.07	6.21			
1,000 - 1,999	6	45	7.50	11.10			
Di Nagpahayag	21	165	7.86	7.73			
ANOVA							
Source of Variation	SS	Df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	286.94	12	23.91	2.78	0.00	1.86	S/Reject Ho
Within Groups	755.98	88	8.59				
Total	1042.91	100	-	-	-	-	-

mataas kaysa sa kritikal F-valyu 1.86. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa katamtamang buwanang”

kita ay nirejek. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay nagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) base sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ama.

Pagsubok Posteryori. Ang resulta ng posteryoring pagsubok na ginamit sa pagtutuos sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng ama ay makikita sa Talahanayan 42. Ang resulta ng Duncan Multiple Range Test (DMRT) na ginamit sa pagtuos upang matukoy ang tiyak na mga pares ng tamtamang pagkakaiba sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) batay sa katamtamang buwanang kita ng ama ay mayroon 78 pares. Sa kabuuang 78 pares, 40 pares ay may tamtamang pagkakaiba mula 0.07 hanggang 6.70 na nangangahulugang “di-mahalaga” at 38 pares na may tamtamang pagkakaiba mula 2.40 hanggang 13.50 na nangangahulugang “mahalaga”.

Ang 38 pares na mahalaga ay ang nangungunang may pinakamataas na katamtamang buwanang kita ng ama 13,000 pataas na may pares na 9,000 – 9,999, 7,000 – 7,999, 5,000 – 5,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita na may tamtamang pagkakaiba na 11.00, 7.33, 2.95, 4.93, 3.07, 4.50 at 4.86 at may Rp valyu na 2.55, 2.55, 2.40, 2.67, 2.48, 2.62 at 2.65 na magkakasunod na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 12,000 -12,999 at may pares na 10,000 – 10,999, 9,000 – 9,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita at may mga tamtamang

Talahanayan 42

Posteryori Test sa Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ama

Paired Group	Difference in means	Rp	Evalwasyon
13, 000 pataas & 12, 000 – 12,999	2.50	2.28	Di Mahalaga
13, 000 pataas & 10, 000 – 10, 999	5.60	2.55	Di Mahalaga
13, 000 pataas & 9, 000 - 9, 999	11.00	2.55	Mahalaga
13, 000 pataas & 8, 000 - 8, 999	4.20	2.58	Di Mahalaga
13, 000 pataas & 7, 000 - 7, 999	7.33	2.55	Mahalaga
13, 000 pataas & 6, 000 - 6, 999	0.50	2.28	Di Mahalaga
13, 000 pataas & 5, 000 - 5, 999	2.95	2.40	Mahalaga
13, 000 pataas & 4, 000 - 4, 999	3.29	9.71	Di Mahalaga
13, 000 pataas & 3, 000 - 3, 999	4.93	2.67	Mahalaga
13, 000 pataas & 2, 000 - 2, 999	3.07	2.48	Mahalaga
13, 000 pataas & 1, 000 - 1, 999	4.50	2.62	Mahalaga
13, 000 pataas & Di Nagpahayag	4.86	2.65	Mahalaga
12,000-12,999 & 10,000-10,999	8.10	2.55	Mahalaga
12,000-12,999 & 9,000-9,999	13.50	2.55	Mahalaga
12,000-12,999 & 8,000-8,999	6.70	2.62	Di Mahalaga
12,000-12,999 & 7,000-7,999	9.83	2.55	Mahalaga
12,000-12,999 & 6,000-6,999	3.00	2.40	Mahalaga
12,000-12,999 & 5,000-5,999	5.45	9.71	Di Mahalaga
12,000-12,999 & 4,000-4,999	5.79	2.58	Mahalaga
12,000-12,999 & 3,000-3,999	7.43	2.55	Mahalaga
12,000-12,999 & 2,000-2,999	5.57	9.71	Di Mahalaga
12,000-12,999 & 1,000-1,999	7.00	2.65	Mahalaga
12,000-12,999 & Di Nagpahayag	7.36	2.67	Mahalaga
10,000-10,999 & 9,000-9,999	5.40	2.40	Mahalaga
10,000-10,999 & 8,000-8,999	1.40	9.71	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 7,000-7,99	1.73	2.28	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 6,000-6,999	5.10	2.67	Mahalaga
10,000-10,999 & 5,000-6,999	2.65	2.65	Mahalaga

 Talahanayan 42 karugtong

Paired Group	Difference in means	Rp	Evalwasyon
10,000-10,999 & 4,000-4,999	2.31	2.58	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 3,000-3,999	0.67	2.28	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 2,000-2,999	2.53	2.62	Di Mahalaga
10,000-10,999 & 1,000-1,999	1.10	2.48	Di Mahalaga
10,000-10,999 & Di nagpahayag	0.74	2.40	Di Mahalaga
9,000 -9,999 & 8,000 - 8,999	6.80	2.62	Mahalaga
9,000 - 9,999 & 7,000 - 7,999	3.67	2.28	Mahalaga
9,000 - 9,999 & 6,000 - 6,999	10.50	2.55	Mahalaga
9,000 - 9,999 & 5,000 - 5,999	8.05	2.55	Mahalaga
9,000 - 9,999 & 4,000 - 4,999	7.71	2.65	Mahalaga
9,000 - 9,999 & 3,000 - 3,999	6.07	2.48	Mahalaga
9,000 - 9,000 & 2,000 - 2,999	7.93	2.67	Mahalaga
9,000 - 9,999 & 1,000 - 1,999	6.50	2.58	Mahalaga
9,000 - 9,999 & Di Nagpahayag	6.14	9.71	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 7,000 - 7,999	3.13	2.58	Mahalaga
8,000 - 8,999 & 6,000 - 6,999	3.70	9.71	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 5,000 - 5,999	1.25	2.48	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 4,000 - 4,999	0.91	2.28	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 3,000 - 3,999	0.73	2.48	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 2,000 - 2,999	1.13	2.40	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & 1,000 - 1,999	0.30	2.28	Di Mahalaga
8,000 - 8,999 & Di nagpahayag	0.66	2.40	Di Mahalaga
7,000 - 7,999 & 6,000 - 6,999	6.83	2.55	Mahalaga
7,000 - 7,999 & 5,000 - 5,999	4.38	2.67	Mahalaga
7,000 - 7,999 & 4,000 - 4,999	4.04	2.62	Mahalaga
7,000 - 7,999 & 3,000 - 3,999	2.40	2.40	Mahalaga
7,000 - 7,999 & 2,000 - 2,999	4.26	2.65	Mahalaga
7,000 - 7,999 & 1,000 - 1,999	2.83	9.71	Di Mahalaga
7,000 -7,999 & Di Nagpahayag	2.47	2.48	Di Mahalaga
6,000 - 6,999 & 5,000 - 5,999	2.45	2.28	Mahalaga
6,000 - 6,999 & 4,000 - 4,999	2.79	2.48	Mahalaga
6,000 - 6,999 & 3,000 - 3,999	4.43	2.65	Mahalaga
6,000 - 6,999 & 2,000 - 2,999	2.57	2.40	Mahalaga

Talahanayan 42 karugtong			
Paired Group	Difference in means	Rp	Evalwasyon
6,000 - 6,999 & 1,000 - 1,999	4.00	2.58	Mahalaga
6,000 - 6,999 & Di nahapahayag	4.36	2.62	Mahalaga
5,000 - 5,999 & 4,000 - 4,999	0.34	2.40	Di Mahalaga
5,000 - 5,999 & 3,000 - 3,999	1.98	2.62	Di Mahalaga
5,000 - 5,999 & 2,000 - 2,999	0.12	2.28	Di Mahalaga
5,000 - 5,999 & 1,000 - 1,999	1.55	2.28	Di Mahalaga
5,000 - 5,999 & Di nagpahayag	1.91	2.58	Di Mahalaga
4,000 - 4,999 & 3,000 - 3,999	1.64	9.71	Di Mahalaga
4,000 - 4,999 & 2,000 - 2,999	0.22	2.28	Di Mahalaga
4,000 - 4,999 & 1,000 - 1,999	1.55	2.40	Di Mahalaga
4,000 - 4,999 & Di nagpahayag	1.57	2.48	Di Mahalaga
3,000 - 3,999 & 2,000 - 2,999	1.86	2.58	Di Mahalaga
3,000 - 3,999 & 1,000 - 1,999	0.43	2.40	Di Mahalaga
3,000 - 3,999 & Di nagpahayag	0.07	2.28	Di Mahalaga
2,000 - 2,999 & 1,000 - 1,999	1.43	2.48	Di Mahalaga
2,000 - 2,999 & Di Nagpahayag	1.79	9.71	Di Mahalaga
1,000 - 1,999 & Di Nagpahayag	0.36	2.76	Di Mahalaga

pagkakaiba na 8.10 13.50 9.83 3.00 5.79 7.93 7.00 at 7.36 na may sumusunod na Rp valyu 2.55, 2.55, 2.55, 2.40, 2.58, 2.55, 2.65 at 2.67 na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa mga pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 10,000 – 10,999 at may pares na 9,000 – 9,999, 6,000 – 6,999 at 5,000 – 5,999 ay may tamtamang pagkakaiba na 5.40, 5.10 at 2.65 na may Rp valyu 2.40, 2.67 at 2.65 na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 9,000 – 9,999 at may pares 8,000 – 8,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999, 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999 2,000 – 2,999 at 1,000 – 1,999 ay may mga tamtamang pagkakaiba na 6.80, 3.67, 10.50, 8.05, 7.71, 6.07, 7.93 at 6.50 na may Rp valyu 6.62, 2.28, 2.55, 2.55, 2.65, 2.48, 2.67 at 2.58 na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa mga pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 8,000 – 8,999 at 7,000 – 7,999 na may tamtamang pagkakaiba na 3.13 at Rp valyu na 2.58 ay nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 7,000 – 7,999 na may pares na 6,000 – 6,999, 5,000 – 5, 999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999 at 2,000 – 2,999 na may mga tamtamang pagkakaiba ng sumunod na mga pares ay may tamtamang pagkakaiba na 6.83, 4.38, 4.04, 2.40 at 4.26 na may Rp valyu 2.55, 2.67, 2.62, 2.40 at 2.65 na nangangahulugang “mahalaga”.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 6,000 – 6,999 at may pares na 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita na may tamtamang pagkakaiba na 2.45, 2.79, 4.43, 2.57, 4.00 at 4.46 at may Rp valyu 2.28, 2.48, 2.65, 2.40, 2.58, at 2.62 na nangangahulugang “mahalaga”.

Sa kabuuan ng mga pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 12,000 - 12,999 ang nanguna na may tamtamang pagkakaiba na 6.70 at Rp valyu 2.62 na nangangahulugang ito na “di-mahalaga” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang

buwanang kita ng mga magulang na ama at ang pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na Php3,000 – 3,999 na may tamtamang pagkakaiba 0.17 at Rp valyu 2.28 na pinakamababa na nangangahulugang “di-mahalaga” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ama.

Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komparison (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot ayon sa Tamtamang Buwanang Kita ng mga Magulang (Ina)

Makikita sa Talahanayan 43 ang resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa pagtuos sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ina.

Ang tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa kaanyuan at ang katamtamang buwanang kita ng mga magulang (ina) ay makikita sa parehong talahanayan. Ang mga estudyanteng tagasagot na ang katamtamang buwanang kita ng mga ina ay Php 13,000 pataas at Php 6,000 – 6,999 ay may “magaling” na kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino. Ang katamtamang buwanang kita ng ina na Php 7,000 – 7,999, Php 5,000 – 5,999, Php 4,000 – 4,999, Php 3,000 – 3,999, Php 2,000 – 2,999, Php 1,000 – 1,999 at dinagpahayag ng kita ay may “di-gaanong magaling” na kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino.

Talahanayan 43

Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ina

SUMMARY							
Tamtaman Buwanang Kita	Count	Sum	Average	Variance			
Php 13,000 pataas	1	10	10.00	-			
12,000 - 12,999	1	1	1.00	-			
10,000 - 10,999	1	3	3.00	-			
7,000 - 7,999	1	8	8.00	-			
6,000 - 6,999	2	22	11.00	2.00			
5,000 - 5,999	9	62	6.89	1.86			
4,000 - 4,999	5	37	7.40	9.80			
3,000 - 3,999	16	121	7.56	6.80			
2,000 - 2,999	19	116	6.11	13.32			
1,000 - 1,999	12	88	7.33	10.97			
1,000 pababa	1	2	2.00	-			
Di Nagpahayag	33	234	7.09	11.96			
ANOVA							
Source of Variation	SS	Df	MS	F	P-value	F crit	Evaluation/ Decision
Between Groups	141.70	11	12.88	1.27	0.25	1.90	NS/ Accept Ho
Within Groups	901.21	89	10.13	-	-	-	
Total	1042.91	100	-	-	-	-	-

Ang katamtamang buwanang kita ng ina na Php 12,000 - 12,999, Php 10,000 - 10,999 at Php 1,000 pababa ay “di-magaling” ang kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) sa Filipino.

Batay sa resulta ng One-way Analysis of Variance (ANOVA) na ginamit sa tinuos na paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot base sa katamtamang buwanang kita ng ina sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 11 sa pagitan ng grupo at 89 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.27 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 1.90. Nangangahulugan ito na ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at batay sa katamtamang buwanang kita ng ina” ay tinanggap. Samakatwid, ang mga estudyanteng tagasagot ay dinagkakaiba sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) base sa katamtamang buwanang kita ng mga ina.

Suliraning Kinakaharap ng mga Guro at mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagtuturo at Pagsulat ng komposisyon sa Filipino

Ang talahanayan 44 ay nagpapakita ng mga suliraning kinakaharap ng mga guro at mga estudyanteng tagasagot sa pagtuturo at pagsulat ng komposisyon sa Filipino.

Upang matukoy ang suliraning kinakaharap ng mga guro at mga estudyante sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino mayroon 10 indiketyor ang sinagot para sa sariling pagtataya. Ang resulta nito ay matatagpuan sa mismong talahanayan. Ginamit dito ang limang puntong iskala na may mga panumbas na nasa ilalim ng talahanayan.

Guro. Sa panig ng mga guro ang sampung indikaytor ay sinagot ayon sa sariling pagtataya. Ang resulta ng pagtataya lima ang sinagot na sumasang-ayon; apat sa katamtamang sumasang-ayon at isang di-sumasang-ayon. Ang nanguna ay “May kahinaan sa pag-organisa sa mga ideya sa isang talata” na may tamtaman 4.50; sinundan ito ng apat na aytem na may tig 4.00 na tamtaman, “May kahinaan sa wastong baybay at bantas ayon sa uri ng pangungusap”; “May kahinaan sa paggamit ng wastong pang-ugnay sa mga pangungusap”; “May kahinaan sa pagtukoy sa pamaksang pangungusap sa mga talataan”; “May kahinaan sa pagkilala sa mga talatang ganap at di-ganap”. Ang sinagot ng di-sumasang-ayon “May kahinaan sa pagbuo ng isang mabuting panimula at pangwakas sa komposisyon” may tamtaman 2.50.

Ang lahatang tamtamang markang nakuha 3.60 na nangangahulugang “sumasang-ayon” ang mga gurong tagasagot.

Estudyante. Sa panig ng mga estudyante naman ang sampung indikaytor ay sinagot ng katamtamang sumasang-ayon sa sampung aytem ayon sa sariling pagtataya. Ang limang nangungunang indikaytor ayon sa pagkasunud-sunod: “May kahinaan sa wastong baybay at bantas ayon sa uri ng pangungusap” 3.47; “May kahinaan sa paggamit ng wastong pang-ugnay sa mga pangungusap” 3.46; “May kahinaan sa pagtukoy sa mga punong sugnay at mga pansuportang detalye sa talataan” 3.36; “May kahinaan sa pagbuo ng makabuluhang pangungusap” 3.24; “May kahinaan sa paglalahad ng mga detalye kung pasalaysay, palarawan atbp.” 3.24. Ang pinakamababang

Talahanayan 44

Suliraning Kinaharap ng mga Guro at Estudyanteng Tagasagot sa Pagtuturo at Pagsulat ng Komposisyon sa Filipino

Suliranin		Mga Sagot					Kabuu- -an	Tamtaman /Inter- pretasyon	
		5	4	3	2	1			
		LS	S	HT	DS	LDS			
1. May kahinaan sa wastong baybay at bantas ayon sa uri ng pangungusap.	Guro	-	2	-	-	-	8	4.00	S
	Estud-yante	14	38	35	9	5	350	3.47	KS
2. May kahinaan sa paggamit ng wastong pang-ugnay sa mga pangungusap.	Guro	-	2	-	-	-	8	4.00	S
	Estud-yante	15	34	37	12	3	349	3.46	KS
3. May kahinaan sa pagtukoy sa pamaksang pangungusap sa mga talaan.	Guro	1	-	1	-	-	8	4.00	S
	Estud-yante	10	34	30	20	7	323	3.20	KS
4. May kahinaan sa pagbuo ng makabuluhang pangungusap.	Guro	1	-	-	1	-	7	3.50	KS
	Estud-yante	17	27	30	17	10	327	3.24	KS
5. May kahinaan sa pag-organisa sa mga ideya sa isang talata.	Guro	1	-	-	1	-	9	4.50	S
	Estud-yante	13	31	30	16	11	322	3.19	KS
6. May kahinaan sa pagbuo ng mga pangungusap upang mapag-ugnay-ugnay ang iba't ibang uri ng teksto.	Guro	-	1	-	1	-	6	3.00	KS
	Estud-yante	10	29	31	22	9	312	3.09	KS
7. May kahinaan sa pagbuo ng isang mabuting panimula at pangwakas sa komposisyon.	Guro	-	-	1	1	-	5	2.50	DS
	Estud-yante	13	27	37	14	10	322	3.19	KS

Talahanayan 43 Pagpapatuloy

Suliranin		Mga Sagot					Kabuu- -an	Tamtaman /Inter- pretasyon	
		5	4	3	2	1			
		LS	S	HT	DS	LDS			
8. May kahinaan sa paglalahad ng mga detalye kung pasalaysay, palarawan atb.	Guro	-	1	-	1	-	6	3.00	KS
	Estud-yante	12	32	33	16	8	327	3.24	KS
9. May kahinaan sa pagtukoy sa mga punong sugnay at mga pansuportang detalye sa talaan.	Guro	-	1	1	-	-	7	3.50	KS
	Estud-yante	15	30	36	16	4	339	3.36	KS
10. May kahinaan sa pagkilala sa mga talatang ganap at di-ganap.	Guro	1		1	-	-	8	4.00	S
	Estud-yante	13	31	30	19	8	325	3.22	KS
Total	Guro	-	-	-	-	-	-	36	-
	Estud-yante	-	-	-	-	-	-	32.63	-
Grand Mean	Guro	-	-	-	-	-	-	3.6	S
	Estud-yante	-	-	-	-	-	-	3.26	KS

Pinagmulan: 4.51 –
5.00

4.50 3.51 –

2.51 - 3.50

1.51 - 2.50

1.00 - 1.50

Lubos na Sumasang-ayon (LS)

Sumasang-ayon (S)

Katamtamang Sumasang-ayon (KS)

Di-Sumasang-ayon (DS)

Lubos na Di-Sumasang-ayon (LDS)

indikeytor “May kahinaan sa pagbuo ng mga pangungusap upang mapag-ugnay-ugnay ang iba’t ibang uri ng teksto” may tamtaman 3.09. Ang lahatang tamtamang nakuhang marka 3.26 na nangangahulugang “katamtamang

sumasang-ayon” ang mga estudyanteng tagasagot sa mga suliraning kinakaharap nila.

Implikasyon

Ang sumusunod na mga implikasyong nabuo para sa larangan ng pagtuturo at pagkatuto sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino batay sa kinalabasan sa pag-aaral na ito.

1. Ang mahalagang korelasyon sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa pagkakasulat at katamtamang buwanang kita ng mga magulang (ama at ina) ito ay nagpapahiwatig na dapat ang mga estudyanteng may kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ay bumili ng mga aklat, magasin at kompyuter na magagamit sa pagpapaunlad lalo sa kanilang kabatiran sa pagsulat ng komposisyon at padaluhin sa mga seminar, salingkurang pagsasanay na makapagpapaunlad ng kanilang kakayahan sa pagsulat.

2. Ang mahalagang korelasyon sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa pagkakasulat at katamtamang buwanang kita ng mga magulang (ama at ina) ito ay nagpapahuwatig na ang mga guro ay dapat pumili ng mga estudyanteng handang sumailalim sa iba’t ibang uri ng pagsasanay pang-akademiko tulad ng mga paligsahan sa pagsulat ng editoryal, lathalain, sanaysay, at iba pa para sa

pagpapaunlad ng kaalaman tungkol sa makabuluhang pagsulat na pang-akademikong teksto.

3. Ang mahalagang korelasyon sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa pagkakasulat at katamtamang buwanang kita ng mga magulang (ama at ina) ito ay nagpapahiwatig na dapat ang mga magulang ay magpakita ng suportang pinansyal at moral sa pag-aaral ng kanilang mga anak sa asignaturang Filipino.

4. Ang mahalagang korelasyon sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mag estudyanteng tagasagot ayon sa pagkakasulat at katamtamang buwanang kita ng mga magulang (ama at ina) ito ay nagpapahiwatig na dapat ang mga tagasulat ng mga aklat sa Filipino na magagamit ng mga estudyante na kakukuhanan ng mga babasahin na makapagpapaunlad sa kanilang makabuluhang pagsulat at pagbabasa.

5. Ang mahalagang korelasyon sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa pagkakabuo at sanligang edukasyon ng mga magulang-ama ito ay nagpapahiwatig na ang mga estudyanteng may kakayahan sa pagsulat ng komposisyon at iba pang teksto ay makakuha ng mga ideya sa kanilang mga magulang lalong-lalo na ang mga magulang na may mataas na edukasyon ay may malaking maitutulong sa kanilang mga anak na nag-aaral sa pagpapaliwanag.

6. Ang mahalagang korelasyon sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa pagkakabuo at

sanligang edukasyon ng mga magulang-ama ito ay nagpapahiwatig na ang mga magulang ay dapat makatulong sa paghihikayat na ang mga anak ay makatapos ng anu mang uri ng kurso na makatutulong sa paghahanap ng mabuting trabaho at ang kaalaman sa pagsulat ng liham ay malaking tulong sa paghahanap ng trabaho.

7. Ang mahalagang korelasyon sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa pagkakabuo at sanligang edukasyon ng mga magulang-ama ito ay nagpapahiwatig na dapat matukoy ng mga guro sa Filipino ang sanligang edukasyon ng mga estudyante sa Filipino upang gamiting batayan sa panimulang paksa sa pagsulat ng komposisyon dahil ito ay makapagdaragdag ng ideya ng mga estudyante sa kanilang pagsulat ng iba pang teksto bilang kahingian ng guro sa pag-aaral at pagkatuto sa Filipino na makapagpapaunlad at makapagpapayaman sa pagsulat.

Ang mahalagang korelasyon sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa pagkakabuo at sanligang edukasyon ng mga magulang-ama ito ay nagpapahiwatig na dapat matukoy ng mga tagasulat ng mga aklat sa Filipino na magagamit ng mga estudyante na kakukuhanan ng mga babasahin na makapagpapaunlad sa kanilang makabuluhang pagsulat at pagbabasa at ang tekstong ito ay makatutulong ang mga magulang lalong-lalo na ang may pinag-aralan.

9. Ang mahalagang korelasyon sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa kaanyuan at kasarian

ng estudyanteng tagasagot ay nagpapahiwatig na dapat ang mga guro ay magbigay ng mga kahingian na iba para sa babae at iba para sa lalake.

10. Ang mahalagang korelasyon sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa kaanyuan at kasarian ng estudyanteng tagasagot ay nagpapahiwatig na dapat ang mga aklat ay may mga babasahin na para sa babae at para sa lalaki lamang.

Kabanata 5

LAGOM NG MGA KINALABASAN, KONKLUSYON AT MGA REKOMENDASYON

Ang kabanatang ito ay naglalaman ng lagom ng mga kinalabasan, mga konklusyong nabuo sa mga resulta at mga rekomendasyong nakuha sa konklusyon ng pag-aaral.

Lagom ng mga Kinalabasan

Narito ang pangunahing mga kinalabasan ng pag-aaral:

1. Ang mga estudyanteng tagasagot ay may tamtamang edad na 18.26 na taon gulang; higit na nakararami ang mga lalake kaysa mga babae; ang sanligang edukasyon ng mga magulang na ama ay higit na nakakarami ang nagtapos ng elementarya; sa mga ina ang higit na nakararami ang nagtapos ng sekundarya; ang tamtamang buwanang kita ng ama Php 4,785 at ina ay may tamtamang kita ng Php 3,290.

2. Ang dalawang guro sa Filipino ay pareho ang edad-59 taon; parehong babae; mga dalubhasa sa Filipino ang kanilang edukasyon; nakadalo ng mga salingkurang pagsasanay-lokal, rehiyunal at pambansa; may karanasang mahigit sa 25 taon; may tamtamang buwanang kita ng pamilya na di bababa ng Php 15,562.

3. Ang kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ang pinakamataas na nakuhang iskor 18 at ang pinakamababa 6 at ang tamtamang iskor 12.12

4. Ang kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ang pinakamataas na iskor 15 at ang pinakamababa ay 2. Ang tamtamang iskor ay 9.46.

5. Ang kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ang pinakamataas na nakuhang iskor 15 at ang pinakamababa ay 1. Ang tamtamang iskor ay 9.16.

6. Ang kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ang pinakamataas na nakuhang iskor 14 at ang pinakamababa ay 0 at ang tamtamang iskor ay 6.97.

7. Ang saloobin ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ay may lahatang tamtamang saloobin 4.04 na sa sumasang-ayon.

8. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at edad ay may kompyuted r -valyu 0.10 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu na 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$ ang ipotesis na "Walang mahalaganang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at kanilang edad" ay tinanggap.

9. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa pagkakasulat at kasarian, ang kompyuted r -valyu na 0.03 at kompyuted t -valyu na 0.30 ay mas mababa kaysa sa krtitikal t -valyu na 1.98 sa 0.05 antas na halaga at $df = 99$. ito ay nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na, "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga tagasagot na estudyante at kanilang kasarian".

10. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga magulang: sa panig ng mga ama ay may kompyuted r -valyu na 0.13 at kompyuted t -valyu 1.30 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu na 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga tagasagot na estudyante at sanligang edukasyon ng kanilang mga ama" ay tinanggap. Sa panig ng mga ina, ang kaugnayan sa pagitan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyante at ang sanligang esdukasyon ng ina ay may kompyuted r -valyu 0.10 at kompyuted t -valyu 1.00 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis, "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga tagasagot na estudyante at sanligang edukasyon ng kanilang mga ina" ay tinanggap.

11. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga magulang-ama ang kompyuted r-valyu -0.28, kompyuted t-valyu 2.90 ay mas mataas kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga tagasagot na estudyante at katamtamang buwanang kita ng mga ama” ay tinanggap. Sa panig ng ina, ang kompyuted r-valyu -0.21 at kompyuted t-valyu 2.14 na mas mataas kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, antas ng halaga 0.05 at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at katamtamang buwanang kita ng mga ina” ay tinanggap.

12. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at edad ay may kompyuted r-valyu 0.05, kompyuted t-valyu 0.50 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 at 0.05 antas na halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o content) ng mga tagasagot na estudyante at kanilang edad” ay tinanggap. Ayon sa kasarian ito ay may kompyuted r-valyu -0.01, kompyuted t-valyu 0.10 na nagpakita ng pagtanggap sa ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyante at kanilang kasarian.

13. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga ama ay may kompyuted r-valyu -0.01, kompyuted t-valyu 0.10 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 at 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga tagasagot na estudyante at sanligang edukasyon ng mga magulang-ama” ay tinanggap. Sa panig ng ina, kompyuted r-valyu -0.17, kompyuted t-valyu 1.72 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at sanligang edukasyon ng kanilang mga ina” ay tinanggap.

14. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga ama ay may kompyuted r-valyu -0.14 kompyuted t-valyu 1.41, na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis “walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pgsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga tagasagot na estudyante at katamtamang buwanang kita ng mga ama” ay tinanggap. Sa panig ng ina, ang kompyuted r-valyu -0.06, kompyuted t-valyu 0.60 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa

pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at katamtamang buwanang kita ng kanilang mga ina” ay tinanggap.

15. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at edad, ay may kompyuted r-valyu na 0.02 at kopyuted t-valyu na 0.20 ay mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu na 1.98 sa 0.05 antas na halaga at $df = 99$. Ang ipotesis, “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga tagasagot na estudyante at kanilang edad”, ay tinanggap.

16. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at kasarian, ay may kompyuted r-valyu na -0.02 at kopyuted t-valyu na 0.20 ay mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu na 1.98 sa 0.05 antas na halaga at $df = 99$. Ang ipotesis, “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga tagasagot na estudyante at kanilang kasarian” ay tinanggap.

17. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga ama ng mga estudyanteng tagasagot ay may kompyuted r-valyu -0.23, kompyuted t-valyu 2.35, na mas mataas kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga tagasagot na estudyante at sanligang edukasyon ng kanilang mga ama” ay

nirejek. Sa panig ng ina ay may kompyuted r-valyu 0.04, kompyuted t-valyu 0.40 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon at sanligang edukasyon ng kanilang mga ina” ay tinanggap.

18. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga ama ay may kompyuted r-valyu -0.09, kompyuted t-valyu 0.90, na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga tagasagot na estudyante at katamtamang buwanang kita ng mga ama” ay tinanggap. Sa panig ng ina, ay may kompyuted r-valyu 0.01, kompyuted t-valyu 0.10 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at katamtamang buwanang kita ng kanilang mga ina” ay tinanggap.

19. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at edad ay may kompyuted r-valyu 0.08 at kompyuted t-valyu na 0.80 ay mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98 sa 0.05 antas na halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na, “Walang

mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga tagasagot na estudyante at kanilang edad” ay tinanggap.

20. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at kasarian ay may kompyuted r -valyu -0.29 at kompyuted t -valyu 3.02 ay mas mataas kaysa sa kritikal t -valyu 1.98 sa 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga tagasagot na estudyante at kanilang kasarian” ay nirejek.

21. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga ama ng mga estudyanteng tagasagot ay may kompyuted r -valyu -0.11 , kompyuted t -valyu 1.10 na mas mataas kaysa sa kritikal t -valyu 1.98 , 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga tagasagot na estudyante at sanligang edukasyon ng kanilang mga ama” ay nirejek. Sa panig ng ina ay may kompyuted r -valyu -0.11 , kompyuted t -valyu 1.10 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98 , 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at sanligang edukasyon ng kanilang mga ina” ay tinanggap.

22. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang

buwanang kita ng mga ama ay may kompyuted r-valyu -0.05, kompyuted t-valyu 0.50 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ayon sa kaanyuan ng mga tagasagot na estudyante at katamtamang buwang kita ng mga ama” ay tinanggap. Sa panig ng ina ay may kompyuted r-valyu -0.03, kompyuted t-valyu 0.30 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at katamtamang buwanang kita ng kanilang mga ina” ay tinanggap.

23. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at saloobin sa Filipino ay may kompyuted r-valyu 0.03, kompyuted t-valyu 0.30 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, antas ng halaga 0.05 at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at saloobin sa Filipino ng mga estudyanteng tagasagot” ay tinanggap. Ayon naman sa nilalaman o kontent at saloobin sa Filipino ay may kompyuted r-valyu 0.11, kompyuted t-valyu 1.10 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, antas ng halaga 0.05 at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at saloobin sa Filipino ng mga estudyanteng tagasagot” at tinanggap. Ayon naman sa pagkakabuo at saloobin sa Filipino ay may kompyed

r-valyu 0.03, kompyuted t-valyu 0.30 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, antas ng halaga 0.05 at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ayon sa pagkakabuo at saloobin sa Filipino ng mga estudyanteng tagasagot” ay tinanggap. Ayon naman sa kaanyuan at saloobin sa Filipino ay may kompyuted r-valyu -0.09, kompyuted t-valyu 0.90 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, antas ng halaga 0.05 at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ayon sa kaanyuan at saloobin sa Filipino ng mga estudyanteng tagasagot” ay tinanggap.

24. Walang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at edad at kasarian ng guro dahil sa ang isang varyabol ay konstant. Ang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at ang sanligang edukasyon ng mga gurong tagasagot ay may kompyuted r-valyu 0.08, kompyuted t-valyu 0.80 na mas mababa kaya sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at sanligang edukasyon ng kanilang guro” ay tinanggap. Ayon naman sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro ay may kompyuted r-valyu 0.08, kompyuted t-valyu 0.80 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng

komposisyon (pagkakasulat) at dami ng lokal na salingkurang pagsasanay na dinaluhan ng guro” ay tinanggap. Walang kaugnayan sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at sa dami ng rehiyunal at pambansang salingkurang pagsasanay na dinaluhan ng guro dahil sa ang isang varyabol ay konstant.

25. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo sa Filipino ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot ay may kompyuted r -valyu 0.08, kompyuted t -valyu 0.80 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo sa Filipino ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot” ay tinanggap.

26. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at katamtamang buwanang kita ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot ay may kompyuted r -valyu 0.08, kompyuted t -valyu 0.80 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at katamtamang buwanang kita ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot” ay tinanggap.

27. Walang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at edad at

kasarian ng mga guro dahilan sa ang isang varyabol ay konstant. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o content) at ang sanligang edukasyon ng mga gurong tagasagot ay may kompyuted r-valyu -0.05, kompyuted t-valyu 0.50 na mas mababa kaya sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at sanligang edukasyon ng kanilang guro” ay tinanggap. Ayon naman sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro ay may kompyuted r-valyu -0.05, kompyuted t-valyu 0.50 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o content) at dami ng lokal na salingkurang pagsasanay na dinaluhan ng guro” ay tinanggap. Walang kaugnayan sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (nilalaman o content) at sa dami ng rehiyunal at pambansang salingkurang pagsasanay na dinaluhan ng guro dahilan sa ang isang varyabol ay konstant.

28. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o content) at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot ay may kompyuted r-valyu -0.05, kompyuted t-valyu 0.50 na mas mababa kaysa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o content) at

bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot" ay tinanggap.

29. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o content) at katamtamang buwanang kita ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot ay may kompyuted r -valyu -0.05 , kompyuted t -valyu 0.50 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98 , 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) at katamtamang buwanang kita ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot" ay tinanggap.

30. Walang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pakakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at edad at kasarian ng guro dahil sa ang isang varyabol ay konstant. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at ang sanligang edukasyon ng mga gurong tagasagot ay may kompyuted r -valyu 0.02 , kompyuted t -valyu 0.20 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98 , 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na "Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at sanligang edukasyon ng kanilang guro" ay tinanggap. Ayon naman sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro ay may kompyuted r -valyu 0.02 , kompyuted t -valyu 0.20 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98 , 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang

ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at dami ng lokal na salingkurang pagsasanay na dinaluhan ng guro” ay tinanggap. Walang kaugnayan sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at sa dami ng rehiyunal at pambansang salingkurang pagsasanay na dinaluhan ng guro dahil sa ang isang varyabol ay konstant.

31. Ang kaugnayan sa kakayahan sa pagitan pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot ay may kompyuted r -valyu 0.02, kompyuted t -valyu 0.20 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot” ay tinanggap.

32. Ang kaugnayan sa kakayahn sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at katamtamang buwanang kita ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot ay may kompyuted r -valyu 0.02, kompyuted t -valyu 0.20 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at katamtamang buwanang kita ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot” ay tinanggap.

33. Walang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot (kaanyuan) at edad at kasarian ng mga guro dahil sa ang isang varyabol ay konstant. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at ang sanligang edukasyon ng mga gurong tagasagot ay may kompyuted r -valyu -0.10 , kompyuted t -valyu 1.00 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98 , 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at sanligang edukasyon ng kanilang mga guro” ay tinanggap. Ayon naman sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon ayon sa kaanyuan at dami ng lokal na pagsasanay na dinaluhan ng guro ay may kompyuted r -valyu -0.10 , kompyuted t -valyu 1.00 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98 , 0.05 antas ng halaga at $df = 99$. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at dami ng lokal na salingkurang pagsasanay na dinaluhan ng guro” ay tinanggap. Walang kaugnayan sa kakayahan ng pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at sa dami ng rehiyunal at pambansang salingkurang pagsasanay na dinaluhan ng guro dahil sa ang isang varyabol ay konstant.

34. Ang kaugnayan sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot ay may kompyuted r -valyu -0.10 , kompyuted t -valyu 1.00 na mas mababa kaysa sa kritikal t -valyu 1.98 , 0.05 antas ng halaga at

df = 99. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at bilang ng taong karanasan sa pagtuturo ng Filipino ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot” ay tinanggap.

35. Ang kaugnayan sa kakayahn sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at katamtamang buwanang kita ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot ay may kompyuted r-valyu -0.10, kompyuted t-valyu 1.00 na mas mababa kaysa sa kritikal t-valyu 1.98, 0.05 antas ng halaga at df = 99. Ang ipotesis na “Walang mahalagang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at katamtamang buwanang kita ng mga guro ng mga estudyanteng tagasagot” ay tinanggap.

36. Ang nakuhang tamtaman para sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga babaeng tagasagot ay 12.00 na may interpretasyong “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) at ang mga lalakeng tagasagot ay nakakuha ng mas mataas na tamtamang iskor 12.17 na medyo mataas ng kaunti sa nakuhang tamtamang iskor ng mga babae ngunit may parehong berbal na interpretasyon na “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) sa Filipino. Ang nakuhang z-valyu 0.28 na mas mababa kaysa sa kritikal z-valyu 1.96 sa antas ng halaga 0.05. Ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa pagkakasulat at kasarian” ay tinanggap.

37. Ang nakuhang tamtaman para sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga babaeng tagasagot ay 9.50 na may interpretasyon na “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon ayon sa nilalaman o kontent at ang mga lalakeng tagasagot ay nakakuha ng medyo mas mababa na tamtamang iskor na 9.43 ngunit may parehong berbal na interpretasyon “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) sa Filipino. Ang nakuhang z -valyu -0.11 na mas mababa kaysa sa kritikal z -valyu 1.96 sa antas ng halaga 0.05. Ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at kasarian” ay tinanggap.

38. Ang nakuhang tamtaman para sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga babaeng tagasagot ay 9.28 na may interpretasyong “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) at ang mga lalakeng tagasagot ay nakakuha ng medyo mababa na tamtamang iskor 9.10 pero may parehong berbal na interpretasyong na “magaling na kakayahan” sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) sa Filipino. Ang nakuhang z -valyu -0.23 na mas mababa kaysa sa kritikal z -valyu 1.96 sa antas ng halaga 0.05. Ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at kasarian” ay tinanggap.

39. Ang nakuhang tamtaman para sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga babaeng tagasagot ay 8.34 na may interpretasyong “di-

gaanong magaling na kakayahan" sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) at ang mga lalakeng tagasagot ay nakakuha ng mas mababang tamtamang iskor na 6.33 ngunit may parehong berbal na interpretasyon na "di-gaanong magaling na kakayahan" sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino. Ang nakuhang z-valyu - 2.87 na ang absolute valyu ay mas mataas kaysa kritikal z-valyu 1.96 sa antas ng halaga 0.05. Ang ipotesis "Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at kasarian" ay tinanggap.

40. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga ama ang antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpapakita na ang kompyuted F-valyu 2.49 ay mas mataas kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Ang ipotesis na "Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa sanligang edukasyon ng mga ama" ay di-tinatanggap.

41. Ang resulta ng posteryoring pagsubok na ginamit sa pagtuos sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga ama na ginamitan ng Duncan Multiple Range Test (DMRT) ang tamtamang pagkakaiba ng pares ay mahalaga para sa pares: 1) nagtapos ng kurso AB/BS/BSE at nakaabot ng sekondarya na may tamtamang pagkakaiba na 3.21 at R_p valyu ay 3.08 ay

mahalaga, at 2) nagtapos ng kurso AB/BS/BSE at nakaabot ng elementarya na may tamtamang pagkakaiba na 3.25 at R_p valyu 3.12 ay mahalaga. Ang karamihan ng mga pares ng sanligang edukasyon ay di-mahalaga.

42. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga magulang na ina ang antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.23 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa sanligang edukasyon ng mga ina” ay tinatanggap.

43. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga magulang na ina ang antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 0.93 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa sanligang edukasyon ng mga ina” ay tinatanggap.

44. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga magulang na ama ang antas ng halaga 0.05 at degri

ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.51 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa sanligang edukasyon ng mga ama” ay tinanggap.

45. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga magulang na ina ang antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 0.95 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa sanligang edukasyon ng mga ina” ay tinanggap.

46. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga magulang na ama ang antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.67 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa sanligang edukasyon ng mga ama” ay tinanggap.

47. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga magulang na ina ang antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 6 sa pagitan ng grupo at 94 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 0.84 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 2.20. Ang ipotesis na "Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa sanligang edukasyon ng mga ina" ay tinanggap.

48. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ama ang antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 12 sa pagitan ng grupo at 88 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.52 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 1.86. Ang ipotesis na "Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa katamtamang buwanang kita ng mga ama" ay tinanggap.

49. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ina ang antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 11 sa pagitan ng grupo at 89 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 0.48 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 1.90. Ang ipotesis na "Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng

komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa katamtamang buwanang kita ng mga ina" ay tinanggap.

50. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ama ang antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 12 sa pagitan ng grupo at 88 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.57 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 1.86. Ang ipotesis na "Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa katamtamang buwanang kita ng mga ama" ay tinanggap.

51. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ina ang antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 11 sa pagitan ng grupo at 89 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 2.07 ay mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 1.90. Ang ipotesis na "Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa katamtamang buwanang kita ng mga ina" ay di-tinanggap.

52. Ang resulta ng posteryoring pagsubok na ginamit sa pagtuos sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (nilalaman o kontent) ng mga estudyanteng tagasagot sa katamtamang buwanang kita ng ina na ginamitan ng Duncan's Multiple Range Test (DMRT) ang tamtamang

pagkakaiba ng pares ay mahalaga para sa 31 pares na may tamtambang pagkakaiba mula 0.00 hanggang 2.40 na nangangahulugang di-mahalaga at 35 pares na may tamtambang pagkakaiba na mula 2.48 hanggang sa 10.00 nangangahulugang mahalaga. Ang 35 pares na mahalaga ay ang nangungunang pinakamataas na katamtamang buwanang kita 13,000 pataas at mga pares ng 12,000 – 12,999, 10,000 – 10,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999 at 1,000 pababa na may tamtambang pagkakaiba na 5.00 at R_p valyu 2.41, 3.00 na may R_p valyu 2.54, 5.00 at R_p valyu 2.60, 3.50 at R_p valyu 3.57, 5.00 at R_p valyu na 2.33 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 12,000 – 12,999 at may pares na 10,000 – 10,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999, 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita ay may mga tamtambang pagkakaiba na: 8.00, 10.00, 8.50, 4.44, 7.40, 5.75, 6.68, 6.92 at 7.06 na R_p valyu 2.48, 2.48, 2.48, 2.33, 2.60, 2.46, 2.51, 2.54, at 2.57 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 10,000 – 10,999 at 5,000 – 5,999 at 1,000 pababa ay may tamtambang pagkakaiba na 3.56 at 8.00 at R_p valyu 2.57 at 2.60 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 7,000 – 7,999 at 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita ay may mga tamtambang pagkakaiba na: 5.56, 2.60, 4.25, 3.32,

3.08, 10.00 at 2.94 na R_p valyu 2.48, 2.41, 2.57, 2.54, 2.51, 2.48 at 2.46 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 6,000 – 6,999 at 5,000 – 5,999, 3,000 – 3,999 1,000 pababa ay may mga tamtamang pagkakaiba na: 4.06 2.75 at 8.50 na R_p 2.60 2.54 at 2.48 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 5,000 – 5,999 at may pares na: 4,000 – 4,999, 1,000 – 1,999, 1,000 pababa at di-nagpahayag ng kita ay may mga tamtamang pagkakaiba na: 2.96 2.48 4.44 at 2.62 at may R_p valyu 2.54, 2.46, 2.21 at 2.51 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 4,000 – 4,999 at 1,000 pababa na may tamtamang pagkakaiba na 7.40 at R_p valyu 2.57 nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 3,000 – 3,999 at 1,000 pababa na may tamtamang pagkakaiba na 5.75 at R_p valyu 2.41 nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 2,000 – 2,999 at 1,000 pababa na may tamtamang pagkakaiba na 6.68 at R_p valyu 2.46 nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 1,000 – 1,999 at 1,000 pababa na may tamtamang pagkakaiba na 6.92 at R_p valyu 2.51 nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 1,000 pababa at di-nagpahayag ng kita na may tamtamang pagkakaiba na 7.06 at R_p valyu 2.54 nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ina na 6,000 – 6,999 at pares ng: 5,000 – 5,999, 3,000 – 3,999 at 1,000 pababa na may tamtamang pagkakaiba na: 4.06, 2.75 at 8.50 at R_p valyu 2.60, 2.54 at 2.48 nangangahulugang mahalaga.

53. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ama sa antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 12 sa pagitan ng grupo at 88 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 2.04 na mas mataas kaysa sa kritikal F-valyu 1.86. Ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at batay sa katamtamang buwanang kita ng mga ama” ay di - tinanggap.

54. Ang resulta ng posteryoring pagsubok na ginamit sa pagtuos sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot sa katamtamang buwanang kita ng ama na ginamitan ng Duncan’s Multiple Range Test (DMRT) ginamit sa pagtiyak kung aling pares ng tamtamang iskor ng pagkakabuo ng komposisyon batay sa katamtamang buwanang kita ng ama ay mayroon 78 pares. Sa kabuuang 78 pares, 42 pares ay may tamtamang pagkakaiba mula 0.13 hanggang 2.87 na nangangahulugang di-

mahalaga at 36 pares na may tamtambang pagkakaiba na mula 3.00 hanggang sa 9.50 nangangahulugang mahalaga.

Ang 36 pares na mahalaga ay ang nangungunang pinakamataas na katamtamang buwanang kita 13,000 pataas at mga pares ng 10,000 – 10,999, 9,000 – 9,999, 8,000 – 8,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999, 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita na may tamtambang pagkakaiba na 7.20, 9.00, 5.00, 7.33, 4.00, 4.84, 7.71, 7.07, 5.80, 8.00 at 6.81 at R_p valyu 2.90, 2.80, 2.71, 2.93, 2.50, 2.63, 2.80, 2.90, 2.78 at 2.83 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 12,000 – 12,999 at may pares na 10,000 – 10,999, 8,000 – 8,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999, 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita ay may mga tamtambang pagkakaiba na: 7.70, 9.50, 5.50, 7.83, 4.50, 5.34, 8.21, 7.57, 6.30, 8.50 at 7.31 na may R_p valyu 2.93, 2.80, 2.78, 2.80, 2.63, 2.71, 2.80, 2.90, 2.83, 2.80 at 2.87 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 10,000 – 10,999 at 6,000 – 6,999 na may tamtambang pagkakaiba na: 3.20 at R_p valyu 2.87 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 9,000 – 9,999 at 8,000 – 8,999, 6,000 – 6,999, 5,000 – 5,999 at 2,000 – 2,999 ay may mga tamtambang pagkakaiba na: 4.00, 5.00, 4.16 at 3.20 na R_p valyu 2.93, 2.80, 2.80 at 2.90 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 8,000 – 8,999 at 1,000 – 1,999 1,000 na may mga tamtamang pagkakaiba na: 3.00 at R_p 2.90 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 7,000 – 7,999 at 6,000 – 6,999 ay may mga tamtamang pagkakaiba na 3.33 at may R_p valyu 2.90 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 6,000 – 6,999 at pares ng 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita na may tamtamang pagkakaiba na 3.71, 3.07, 4.00 at 2.81 R_p valyu 2.93, 2.83, 2.80 at 2.78 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 2,000 – 2,999 at 1,000 pababa na may tamtamang pagkakaiba na 6.68 at R_p valyu 2.46 nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 1,000 – 1,999 at 1,000 pababa na may tamtamang pagkakaiba na 6.92 at R_p valyu 2.51 nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 5,000 – 5,999 at 1,000 – 1,999 na may tamtamang pagkakaiba na 3.16 at R_p valyu 2.93 nangangahulugang mahalaga.

55. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ina ang antas ng halaga 0.05

at $\alpha = 0.11$ sa pagitan ng grupo at 89 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 0.56 na mas mababa kaysa sa kritikal F-valyu 1.90. Ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa katamtamang buwanang kita ng mga ina” ay tinanggap.

56. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ama ang antas ng halaga 0.05 at $\alpha = 0.12$ sa pagitan ng grupo at 88 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 2.78 ay mas mataas kaysa sa kritikal F-valyu 1.86. Ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa katamtamang buwanang kita ng mga ama” ay di-tinanggap.

57. Ang resulta ng posteryoring pagsubok na ginamit sa pagtuos sa pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot sa katamtamang buwanang kita ng ama na ginamitan ng Duncan's Multiple Range Test (DMRT) ginamit sa pagtiyak kung aling pares ng tamtamtang iskor ng pagkakabuo ng komposisyon batay sa katamtamang buwanang kita ng ama ay mayroon 78 pares. Sa kabuuang 78 pares, 40 pares ay may tamtamtang pagkakaiba mula 0.07 hanggang 2.31 na nangangahulugang di-mahalaga at 38 pares na may tamtamtang pagkakaiba na mula 2.40 hanggang sa 13.50 nangangahulugang mahalaga.

Ang 38 pares na mahalaga ay ang nangungunang pinakamataas na katamtamang buwanang kita 13,000 pataas at mga pares ng 999, 9,000 – 9,999, 7,000 – 7,999, 5,000 – 5,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita na may tamtamang pagkakaiba na 11.00, 7.33, 2.95, 4.93, 3.07, 4.50 at 4.86 at R_p valyu 2.55, 2.55, 2.40, 2.67, 2.48, 2.62 at 2.65 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 12,000 – 12,999 at may pares na: 10,000 – 10,999, 9,000 – 9,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita ay may mga tamtamang pagkakaiba na: 8.10, 13.50, 9.83, 3.00, 5.79, 7.93, 7.00 at 7.36 at may R_p valyu 2.55, 2.55, 2.55, 2.40, 2.58, 2.55, 2.65 at 2.67 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 10,000 – 10,999 at may pares na 9,000 – 9,999, 6,000 – 6,999 at 5,000 – 5,999 ay may tamtamang pagkakaiba na: 5.40, 5.10 at 2.65 na may R_p valyu 2.40, 2.67, at 2.65 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 9,000 – 9,999 at may pares na: 8,000 – 8,999, 7,000 – 7,999, 6,000 – 6,999, 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999 at 1,000 – 1,999 ay may mga tamtamang pagkakaiba na: 6.80, 3.67, 10.50, 8.05, 7.71, 6.07, 7.93 at 6.50 na may R_p valyu 6.62, 2.28, 2.55, 2.55, 2.65, 2.48, 2.67 at 2.58 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 8,000 – 8,999 at 7,000 – 7,999 na may mga tamtamang pagkakaiba na: 3.13 at R_p 2.58 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 7,000 – 7,999 at may pares na 6,000 – 6,999, 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999 at 2,000 – 2,999 at may mga tamtamang pagkakaiba na: 6.83, 4.38, 4.04, 2.40 at 4.26 at may R_p valyu 2.55, 2.67, 2.62, 2.40 at 2.65 na nangangahulugang mahalaga.

Para sa pares ng katamtamang buwanang kita ng ama na 6,000 – 6,999 at pares ng 5,000 – 5,999, 4,000 – 4,999, 3,000 – 3,999, 2,000 – 2,999 1,000 – 1,999 at di-nagpahayag ng kita na may tamtamang pagkakaiba na 2.45, 2.79, 4.43, 2.57, 4.00 at 4.46 at may R_p valyu 2.28, 2.65, 2.40, 2.58 at 2.62 na nangangahulugang mahalaga.

58. Ang kinalabasan ng ANOVA para sa paghahambing ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga magulang na ina ang antas ng halaga 0.05 at degri ng kalayaan 11 sa pagitan ng grupo at 89 sa loob ng grupo ay nagpakita na ang kompyuted F-valyu 1.27 ay mas mataas kaysa sa kritikal F-valyu 1.90. Ang ipotesis na “Walang mahalagang pagkakaiba sa kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot batay sa katamtamang buwanang kita ng mga ina” ay tinanggap.

59. Ang mga estudyanteng tagasagot ay katamtamang sumasang-ayon sa sampung mga suliraning kinakaharap sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino

at ang lahatang tamtaman ay 3.26 na nangangahulugan ng katamtamang sumasang-ayon.

60. Ang sampung suliranin ay sinagot ng mga guro: lima sa mga ito ay sumasang-ayon, apat sa mga suliranin ang sinagot na katamtamang sumasang-ayon at isa ay sinagot ng di-sumasang-ayon, ang lahatang tamtamang nakuha ay 3.60 na nangangahulugan "sumasang-ayon".

Mga Konklusyon

Batay sa nabanggit na mga pangunahing lagom ng kinalabasan, narito ang nabuong mga konklusyon.

1. Ang mga tagasagot na estudyanteng BSIT ay nagtataglay ng mga katangiang medyo may edad na; mas marami ang mga lalake kaysa sa mga babae; ang mga magulang na ama ay nagtapos ng elementarya at ang mga ina ay nagtapos ng sekundarya at ang katamtamang buwanang kita ng mga magulang ay nasa ilalim ng linya ng karukhaan kung kaya di-matutustusan ang pangangailangan ng kanilang mga estudyanteng nagsisipag-aaral.

2. Ang mga gurong tagasagot ay nagtataglay ng mga katangiang pareho ang edad; parehong babae; mga dalubhasa sa Filipino; halos pareho sa dami ng mga salingkurang pagsasanay na nadaluhan; di-bababa sa 25 taong karanasan sa pagtuturo at ang katamtamang buwanang kita ay kapwa nasa linya ng karukhaan ayon sa takaran ng NEDA ng taong 2007.

3. Ang kakayahan ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ayon sa pagsusulit sa erya ng pagkakasulat, nilalaman o kontent, pagkakabuo at kaanyuan ay magaling.

4. Ang paborableng saloobin ng mga estudyanteng tagasagot sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino ay isang palatandaan ng tatak ng pagka-Pilipino na nagdadala ng pambansang pagkakakilanlan.

5. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot at katamtamang buwanang kita ng mga ama at mga ina ay mahalaga ngunit naging di-mahalaga sa ibang varyet.

6. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa pagkakasulat, nilalaman o kontent, pagkakabuo at kaanyuan ay di-mahalaga.

7. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakabuo) ng mga estudyanteng tagasagot at sanligang edukasyon ng mga ama at mga ina ay mahalaga ngunit sa ibang varyet ay di-mahalaga.

8. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at kanilang kasarian ay mahalaga at sa ibang varyet ay di-mahalaga.

9. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat, nilalaman o kontent, pagkakabuo at kaayuan) ng mga estudyanteng tagasagot at kanilang saloobin ay di-mahalaga.

10. Ang kaugnayan sa pagitan ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat, nilalaman o kontent, pagkakabuo at kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot at profayl ng mga guro ay di-mahalaga.

11. Walang pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat, nilalaman o kontent, pagkakabuo at kaanyuan) ng mga estudyanteng tagsagot at kanilang kasarian ay di-mahalaga ngunit nagging mahalaga sa kaanyuan.

12. May mahalagang pagkakaiba sa sanligang edukasyon ng mga magulang na ama ayon sa pagkakasulat ay nagtapos ng kolehiyo sa kursong AB/BS/BSE at nakaabot ng elementarya; at sanligang edukasyon ng mga ina ayon sa pagkakasulat ay di-nagkakaiba.

13. Walang pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat, nilalaman o kontent, pagkakabuo at kaanyuan) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa sanligang edukasyon ng mga magulang na ama't ina.

14. Walang pagkakaiba ng kakayahan sa pagsulat ng komposisyon (pagkakasulat) ng mga estudyanteng tagasagot ayon sa katamtamang buwanang kita ng mga ama't mga ina. Ayon sa nilalaman o kontent at katamtamang buwanang kita ng mga ama ay may pagkakaiba ngunit may pagkakaiba sa buwanang kita ng mga ina. Ayon sa pagkakabuo at katamtamang buwanang kita ng mga ama ay may pagkakaiba ngunit sa mga ina ay walang pagkakaiba;

may pagkakaiba sa buwanang kita ng mga ama ayon sa kaanyuan at walang pagkakaiba sa mga ina.

15. Ang mga guro't mga estudyante ay mayroong mga suliraning kinakaharap sa pagtuturo at pagsusulat ng komposisyon subalit ang mga ito ay kayang lutasin; gayundin sa mga estudyante ay malulutas ang kanilang suliranin sa pagbibigay ng mga motibasyon, estratehiya at panahon ng pagpapasulat.

Mga Rekomendasyon

Mula sa mga nagawang konklusyon, ang mananaliksik ay matibay na nagmumungkahi ng mga sumusunod:

1. Ang mga guro ay dapat himuking makadalo sa mga seminar na makatutulong sa pagpapataas ng antas ng pagtuturo.
2. Dapat linangin ang mga kasanayang di-gaanong nalinang sa pamamagitan ng pagpapasulat ng iba-ibang teksto sa larangan ng edukasyon, hanapbuhay atbp.
3. Ang mga saloobin ng mga estudyante ay dapat pa ring linangin at patatagin upang makapaglahad nang maayos na paraan ng pagsulat.
4. Kawangis na pag-aaral ay maaaring isagawa bilang panubaybay sa pag-aaral.

TALASANGGUNIAN

Agabbao, Francisco, et al. *Sining ng Komunikasyon*. Manila: Ferprint.
1999.

Alcantara, Rebecca D., et. al. *Teaching Strategies (For the Teaching of the
Communication Arts: Listening, Speaking, Reading, And Writing)*.
Quezon City: Katha Publishing Co., Inc. 1996.

Belvez, Paz M. *Gamiting Filipino sa Pagbasa at Komposisyon*. Quezon City:
Rex Printing Co., Inc., 1990.

Diksyunaryong Filipino. Sentenyal Edisyo, Komisyon ng Wikang
Filipino. Manila: Rex Printing Co., Inc., 1990.

Dingsalan, Resurreccion D., *Kominikasyon sa Akademikong Filipino*.
Manila: Rex Printing Co., Inc., 2005.

Freund, John E. and Gary A. Simon. *Modern Elementary Statistics*.
Eaglewood Cliffs, New Jersey: Prentice hall, Inc. 1992.

Galang, Teresita T. et al. *Pagbasa at Pagsulat Tungo sa Pananaliksik*.
Manila: Rex Printing Co., Inc., 2007.

Greene, Edward J. *The Learning Process and Programmed Introduction*.
New York: Holt Rheinhardt and Winston Inc., 1982.

Hymes, Dell. *Testing for language Teachers*. Cambridge University Press:
1967.

Sauco, Consolacion P. *Retorikong Filipino*. Pang-antas Tersaryo. Quezon City: Katha Publishing Co., Inc., 1998.

Walpole, Ronald E. *Introduction to Statistics*. 3rd ed., New York: Mcmillan Publishing Inc., 1982.

B. MGA MAGASIN AT PERYODIKAL

Claveria, Orlando B. "Improving Basic education Problems and Approaches'. *The Philippine Journal of Education*. Vol LVIX, No. 9, February 1992.

De Quiros, C. "Ang Kapangyarihan ng Wika, Ang wika ay Makapangyarihan." *Journal ng SWF sa Talakayang Pangwika*. Setyembre 1996, Bldg. 1-2, Tomo VII.

EDCOM Report, "Making Education Work, An Agenda for Reform, Congress of the Republic of the Philippines." *The Philippine Journal of Education*. October 1991, No. 5, Vol. LXXXI.

Gonzales, Bro. Adrew. "Pagbabago sa Intelektuwalisasyon ng Wika." *Journal of Education*. January 2002, No. 48. Vol. VII.

Punzal, Natividad C., Ed. D. "For More Effective teaching." *The Philippine Journal of Education*. June 1994, No. 1 Vol LXXIII.

Primer on the 2002 Basic Education Curriculum. *Journal of Education*. Vol. LXIX, No. 3 January 2000.

Regional Memorandum No. 146 S. 1988 na may petsang Agosto 16, 1988, DECS Regional Office No. VIII Candahug Palo, Leyte.

Roxas, Victoria S. "A Vision of Excellence Through Discipline and Classroom Management." *The Modern Teacher*. Vol. II, No. 3 August 2001.

Thorpe, M. "Cheating the Researcher: A Study of the Relation Between Personality Measures and Self Reported Cheating, Students Related Factors of their Personality. *College of Student Journal*. 1999.

Tolentino, Daluyan. "Pambungad: Ang Paggagamit ng Filipino sa Bayan ng mga Inglesero." *Journal ng SWF sa Talakayang Pangwika*. Pebrero 1996, Blg. 3, Tomo VII.

C. MGA DI-NALATHALANG MATERYAL

Abelgas, Guillerma M. "The Competence of the Grade Two Teachers in Teaching Reading in Baybay South District, Division of Leyte, Its Implication. "Di-nalathalang Tesis, Western Leyte College, Lungsod ng Ormoc, 2001.

Bagas, Eleonor A. "Analysis of Difficulties Encountered in Free Composition Writing by 1st Year College of Engineering students or Leyte Institute of Technology." Di-nalathalang Tesis, Eastern Samar State College, Borongan, Eastern, Samar. 2001.

Baysa, Loreta T. "Analisis ng mga Kompetensiyang Di-Lubusang Natutuhan sa Filipino sa National Achievement Test sa Ikaapat na Taon ng Pambansang Paaralan ng Samar: Batayan para sa isang Intervensyong Programa." Di-nalathalang Tesis. Samar State University, Lungsod ng Catbalogan, 2006.

Caharop, Teresita B. " A Survey of Difficulties in Technical Writing of Freshman Students in Eastern, Samar." Di-Nalathalang Tesis, Leyte Normal University, Lungsod ng Tacloban, 1999.

Cinco, Lucita E. "Ang Bisa ng Paggamit ng Popular na Awitin sa Pagsulat ng Sulating Pormal". Di-Nalathalang Tesis, Samar State Polytechnic College, Catbalogan, Samar, 1999.

Guyjoco, Rosario O. "Ang kalagayan ng Pagtuturo ng Filipino sa mga Bilang Asignatura Paaralan ng Leyte". Di-Nalathalang Tesis, Leyte Normal University. Lungsod ng Tacloban, 2000.

Loverita, Perlita B. "Language Learning styles Preferences of College Freshmen at the University of Eastern Philippines". Unpublished Master's Thesis, Leyte Normal University, Tacloban City, 2005.

Mabubay, Liberto C. 'Kakayahan sa Pagbuo ng mga Talataan ng mga Mag-aaral sa Unag Taon sa mga Piling Paaralang Sekundarya

ng Samar". Di-Nalathalang Tesis, Samar College, Catbalogan, Samar, 2002.

Macalinao, Myrna L. "The Effects of Interactional Feedback in the Writing Performance of 1st Year College Students". Di-Nalathalang Tesis, Leyte Normal University, Lungsod ng Tacloban, 1999.

Nunez, Gina M. "Psychological Factors of Communicative Competence of Freshmen Education Students of Leyte State University". Unpublished Master's Thesis, Leyte Normal University, Tacloban City, 2003.

Tupaz, Glenda B. "Correlate of students' Syntactic Knowledge in written Composition". Di-Nalathalang Tesis, Leyte Normal University, Lungsod ng Tacloban, 2002.

APENDISES

APPENDIX A

Samar State University
Kolehiyo ng Gradwadong Pag-aaral
Catbalogan, City

Mayo 19, 2008

Ang Dekano
Kolehiyo ng Gradwadong Pag-aaral
Catbalogan, City

Madam:

Ikinararangal kong iharap para pagtibayin ang proposal na pananaliksiksik sa pagbibigay tuon sa suliranin bilang isa.

1. Mga Piling Salik sa Pagsulat ng Komposisyon ng BSIT-1 sa kolehiyo ng Samar State University: Isang Pagsusuri.
2. "Analisi ng mga kasanayang komunikatibong Di-lubusang Natutunan sa Filipino-1 antas kolehiyo ng mga mag-aaral ng BSIT sa Paaralang Samar State University.
3. Komunikatibong kasanayan sa Pag-unawa sa Filipino 1 Antas Kolehiyo ng Paaralang Samar State University: Isang Pagsusuri.

Aasahan ang iyong pagpapatibay sa nabanggit sa suliraning ito.

Lubos na Sumasaiyo,

(NLG.) VERONICA A. GABON
Mananaliksiksik

Pinagtibay:

(NLG.) MARILYN D. CARDOSO, Ph.D.
Dekanong Gwadrado

APPENDIX B

Republika ng Pilipinas
Samar State Universtiy
Lungsod ng Catbalogan

Nobyembre 24, 2008

DR. SIMON P. BABALCON, JR.
University President
Samar State University
Lungsod ng Catbalogan

Sir:

Maligayang Pagbati!

HumiHINGI po ako ng pahintulot sa pagkalap ng mga datos upang maisakatuparan ang pag-aaral na pinamagatang "Mga Piling Salik sa Pagsusulat ng Komposisyon ng BSIT-1 Kolehiyo ng Samar State Univrsity: Isang Pagsusuri".

Ang mga estudyante po na kumukuha ng kursong Bachelor of Science in Industrial technology ang magiging kalahok sa pag-aaral na ito at ang inyo pong pagbibigay pahintulot ang magsisilbing daan upang makalikom ng mga imformasyon na lubhang mahalaga sa pag-aaral na ito.

Maraming salamat po sa inyong taus-pusong pagsuporta at kapahintulutang ibinigay.

Lubos na gumagalang,

(NLG.) **VERONICA A. GABON**
Mananaliksik

Inirekomendang Pagtitibay:

(NLG.) **MARILYN D. CARODOSO, Ph.D.**
Dekano ng Gradwadong Pag-aaral

(NLG.) **SIMON P. BABALCON, JR. Ph.D.**
University Presidente

APPENDIX C

Republika ng Pilipinas
Samar State University
Lungsod ng Catbalogan

Pebrero 26, 2009

Mahal na Guro:

Maligayang Pagbati!

Ang talatanungang ito ay may kaugnaya sa pag-aaral na pinamagatang, “Mga Piling Salik sa Pagsulat ng Komposisyon ng BSIT-1 sa Kolehiyo ng Industrial Tecgnology ng Samar State University: Isang Pagsusuri”. Batid kong marami kayong gawain ngunit humihingi ako ng kaunting pabor sa pagsagot ng talatanungang ito. Layunin nito na makalikom ng mga datos at impormasyon hinggil sa kahandaan at kakayahan sa pagtuturo sa mga naturang estudyante.

Inaasahan ang pakikipahagi at wala kayong dapat ikabahala dahil lahat ng ibinigay ninyong datos ay ituturing na lihim.

Maraming salamat!

Lubos na sumasaiyo,

(NLG.) VERONICA A. GABON
Mananaliksiksik

APPENDIX D

Republika ng Pilipinas
Komisyon sa Lalong Mataas na Edukasyon
Samar State University
Gradwadong Pag-aaral
Lungsod ng Catabalogan

Pebrero 26, 2009

Mahal na Estudyante:

Isang maalab na pagbati!

Bahagi ng katuparan sa pagtatamo ng titulong Master sa Sining ng Pagtuturo sa Filipino ay ang pagtapos ng tesis na pinamagatang “Mga Piling Salik sa Pagsulat ng Komposisyon ng mga BSIT-1 sa Samar State University: Isang Pagsusuri”.

Batid kong kayo ay abala sa mga sandaling ito, gayun pa man ay hinihingi kong pabor ang inyong kaunting panahon na masagot ang talatanungan kong ito. Ang inyong partisipasyong sadyang mahalaga sa pag-aaral na ito.

Higit na mabuti kung sasagutin ang mga tanong sa bawat aytem ayon sa hinihinging panuto. Asahan ninyo ang anumang datos na makuha ay hindi ilalantad kanino man.

Maraming salamat sa inyong taus-pusong pagsuporta.

Lubos na sumasainyo,

(NLG.) VERONICA A. GABON
Mananaliksiksik

Inirekomendang Pag-apruba:

(NLG.) ANITA P. LEGATUB, MAT
Tagapayo

Aprobado:

(NLG.) MARILYN D. CARDOSO, Ph. D.
Dekano ng Gradwadong Pag-aaral

Republika ng Pilipinas
Samar State University
Catbalogan, Samar

Pebrero 25, 2009

DR. SIMON P. BABALCON, JR.
University President
Samar State University
Catbalogan, Samar

Sir:

Maligayang Pagbati!

Humihingi po ako ng pahintulot sa pagkalap ng mga datos upang maisakatuparan ang pag-aaral na pinamagatang "Mga Piling Salik sa Pagsulat ng Komposisyon ng mga Estudyante sa Unang Taon sa kolehiyo ng Samar State University".

Ang mga estudyante po na kumukuha ng kursong Bachelor of Science in industrial Technology ang magiging kalahok sa pag-aaral na ito at ang inyo pong pagbibigay pahintulot ang magsisilbing daan upang makalikom ng mga imformasyon na lubhang mahalaga sa pag-aaral na ito.

Maraming salamat po sa inyong taus-pusong pagsuporta at kapahintulutang ibinigay.

Lubos na gumagalang,

(NLG.) VERONICA A. GABON
Mananaliksik

Inirekomendang Pagtitibay:

(NLG.) MARILYN D. CARDOSO, Ph.D.
Dekano ng Gradwadong Pag-aaral

Pinagtibay:

(NLG.) SIMON P. BABALCON, JR, Ph.D.
University president

Republika ng Pilipinas
Samar State University
Catbalogan, Samar

Pebrero 25, 2009

DR. ALEX A. CARDOSO
University President
Samar State University
Catbalogan, Samar

Sir:

Maligayang Pagbati!

Humihingi po ako ng pahintulot sa pagkalap ng mga datos upang maisakatuparan ang pag-aaral na pinamagatang "Mga Piling Salik sa Pagsulat ng Komposisyon ng mga Estudyante sa Unang Taon sa kolehiyo ng Samar State University".

Ang mga estudyante po na kumukuha ng kursong Bachelor of Science in industrial Technology ang magiging kalahok sa pag-aaral na ito at ang inyo pong pagbibigay pahintulot ang magsisilbing daan upang makalikom ng mga imformasyon na lubhang mahalaga sa pag-aaral na ito.

Maraming salamat po sa inyong taus-pusong pagsuporta at kapahintulutang ibinigay.

Lubos na gumagalang,

(NLG.) **VERONICA A. GABON**
Mananaliksik

Inirekomendang Pagtitibay:

(NLG.) **MARILYN D. CARDOSO, Ph.D.**
Dekano ng Gradwadong Pag-aaral

Pinagtibay:

(NLG.) **ALEX A. CARDOSO, Ph.D.**
Dean, College of Industrial Technology

ISANG TALATANUNGAN

(Para sa mga Estudyanteng kalahok)

Deriksyon: Ang talatanungan ay binubuo ng tatlong bahagi. Ang una ay tungkol sa iyong personal, ang ikalawa ay tungkol sa saloobin sa pagsulat ng komposisyon at ang ikatlo ay tungkol sa mga suliraning kinkaharap sa pagtuturo at pagkatuto sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino.

Mangyari lamang sagutin ang hinihinging informasyon sa pamamagitan ng pagpuno sa patlang at pagtsek kung alin mang panuto.

I. Unang Bahagi: Datos Personal

1. Pangalan: _____ (Opsyunal) _____ Gulang: _____
2. Kasarian: Lalaki: _____ Babae: _____
3. Katamtamang buwanang kita ng mga magulang: Ama: _____
Ina : _____
4. Edukasyong Natamo ng Magulang: Ama: _____
Ina : _____
5. Kasalukuyang Guro sa Filipino: _____

II. Ikalawang Bahagi: Ang saloobin sa pagsulat ng komposisyon

Panuto: Gamitin ang iskalang limang puntong panukat sa pagsagot sa saloobin sa pagsulat. Lagyan ng tsek (/) ang angkop na kolum katapat ng aytem sa napiling sagot.

Puntos	Interpretasyon
5	Lubos na Sumasang-ayon (LS)
4	Sumasang-ayon (S)
3	Hindi Tiyak (HT)
2	Di-Sumasang-ayon (DS)
1	Lubos na Di-Sumasang-ayon (LDS)

Saloobin	Antas ng pagsang-ayon/Di-pagsang-ayon				
	(LS) 5	(S) 4	(HT) 3	(DS) 2	(LDS) 1
1. Kinagigiliwan ko ang pagsulat ng komposisyon.					
2. Nasisiyahan akong magsulat ng mga komposisyon.					
3. Nalilinang ang aking kasanayan sa pagsulat.					
4. Higit na napapatalas ang aking kaisipan sa pagsulat.					
5. Napapalawak ang aking kaisipan sa pagsulat.					
6. Naipapahayag ko ang aking nadarama sa pagsulat.					
7. Ikinagagalak kong gamitin ang Filipino sa pagsulat.					
8. Naipapahayag ko ang iba't ibang pananaw sa pamamagitan ng pagsulat.					
9. Naibabahagi ko ang aking kakayahan sa pagsulat sa kapwa ko estudyante.					
10. Madali para sa akin ang makasulat ng mga komposisyon dahil sa mga kaalamang aking natutunan mula sa mga guro.					
11. Ibang puna kung mayroon man isulat dito. _____ _____ _____ _____					

III. Mga Suliraning kinakaharap sa pagtuturo at pagkatuto sa pagsulat ng komposisyon sa Filipino.

Panuto: Gamitin ang iskalang limang puntong panukat sa pagsagot sa mga aytem sa ibaba. Lagyan ng tsek () ang angkop na kolum ng aytem sa napiling sagot.

Puntos	Interpretasyon
5	Lubos na Sumasang-ayon (LS)
4	Sumasang-ayon (S)
3	Hindi Tiyak (HT)
2	Di-Sumasang-ayon (DS)
1	Lubos na Di-Sumasang-ayon (LDS)

Mga Suliranin sa Pagtuturo at Pagkatuto	Antas ng pagsang-ayon/Di-pagsang-ayon				
	(LS) 5	(S) 4	(HT) 3	(DS) 2	(LDS) 1
1. May kahinaan sa wastong baybay at bantas ayon sa uri ng pangungusap.					
2. May kahinaan sa paggamit ng wastong pang-ugnay sa mga pangungusap.					
3. May kahinaan sa pagtukoy sa pamaksang pangungusap sa mga talataan.					
4. May kahinaan sa pagbuo ng makabuluhang pangungusap.					
5. May kahinaan sa pag-organisa sa mga ideya sa isang talata.					
6. May kahinaan sa pagbuo ng mga pangungusap upang mapag-ugnay-ugnay ang iba't ibang uri ng teksto.					
7. May kahinaan sa pagbuo ng isang mabuting panimula at pangwakas sa komposisyon.					
8. May kahinaan sa paglalahad ng mga detalye kung pasalaysay, paglalarawan atb.					
9. May kahinaan sa pagtukoy sa mga punong sugnay at mga pansuportang detalye sa talataan.					
10. May kahinaan sa pagkilala sa mga talatang ganap at diganap.					

Maraming Salamat!

Gng. VERONICA A. GABON
(Mananaliksik)

ISANG TALATANUNGAN (Para sa mga gurong kalahok)

Direksyon: Ang talatanungan ay tungkol sa inyong personal. Mangyari lamang sagutin ang hinihinging informasyon sa pamamagitan ng pagpuno sa patlang o pagtsek kung alin mang panuto.

I. Datos Personal:

1. Pangalan: (Opsyunal) _____ Gulang: _____

2. Kasarian : Lalaki : _____ Babae: _____ (Pakitsek)

3. Katamtamang kita ng pamilya bawat buwan: _____

4. Sanligang edukasyong natamo:

BSE Medyor: _____ Maynor: _____

BSE + Masteral Yunit : _____

Masteral Degri : _____

Masteral + Doktoral Yunit : _____

Ph.D. _____ Ed. D. _____ atb. _____ (Pakibanggit)

5. Dami ng salingkurang pagsasanay: (Tig-iilan)

Lokal : _____

Rehiyunal : _____

Pambansa : _____

6. Karanasan sa pagtuturo ng Filipino: _____

II. Mga Suliraning kinakaharap sa pagtuturo at pagkatuto ng pagsulat ng komposisyon sa Filipino.

Panuto: Gamitin ang iskalang limang puntong panukat sa pagsagot sa mga aytem sa ibaba. Lagyan ng tsek () ang angkop na kolum ng aytem sa napiling sagot.

Puntos	Interpretasyon
5	Lubos na Sumasang-ayon (LS)
4	Sumasang-ayon (S)
3	Hindi Tiyak (HT)
2	Di-Sumasang-ayon (DS)
1	Lubos na Di-Sumasang-ayon (LDS)

Mga Suliranin sa Pagtuturo at Pagkatuto	Antas ng pagsang-ayon/Di-pagsang-ayon				
	(LS) 5	(S) 4	(HT) 3	(DS) 2	(LDS) 1
1. May kahinaan sa wastong baybay at bantas ayon sa uri ng pangungusap.					
2. May kahinaan sa paggamit ng wastong pang-ugnay sa mga pangungusap.					
3. May kahinaan sa pagtukoy sa pamaksang pangungusap sa mga talataan.					
4. May kahinaan sa pagbuo ng makabuluhang pangungusap.					
5. May kahinaan sa pag-organisa sa mga ideya sa isang talata.					
6. May kahinaan sa pagbuo ng mga pangungusap upang mapag-ugnay-ugnay ang iba't ibang uri ng teksto.					
7. May kahinaan sa pagbuo ng isang mabuting panimula at pangwakas sa komposisyon.					
8. May kahinaan sa paglalahad ng mga detalye kung pasalaysay, paglalarawan atb.					
9. May kahinaan sa pagtukoy sa mga punong sugnay at mga pansuportang detalye sa talataan.					
10. May kahinaan sa pagkilala sa mga talatang ganap at di-ganap.					

Maraming Salamat!

Gng. VERONICA A. GABON
(Mananaliksik)

Achievement Test sa Filipino 1

PAGKAKASULAT

Panuto: Piliin ang titik ng wastong sagot sa bawat bilang. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Nakatira sa _____ ang aking kapatid at mga magulang.
 a. prubinsya c. probinsiya
 b. probensya d. prubensya
2. Nais _____ Carlo at Clara na dumalo ang buong klase sa kaarawan ng kanilang kapatid.
 a. ni b. niya c. nila d. nina
3. Ibalita mong dadalo tayo _____ hindi gaganapin sa araw na may klase.
 a. ko'ng b. kung c. kong d. nang
4. Aling salita sa pangungusap ang maling paggamit ng malaking titik?
 "Makatao at maka-diyos ang lipunang nais nating maranasan".
 a. makatao c. lipunan
 b. maka-diyos d. maranasan

Panuto: Piliin ang pangungusap na may wastong gamit ng bantas sa pangungusap. Isulat ang titik ng sagot sa sagutang papel.

5. a. Rosa? Marunong ka bang magluto ng puto.
 b. Rosa, marunong ka bang magluto ng puto?
 c. Rosa: marunong ka bang magluto ng puto?
 d. Rosa, "marunong ka bang magluto ng puto"?
6. a. Magaling, akala mo'y hindi ko alam na ikaw ang kumuha ng ano?
 b. Magaling! Akala mo'y hindi ko alam na ikaw ang kumuha ng pera, ano?
 c. Magaling? Akala mo'y hindi ko alam na ikaw ang kumuha ng pera, ano.
 d. Magaling. Akala mo'y hindi ko alam na ikaw ang kumuha ng pera ano?
7. Maganda ang suot na damit ng iyong kaibigan kaya babatiin mo siya. Ano ang sasabihin mo?
 a. Ngayon ka lamang nagsuot ng magandang damit.
 b. Wow! Ang ganda ng damit mo!
 c. Aba! Bago yata iyan.
 d. Ang ganda-ganda mo talaga!
8. Alin ang may pinakawastong pahayag na angkop sa sumusunod na sitwasyon? "Humanga ka sa isang magandang tanawin."
 a. Diyos ko! Mabuti at may kamera ako!
 b. Sige, bumalik uli tayo sa pook na ito!
 c. Naku, ang sarap kumain sa paligid!
 d. Wow! Ang ganda-ganda ng pook na ito!

PAGKILALA SA MALI

Panuto: Kilalanin ang bahaging may salungguhit sa pangungusap na may taglay na mali. Isulat ang titik ng sagot sa inyong papel.

9. Nagpapasalamat man ako sa aking mga kababayan. Walang mali
a b c d

10. Babalik pa kaya ang mga nag-aklas na mga manggagawa. Walang mali
a b c d

11. Taga-bayan pala ang maginoong lalaking ito. Walang mali
a b c d

12. Ang bawat inahin ay may labing dalawang po at apat na mga sisiw.
a b c d

13. Ng ako ay dumating sa Cavite, mukhang hindi nababahala ang mga
a b
kapasahero ko sa tren.
c d

14. Ipinautos ng mayordoma na walisan ang mga dumi sa sala.
a b c d

15. Ang mga bata sa ikaapat na baitang ay kasin edad ng aking bunsong kapatid.
a b c d

Panuto: Piliin ang titik ng salitang mali ang baybay sa bawat aytem.

16. a. halu-halo	c. liko-liko
b. samut-samot	d. punung-puno
17. a. pakiyaw	c. pakyaw
b. busilak	d. tornilyo
18. a. kaulayaw	c. pumanaw
b. kalabao	d. bilao
19. a. inihain	c. inihaeng
b. inihaw	d. inimbata
20. a. demolesyon	c. demulisyon
b. dimolisyun	d. dimolesyun

NILALAMAN O KONTENT

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang mga seleksyon sa bawat aytem. Sagutan ang mga katanungan sa pamamagitan ng pagpili ng titik na may tamang sagot.

Ang damo ay kaaway ng halaman dahil ito ay tinitirhan ng mga insekto. Inaagaw ang tubig at pataba na dapat ay papunta sa halaman. Ito ang sanhi ng paghina ng mga ani.

21. Ang pangunahing kaisipan sa seleksyon ay:

- a. Ang samang idinudulot ng damo
- b. Ang tirahan ng mga insekto
- c. Ang kahinaan ng ani
- d. Ang agawan ng tubig at pataba

Makulimlim ang panahon nang magtungo si Lita sa paaralan, subalit hindi niya ito pinansin. Malapit na siya sa paaralan nang biglang umulan. Nabasa siya at nilagnat. Sana huwag ninyo siyang tularan.

22. Ang diwa ng seleksyon ay nagpapakilala ng _____

- a. Pag-aalala
- b. paghihinagpis
- c. panunukso
- d. pagpapaalala

Ako ay ipinitas ng rosas si Ina, ‘pagkat araw ngayon ng pagsilang niya. Sa halip na rosas ang ibinigay ni kuya ay mabangong kwintas na sampaguita ang inihandog niya.

Sa tuwa ni Ina, kami ay naiyak hangga’t sa tumulo ang luhang gaperlas. “O mga anak,” ang sabi sa galak. Kayo’y taga-alIW ko sa lahat ng oras.”

23. Ang paksa sa seleksyon ay:

- a. pagdiriwang sa kaarawan ng isang ina
- b. gamit ng rosas at sampaguita
- c. pagpapamalas ng pagmamahal sa ina
- d. masaya ang ina dahil sa mga bulaklak

Panuto: Basahing mabuti ang talata at ibigay ang wastong kaisipan sa pamamagitan ng pagpalit ng salitang may salungguhit. Piliin ang sagot at isulat lamang ang titik.

Ang unang pangkat ng mga kastila ay dumaong sa Cebu sa pangunguna ni Fernando Magallanes noong 1521. Sa paglunsad nito, naganap ang unang misa sa Limasawa.

Sa unang misang ito marami ang nabinyagan at naging mga kristiyano sila.

24. Kristiyano na ang maraming Pilipino nang ilunsad ang unang misa sa Limasawa.

a. marami na ang kristiyano	c. ayaw maging kristiyano
b. nabinyagan at naging kristiyano	d. pinilit maging kristiyano

25. Tinanggihan ng mga taga-Limasawa ang unang misang ginanap dito sa Pilipinas.

a. pinilit ang mga kastilang pari	c. tinalikuran
b. ipinamalita	d. sinang-ayunan

26. Ang mga dayuhang nanakop ang nagdala ng relihiyong kristiyanismo rito sa Pilipinas.

a. Kastila	b. Intsik	c. Amerikano	d. kanluranin

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang tula. Pagkatapos, sagutin ang sumusunod na tanong sa pamamagitan ng pagpili ng tamang titik.

Alin ang pinakamahirap na digmaan?
Hindi ang labanan ng iba't ibang bayan,
Ni ang paligsahan ng lakas o karunungan,
Kundi ang tungkulin ng mga magulang.

Pang-araw-araw na pagharap sa buhay,
Bilihing kay mahal, kay hirap na tunay
At pag-aaruga sa anak, sa buhay,
Na dapat turuan, di lamang mabuhay.

27. Ano ang pagunahing diwa ng tula?

- Napakahirap ng buhay ng mga magulang dahil sa mahal na bilihin.
- Ang tungkulin ng mga magulang ang pinakamahirap sa lahat ng tungkulin.
- Mahirap ang digmaan para sa mga magulang na maraming anak.
- Para nang sundalo sa digmaan ang mga magulang na nagpapalaki ng mga anak.

28. Ano ang paksa ng unang saknong?

- Ang tungkulin ng magulang at hindi ang labanan ng mga bayan ang pinakamahirap na digmaan.
- Higit na mahirap ang tungkulin ng magulang kaysa anumang paligsahan.
- Mahirap na magkaroon ng labanan o digmaan ang iba't ibang bansa.
- Ang lahat ng uri ng digmaan.

29. Alin ang pinakaangkop na pamagat sa tula?

- a. Ang Paghihirap ng Magulang c. Ang Pinakamahirap na Digmaan
b. Ang Tungkuling Pinakamahirap d. Ang Tungkulin ng Magulang

Ang tula ay likha at ang makata ay tinatawag na manlilikha. Ito ay higit na maguni-guni, masining ang pagkakaayos at ipinahahayag ay paksa na lalong matindi kaysa ordinaryong pagpapahayag ng kaisipan. Kaya't hindi ito masasabing likha ng karaniwang tao.

Ang may likha nito ay may katangiang sariling-sarili niya, maging iyon ay pisikal, pansosyal, pandamdamin, pangkaisipan at pang-ispiritwal.

30. Ang sanaysay ay tungkol sa _____

- a. likha b. tula c. makata d. sining

31. ang angkop na pamagat sa sanaysay ay _____

- a. Ang Sining b. Ang Makabagong Tula
c. Ang May Likha d. Ang Tula ni Balagtas

Kahoy na talagang taga sa panahon
Sa kunat, asero; sa tigas, kamagong;
Lumalaban pati sa anay at apoy,
Haliging sandigan kahit daang taon.

32. Ano ang larawang diwa na ipinapahiwatig sa tula?

- a. Isang haligi ng bahay na yari sa kahoy
b. Isang bahay na matibay
c. Isang pamilya na buo
d. isang taong may paninindigan

I. Kung tayo'y mapansin, madali nating makikita ang magiging kalagayan ng Wikang Filipino sa darating na panahon, sa takbo ng lengguwaheng ginagamit ngayon ng mamamayan lalo na ng mga kabataan. Ang ganito ay nakatatakot, maaaring tayo na rin ang unti-unting pumapatay sa ating mga katutubong wika.

II. Kung totoo mang nakalipas, nagkaroon tayo ng mga pangamba dahil sa impluwensiya ng daan-taong pananakop ng Espanya at Amerika, kahit man lamang sana sa wikang ating ginagamit ay makalaya tayo sa impluwensiyang iyan.

III. Kaso'y hindi. Aywan kung dapat itong isisi sa konsepto ng bilinggwalismo, na pinaiiiral ngayon sa mga paaralan. Ang

konsepto ay maaaring may mabuting layunin. Malaki ang naitutulong sa ating mga manggagawang nangingibang bansa ang kaalaman at kahusayan sa paggamit ng wikang Ingles.

IV. Ang nangyayari ay pinahihigit pa natin ang wikang Ingles kaysa Filipino at kahit ang hiniram nating salitang Ingles ay binabaybay natin sa Tagalog o Filipino.

Naitatanong namin: kung magpapatuloy ang ganito, anong uri ng Filipino ang magigisanan ng darating na henerasyon?

33. Ano ang pangunahing ideya ng editorial?
 - A. Nakakabahala na ang kalagayan ng Wikang Filipino.
 - B. Ayaw nang magsalita ng Filipino ang kabataan.
 - C. Malaki ang impluwensiya ng bilinggwalismo sa pag-unlad ng Wikang Filipino.
 - D. Magiging Ingles na ang pangunahing wika sa ating bansa.
34. Ano ang pinakatampok na kaisipan ng buong teksto?
 - A. Nahahaluan ng maraming lengguwahe ang Wikang Filipino.
 - B. Mahuhulaan ang nangyayari sa Wikang Filipino.
 - C. Unti-unting nanghihina ang ating pambansang wika.
 - D. Yumayabong ang ating sariling wika.
35. Anong impresyon ang nabuo sa isipan pagkatapos basahin ang teksto?
 - A. Uunlad ang bayang gumagamit ng iisang wika.
 - B. Nanganganib ang pag-unlad ng Wikang Filipino.
 - C. Nagkakaunawaan ang mga tao kung may sariling wika.
 - D. Magkakaisa ang mga tao sa paggamit ng bilinggwalismo.

Gusto mo bang pag-aralan ang insekto? Madali lamang ito kapag ginawa mo ang mga sumusunod na hakbang.

Una, maglagay ng isang tipaklong sa isang malaking garapon na may sariwang damo at maliliit na sanga. Pangalawa, takpan ang garapon ng isang pirasong katsa at palibutan ito ng lastiko o goma. Kapag nakita mong namamatay ang damo, magdagdag ka ng sariwang damo, patakan mo ito ng tubig at lagyan din ng maliliit na sanga. Panghuli, pag-aralan mo ang tipaklong gamit ng isang lente.

Sa pag-aaral sa tipaklong, marami kang matututuhan dahil sa isa itong tipikal na insekto.

36. Alin ang angkop na pamagat sa akda?
 a. Tipaklong sa Garapon b. Eksperimentong Insekto
 c. Paraan ng Pag-eeksperimento d. Kahalagahan ng Insekto
37. Ang tekstong binasa ay tungkol sa _____.
 a. Paghuli ng Tipaklong b. Pag-aalaga ng Tipaklong
 c. Pag-aaral sa Tipaklong d. Pagpatay ng Tipaklong
38. Sa tekstong binasa ay inilalahad ang _____.
 a. Pagsulat ng isang bagay b. Paglalarawan ng isang bagay
 b. Pagsasalaysay sa isang bagay d. Paggawa ng isang bagay

Panuto: Piliin ang titik ng pinakawastong panuto o tagubiling angkop sa aklatan.

39. a. Tumigil sa aklatan kapag walang klase.
 b. Umupo nang maayos sa pagbabasa o pagsusulat.
 c. Sumangguni sa aklat at iwanan sa mesa pagkatapos.
 d. Isauli ang aklat saan man ibig.
40. a. Ibigay ang ID sa gurong nasa pintuan ng aklatan.
 b. Iwanan ang ID sa katiwala ng aklatan bago umalis.
 c. Gawing maganda ang ID upang makahiram ng aklat.
 d. Gamitin ang ID ng iba kung walang sariling ID.

PAGKAKABUO

Panuto: Punan ang patlang upang mabuo ang diwa ng salita. Piliin ang sagot sa kahon at isulat lamang ang titik sa sagutang papel.

Mayaman ang ating bansa sa mga kaugaliang maganda na matatawag na kulturang Pilipino. Kapag 41. _____ sapit ang orasyon ay 42. _____ hinto tayo sa ating mga 43. _____ gawa upang 44. _____ dasal. Pagkatapos ay 45. _____ lapit tayo sa ating mga magulang upang magmano. Ito ang kulturang Pilipino na dapat ipagpatuloy kahit sa ngayon.

a. mag	d. nag	g. sina	j. humi
b. luma	e. goma	h. suma	k. huni
c. loma	f. gina	i. hina	l. sila

46. Piliin ang titik ng wastong gamit ng wika sa pahayag: "Sige, hihintayin ko kayo bukas para sabay-sabay tayo sa pagsisimba."
 a. pag-anyaya b. pagsang-ayon c. pagkatuwa d. paghanga
47. Piliin ang titik ng may pinakawastong anyo ng pangungusap.
 a. "Halika anak," ang masuyong tawag ng ina.
 b. Halika anak, ang masuyong tawag ng ina.
 c. "Halika anak, ang masuyong tawag ng ina."
 d. "Halika anak," ang masuyong tawag ng ina."

Panuto: Pagsunud-sunurin ang kaisipan. Basahing mabuti ang mga pahayag at pagsunud-sunurin ang mga pangyayari upang mabuo ang talata. Isantabi ang hindi mahalagang pangyayari. Isulat ang titik sa bawat aytem.

- a. Sinabi ni Ninoy ang kapuri-puring pag-uugali ng kababata noong sila'y mga bata pa.
- b. Naghahanap ng trabaho si Ninoy at napadako sa bangko.
- c. Ipinaliwanag ni Ramon na hindi niya magagawang ipagtabuyan si Ninoy.
- d. Nagkakilalanan ang dating magkakaibigan at magkababata.
- e. Maraming anak si Ninoy.
- f. Tinulungan ni Ramon si Ninoy at sinabing gagawin itong bantay sa gabi.

Gabay na mga tanong:

48. Alin ang dapat na unang pangungusap?
49. Alin ang dapat na pangalawa?
50. Alin ang dapat na pangatlo?
51. Alin ang dapat na ikaapat?
52. Alin ang dapat na isantabi?
53. Alin ang dapat na huli?
54. Pagsunod-sunurin ang mga pangyayari sa kwento. Titik lamang ang piliin.

“Araw ng pasko. Malungkot na nakatanaw si Mario sa munting parol na nakasabit sa kanyang durungawan. Naalaala niya ang kaniyang ina na nag-iisang taon na niyang hindi nakikita.

Maya-maya, biglang may magandang kotseng huminto sa tapat ng kanilang bahay. Isang magandang babae ang bumaba sa kotse. Lumapit kay Mario. “Mario, nakikilala mo ba ako? Ako ang iyong ina,” ang pagpapakilala ng babae. Napalundag sa tuwa si Mario yumakap ito sa kanyang ina.”

1. May kotseng huminto sa tapat ng bahay.
 2. May isang magandang babae ang bumaba sa kotse.
 3. Yumakap si Mario sa kanyang ina.
 4. Nakatanaw si Mario sa munting parol na nakasabit sa durungawan.
 5. Naalaal niya ang kanyang ina.
- a. 5, 1, 4, 3, 2 b. 4, 1, 3, 2, 5 c. 4, 5, 1, 2, 3 d. 3, 4, 1, 5, 2

Panuto: basahin ang mga sitwasyon at piliin ang titik ng may wastong pagkakasunud-sunod ng mga panuto. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

55. Sitwasyon: Pagpapadala ng sulat sa isang kaibigang nasa malayong bayan.
 1. Magtungo sa tanggapan ng koreo at bumili ng selyo.
 2. Isulat sa labas ng sobre ang pangalan ng kaibigang padadalhan ng sulat.

3. Ihulog sa buson ang sulat.

4. Ilagay ang sulat sa sobre.

5. Idikit ang selyo sa itaas.

a. 2, 4, 5, 3, 1

b. 1, 5, 4, 2, 3

c. 4, 2, 1, 5, 3,

d. 4, 5, 3, 1, 2

56. Sitwasyon: Pagbili ng pagkain sa kantina.

1. Humingi sa kantina ng pagkaing naibigan.

2. Pumila at iwasan ang pag-uuna-unahan.

3. Dalhin ang pagkain sa mesa.

4. Pumili ng pagkaing nais bilhin.

5. Bayaran ang pagkain sa tagatanggap ng pera.

a. 2, 1, 4, 3, 5

b. 2, 4, 5, 3, 1

c. 5, 3, 4, 2, 1

d. 1, 5, 3, 4, 2

57. Piliin ang titik na may tamang pagsasaayos ng mga pangungusap.

1. Subalit nakita sila ni Bb. Reyes.

2. Nasa harapan na siya ng paaralan nang tumunog ang bel.

3. Pinilit niyang kumubli sa likod ng kaklaseng pinakahuli sa pila.

4. Ang tingin ni Bb. Reyes, alam niyang kagagalitan sila nito.

a. 3, 1, 2, 4

b. 4, 1, 3, 2

c. 2, 3, 1, 4

d. 3, 2, 1, 4

58. 1. Tayo ay mananatiling nakagapos at hindi natin ito malabanan.

2. Ang ating kultura ay ilang beses nang hinubog ng mga dayuhan, at hindi natin ito kayang takasan.

3. Ilang beses na naipakita ang pagtatanggol dito.

4. Ngunit nanaig pa rin ang pagkaalipin.

5. Sa maraming henerasyong nagdaan sa kasaysayan ng Pilipinas ay makikitang pinahahalagahan ang kalayaan.

a. 5, 3, 4, 1, 2,

b. 1, 5, 3, 2, 4

c. 5, 3, 2, 1, 4

d. 5, 4, 1, 2, 3

59. 1. Ibigin mo ang iyong bansa sapagkat ito ang tahanan ng iyong bayan.

2. Pangunahing tungkulin mo ang siya'y ipagtanggol.

3. Ang pugad ng iyong mga pagmamahal at batis ng iyong kaligayahan at kagalingan.

4. Sa lahat ng sandali'y humanda kang magpakasakit at mamatay alang-alang sa kanya.

a. 1, 2, 3, 4

b. 1, 3, 2, 4

c. 3, 1, 2, 4

d. 1, 2, 4, 3

60. 1. Ang pamahalaan.

2. Igalang mo ang Saligang-Batas na siyang pahayag ng iyong makapangyarihang kalooban.

3. Iyan ay itinatag sa iyong kaligtasan at kabutihan.

4. Sundin mo ang batas at pagmalasakitan mo ang mga ito'y sundin ng lahat at tupdin ng mga pinunong bayan ang kanilang mga tungkulin.

a. 1, 2, 3, 4

b. 1, 3, 4, 2

c. 2, 1, 3, 4,

d. 2, 3, 1, 4,

KAANYUAN

Panuto: Basahin at unawain ang bawat aytem. Piliin ang titik na may tamang sagot at isulat sa sagutang papel.

Eddie: Mano po Inay.

Tinay: Kaawaan ka ng Diyos, anak, tila hapon na ang uwi mo.

Eddie: Pasensya na kayo, Inay, naglaro po kami ng basketbol.

Tinay: Ganoon ba, siya magpalit ka na ng damit naroon sa mesa ang meryenda mo. Kumain ka muna bago ka gumawa ng takda.

Eddie: Opo Inay!

61. Ang binasang seleksyon ay isang:

- a. dayalogo b. tula c. talata d. talutud

62. Iwasto ang mga bahagi ng liham ayon sa dapat kalagyan. Piliin ang titik na may wastong sagot at isulat sa sagutang papel.

- a) Taft, Silangang, Samar
Pebrero 8, 2008

Mahal kong Gloria,

Nabalitaan kong nanalo ka sa paligsahan sa pagtula....

Ang iyong kaibigan,

Myra

- b) Mahal kong Gloria,
Taft, S. Samar
Pebrero 8, 2008

Nabalitaan kong nanalo ka sa paligsahan sa pagtula...

Myra

Ang iyong kaibigan

- c.) Taft, Silangang Samar
Pebrero 8, 2008

Mahal kong Gloria,

Nabalitaan kong nanalo ka sa paligsahan sa pagtula...

Ang iyong kaibigan,

Myra

63. Punahin ang balangkas ng liham pangkaibigan at sagutin ayon sa kailangan suriin.

Taft, Silangang Samar
Pebrero 8, 2008

Nabalitaan kong nanalo ka sa paligsahan sa pagtula...

Ang iyong Kaibigan,

Myra

- a. mali ang lahat ng bahagi dahil sa maling bantas
- b. mali ang ibang bahagi bukod sa katawan at bating pangwakas
- c. mali ang kinalalagyan ng katawan at bating panimula
- d. mali ang kinalalagyan ng lahat ng bahagi

Panuto: Basahin ang bawat seleksyon at isulat ang uri o anyo nito. Piliin ang titik ng sagot sa loob ng kahon.

a. lathalain	e. pabula	i. novela
b. balita	f. kwentong bayan	j. talumpati
c. kasaysayan	g. talambuhay	k. alamat
d. tula	h. parabola	

64. Isang bansa sa Asya ang Pilipinas. Binubuo ito ng mahigit 7,000 pulo. Kilala ito sa tawag na Perlas ng Silangan. Sagana sa likas na kayamanan ang mga pulo ng Pilipinas. Hindi dapat ipagtaka na isang paraiso ang Pilipinas.
65. Ako
Ang daigdig ng tula
Ang tula
Ng daigdig
66. Higit sa 300 na taong namatay nang sumabog ang tubo ng langis sa isang pagawaan sa Mandaluyong, Metro Manila, alas otso ng umaga kahapon.
67. Ipinagbabawal ang pagtapon ng basura sa ilog, ang mahuling nagtatapon ay magmumulta ng isang daang piso.
68. Ang hatol ko sa kanya
kung sino sa inyong lahat na,
Ang wala munti mang sala
ay pumukol nang mauna
sa babaeng adultera
69. "Magtago ka na, pusa!" galit na galit na sigaw ni Aso.
"Miyaw! Miyaw!" panunudyong ni Pusa. "Hindi mo ako maaabutan!"
"Aw! Aw! Ayan na ako!" pagbabanta ni Aso.
Naghabulan ang dalawa sa damuhan, nagpa-ikut-ikot
Hanggang sa kapwa sila mapagod at hingalin.
70. May sinabi noong una
doon sa Reyno ng Murcia
yaong hari at monarka,
na may tatlong anak siya.
71. Si dating Pangulong Ramon Magsaysay ay isa lamang karaniwang mekaniko noon. Sa buong maghapon, ang kanyang palaging kasama'y dyip, kotse, at trak, kaya't sa tuwing kanyang paguwi ay puro langis at grasa ang nasa kanyang mukha at katawan.

Ngunit noon pa man ay hinangaan na ng mga kapwa niya mekaniko, tsuper, konduktor at kliyente ang kanyang husay at sipag sa kanyang profesyon, maging ang kanyang kabaitan at pakikisama sa kapwa.

72. Mga kababayan, hanggang kailan tayo paaalipin sa isipang kolonyal? Kung tutuusin, maraming mga produktong Pilipino ang maipagmamalaki sa buong mundo at sa katunaya'y hinahangaan sa iba't ibang panig ng daigdig. Ngunit bakit tayong mga Pilipino'y patuloy na nahihirati sa mga gawang dayo?
73. Pagkaraan ng isang buwan, may lumitaw na halaman sa pinaglibingan ng puso. Mabilis na lumaki ang halaman at nagkaroon ng mga bungang hugis puso. Ang mga nakakita ay nagsabing ang halaman ay nanggaling sa puso ni Marga. Ang mga batang hindi makabigkas ng titik na "r" ay tinawag na maga ang mga bunga ng bagong puno. Sa katagalan ng panahon ang maga ay naging "Mangga" – ang pangalan ng masarap at paboritong bungang kahoy ng marami sa atin.

Panuto: Isaayos ang mga sumusunod na nasa kahon upang makagawa ng isang balangkas. Isulat lamang ang titik sa bawat bilang.

- a. Mga Suliraning Dulot Nito
- b. Mga iba't ibang uri nito
- c. Droga
- d. Droga, Ugat ng Malulubhang Krimen sa Bansa
- e. Pinagmulan nito
- f. Sa kalusugan
- g. sa mamamayan
- h. Pakikipagtulungan ng mamamayan

74. Pamagat:
75. I.
76. A.
77. B.
78. II.
79. A.
80. B.

**Sagutang Papel para sa Achievememt
Test sa Filipino 1**

Pangalan: _____

Kurso & Taon: _____

Guro: _____

1.	41.
2.	42.
3.	43.
4.	44.
5.	45.
6.	46.
7.	47.
8.	48.
9.	49.
10.	50.
11.	51.
12.	52.
13.	53.
14.	54.
15.	55.
16.	56.
17.	57.
18.	58.
19.	59.
20.	60.
21.	61.
22.	62.
23.	63.
24.	64.
25.	65.
26.	66.
27.	67.
28.	68.
29.	69.
30.	70.
31.	71.
32.	72.
33.	73.
34.	74.

**Sagutang Papel para sa
Achievement Test sa Filipino 1**

Pangalan: _____

Kurso & Taon: _____

Guro: _____

1.	41.
2.	42.
3.	43.
4.	44.
5.	45.
6.	46.
7.	47.
8.	48.
9.	49.
10.	50.
11.	51.
12.	52.
13.	53.
14.	54.
15.	55.
16.	56.
17.	57.
18.	58.
19.	59.
20.	60.
21.	61.
22.	62.
23.	63.
24.	64.
25.	65.
26.	66.
27.	67.
28.	68.
29.	69.
30.	70.
31.	71.
32.	72.
33.	73.
34.	74.

35.
36
37.
38.
39.
40.

75.
76.
77.
78.
79.
80.

35.
36.
37.
38.
39.
40.

75.
76.
77.
78.
79.
80.

KURIKULUM VITA

KURIKULUM VITA

I. DATOS PERSONAL

Pangalan : VERONICA A. GABON
 Kapanganakan : Nobyembre 1, 1975
 (Lugal) : Catbalogan, Samar
 Tirahan : 405-A Rosales St.
 Paranas, Samar
 Kasalukuyang Posisyon : T-II
 Paaralan : Samar State University Paranas Campus
 Kalagayang Sibil : May-asawa

I. SANLIGANG EDUKASYUNAL

Elementari : Paaralang Elementarya Timog ng Wright,
 Paranas, Samar
 Sekondari : Samar National School
 Kolehiyo : Siena College
 Quezon, City
 Kursong Ipinagpatuloy : Master of Arts in Educational
 Management (C.A.R.)
 Dalubhasa sa Sining ng Edukasyon
 Medyor sa Filipino

III. PROFESYUNAL NA KARANASAN

Community Development Worker : 1 taon
 Community Organizing Supervisor : 1 taon
 Guro : 10 taon

IV. KARAPATANG SERBISYO SIBIL

LET (Licensure Examination for Teachers)

August 23-24, 1997

Tacloban, City

V. MGA SALINKURANG PAGSASANAY/SEMINAR WOKSYAP NA DINALUHAN

Diocesan, Formation for Parish Catechetical Coordinators; Calbayog, City, April 13-19, 2008.

Seminar Workshop, Gender Sensitivity and Gender Responsive Planning, Samar State University, Catbalogan, City, February 14-15, 2008.

Panrehiyong Talakayan, Ortograpiyang Filipino at sa Iba Pang Isyung Pangwika, Leyte National High School, Lunsod ng Tacloban, Nobyembre 24-25, 2006.

Training, Gender Sensitivity Training for SSU Faculty, Samar State University, September 15-16, 2005.

Diocesan, Basic Formation Program for Catechists, Calbayog, City April 14-28, 2005.

Division Dialogue of Public Secondary School Heads and 4th Year Teachers, Samar National School, Catbalogan, Samar, February 8, 2005.

Pamabansang Seminar-Workshop, Makabagong Pamamaraan ng Pagtuturo ng Panitikan at 2001 Revisyon ng Alfabeto at Patnubay sa Ispeling ng Wikang Filipino, Lungsod ng Calbayog, 2004.

Division Seminar-Workshop, MAKABAYAN Boy Scout Bldg. Catbalogan, Samar. November 5-8, 2003.

Seminar-Workshop sa Filipino – 2001 Revisyon ng Alfabeto at Patnubay sa Ispeling ng Wikang Filipino, SRSF, Catbalogan, Samar, Oktuber 26-27, 2003.

Division Trng. New Directors in teaching of Reading, Wright 1 Central Elementary School, Paranas, Samar, September 21-22, 2003.

Division, Troop Leadership Course, GSP Bldg., Catbalogan, Samar, September 4-9, 2003.

Division Seminar Workshop: Makabayang Pananaw sa Pagmamasid at Pagpapabuti ng pagtuturo ng Filipino sa Sekondari - BEC, Samar National School, Catbalogan, Samar, Pebrero 22, 2003.

Seminar, Leadership and Information Communication Technology in Curriculum Change, Samar State Polytechnic College, Cabalogan, Samar, September 23, 2002.

School Based Training on the Implementation of the 2002 BEC, WVS, Paranas, Samar April 29 - May 3, 2002.

Regional Seminar-Workshop, Formula for Excellence on the New Dep. Ed. Curr. UP Visayas, Tacloban, City, April 13-14, 2002.

Orientation Conferences, Project: Remedial Instruction in Schools, Motiong, Elementary School, Motiong, Samar, September 13, 2000.

School Level Training, Test Construction, Item Analysis and Canteen Management, Wright Vocational School, Paranas, Samar, August 2-4, 2002.

TALAAN NG TALAHAANAYAN

TALAAN NG MGA TALAHAANAYAN

Talahanayan	Pahina
1 Gulang at Kasarian ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Unang Taon ng BSIT.....	44
2 Sanligang Edukasyon ng mga Magulang ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Unang Taon ng BSIT	45
3 Tamtamang Buwanang Kita ng mga Magulang ng mga Estudyanteng Tagasagot	47
4 Profayl ng mga Guro sa Filipino	50
5 Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) sa Asignaturang Filipino	52
6 Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) sa Asignaturang Filipino	53
7 Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) sa Asignaturang Filipino	55
8 Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Kakayahan) sa Asignaturang Filipino	56
9 Saloobin ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon sa Filipino	60
10 Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) at profayl ng mga Estudyante	61
11 Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) at profayl ng mga Estudyante	65

Talahanayan	Pahina
12 Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) at profayl ng mga Estudyante	70
13 Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) at profayl ng mga Estudyante	75
14 Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon at Kanilang Saloobin	78
15 Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) at profayl ng mga Guro	82
16 Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) at profayl ng mga Guro	85
17 Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) at profayl ng mga Guro	91
18 Kaugnayan sa Pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) at profayl ng mga Guro	97
19 Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Gulang	100
20 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Gulang	102
21 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Gulang	104

Talahanayan	Pahina
22 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Gulang	106
23 Pagkakaiba sa pagitan ng Kakayahan ng mga Estudyanteng Tagasagot sa Pagsulat ng Komposisyon Ayon sa Kanilang Kasarian	110
24 Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)	112
25 Pagsubok Posteryori sa Pagkakaiba sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)	114
26 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)	116
27 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)	118
28 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)	121
29 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)	123
30 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)	125

Talahanayan	Pahina
31 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ama)	127
32 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Sanligang Edukasyon ng mga Magulang (Ina)	129
33 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ama	131
34 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakasulat) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ina	133
35 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon Tamtaman Buwanang Kita ng Ama	135
36 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman o Kontent) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon Tamtaman Buwanang Kita ng Ina	138
37 Posteryori Test sa Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Nilalaman) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ina	140
38 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon Tamtaman Buwanang Kita ng Ama	145
39 Posteryori Test sa Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ama	148

Talahanayan	Pahina
40 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Pagkakabuo) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon Tamtaman Buwanang Kita ng Ina	154
41 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon Tamtaman Buwanang Kita ng Ama	156
42 Posteryori Test sa Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon sa Tamtaman Buwanang Kita ng Ama	158
43 Komparison sa Kakayahan sa Pagsulat ng Komposisyon (Kaanyuan) ng mga Estudyanteng Tagasagot Ayon Tamtaman Buwanang Kita ng Ina	163
44 Suliraning Kinaharap ng mga Guro at Estudyanteng Tagasagot sa Pagtuturo at Pagsulat ng Komposisyon sa Filipino	166

TALAAN NG FIGURA

TALAAN NG FIGURA

Figura		Pahina
1	Batayang Konseptwal ng Pag-aaral	10